

Kočevska občina praznuje

V desetih dneh deset prireditev za praznik občine in obletnico Kočevskega zborna

Danes se začne praznovanje v počastitev praznika občine Kočevje, 3. oktobra. Kočevska občina praznuje na ta dan v spomin na zasedanje odposlancev slovenskega naroda, ki je bilo od 1. do 3. oktobra 1943 v Kočevju.

Letošnje svečanosti bodo trajale od 25. septembra do 4. oktobra. Danes, 25. septembra ob 18. uri bodo v Likovnem salonu v Kočevju odprli razstavo del slikarja Iva Šubica. Naslednja prireditev bo v soboto, 27. septembra ob 10. uri in sicer srečanje borcev 5. SNOUB Ivana Cankarja, ki bo v Seškovem domu v Kočevju.

Večina prireditev ob prazniku sodi v okvir kulturnega tedna, tako tudi glasbena pravljica „Brundo na gugalnici“, ki bo v ponedeljek, 29. septembra ob 10. uri za gojence VVZ Kočevje.

V torek, 30. septembra, pa bodo ob 17. uri v Pokrajinskem muzeju v Kočevju odprli razstavo „Rešena arheološka dediščina Slovenije“. V sredo, 1. oktobra, se bo ob 14.30 začel ženski rokometni turnir; ob 19.30 pa bo v Ljudski knjižnici predaval o utrkih s potovanja v daljne dežele pod naslovom „Narava in ljudstva“ profesor Miloš Humek.

V petek, 3. oktobra, bo najprej ob 11. uri svečana seja vseh zborov občinske skupščine Kočevje in izvršilnih organov družbeno-političnih organizacij. Na njej bodo podelili tudi najvišje občinsko priznanje „Seškovo nagrado“. Popoldne ob 16. uri bo tradicionalni „Tek Kočevskega zborna“ po ulicah Kočevja. Zadnji prireditvi bosta v soboto, 4. oktobra. Najprej bo ob 16. uri koncert delavske godbe pred spomenikom NOB v Kočevju, nato pa ob 19.30 v Seškovem domu komedija Slovenskega narodnega gledališča iz Trsta „Vražji fant zahodne strani.“ J. P.

S.P. OSLAVLJANJA BELTOVCEV - Plaketo Belta je prejel tudi Ivan Lakner, (na posnetku levo), prvi direktor Belta. (Foto: D. R.)

Na Mirni srečanje pobratenih

Od 26. do 28. septembra srečanje pobratenih krajevskih skupnosti Jugoslavije

Krajevna skupnost Mima je gostiteljica V. srečanja pobratenih krajevskih skupnosti. In jutri se bodo v njej zbrali predstavniki vseh teh skupnosti, ki bodo prišli iz vseh republik in obeh pokrajin.

Delegacije pobratenih krajevskih skupnosti Jugoslavije se bodo začele zbirati dopoldne v domu TVD Partizan, še isto dopoldne pa si bodo ogledale tudi delovne organizacije. Popoldne si bodo ogledale Kmečki muzej na Veseli gori, zvečer pa bo slav. nočna akademija. V soboto, 27. septembra, se bodo delegacije zbrale na delovnem srečanju, kjer bodo obravnavale srečanja iz krajevne samouprave in SLO ter družbene samozasčite. Po koncu delovnega srečanja bo otvoritev novih prostorov v šoli, popoldne pa bo še srečanje s krajinami mirenke krajevne skupnosti. Naslednji dan si bodo člani delegacij ogledali galerijo v Trebnjem, potem pa se bodo odpeljali na Rog, kjer si bodo ogledali Bazo 20.

RAZSTAVA GRAFIK BOGDANA BORČIČA

Jutri ob 18. uri bodo v Dolenjski galeriji v Novem mestu odprli razstavo grafik in tapiserij akademskega slikarja in grafika Bogdana Borčiča. To bo pregledna razstava Borčičeve ustvarjalnosti, dela pa bodo na ogled v veliki in mali galerijski dvorani.

KOČEVJE: PREDSEDNIK UPOKOJEN

Predsednik občinske skupščine Kočevje inž. Savo Vovk je zaprosil za razrešitev funkcije predsednika, ker je bolan in je bil zato julija letos invalidsko upokojen. Pristojni organi občinske konference SZDL so predlagali predsedniku Vovku, naj bi opravljal svojo dolžnost do izteka mandata, vendar je tovariš Vovk vztrajal, da bi bil zaradi boleznih razrešen čimprej in da bo dolžnost predsednika opravljal le še do konca novembra. Predsedstvo občinske konference SZDL bo zato pričelo postopek za nadomestne volitve predsednika občinske skupščine.

V SEVNICI USPEL REFERENDUM

Delavci Mercatorja kmetijskega kombinata Sevnica in trgovskega podjetja Sevnica so na referendumu 19. septembra (delavci) in 21. 9. kooperanti izglasovali združitev v delovno organizacijo Kmetijski kombinat in skupnih sozd Mercator. V trgovskem podjetju je odstotek glasov za združitev 54,9 in v Mercatorju pa jih je glasovalo za 78,2 odstotka.

Papir še zmetujemo

Celuloza v težavah - Po les z Vzhoda na Zahod

Kolektiv Tovarne celuloze in papirja v Krškem se srečuje z velikimi težavami. Že drugo leto zapored dobavljajo iz Vzhoda komaj polovico dogovorjenih količin lesa. Surovina bo pomeni, da bo morala še več izvažati, kar si spričo potreb doma težko privoščijo. Pogoste, premalo preštudirane spremembe zunanjetrgovinskih pogojev prav tako povzročajo nevarni sistem letos že štirikrat menjaj. Ovirje nastajajo tudi pri nabavi starega papirja. Jugoslovanski trg se

zapira in vmešavajo se celo gospodarske zbornice, s tem da prepovedujejo prodajo te odpadne surovine Celulozi, čeprav ta oskrbuje s časopisnim papirjem 80 odst. jugoslovanskega trga. Sicer pa bi se za zbiranje starega papirja lahko v Sloveniji bolje organizirali, predvsem pa v Posavju, na pragu tovarne. Medobčinska sveta ZK in ZS sta dala pobudo svetu posavskih občin, da da to vprašanje na dnevni red in sproži ustrezno akcijo v posavskih občinah.

Čas streznitve ni skalil slavlja

Za beltovci je 25 delovnih let, pred njimi pa vrsta novih nalog - Na Vinici podelili plakete in priznanja - O težavah gospodarjenja govoril Marko Vraničar

Zadnjo soboto je dandanes domala tisočlanski kolektiv črnoljskega Belta proslavil 25-letnico obstoja svoje tovarne, ki z delavskim samoupravljanjem nadaljuje šestdesetletno tradicijo livarstva v Črnomlju.

Po ogledu tovarne so se beltovci in njihovi gostje zbrali na Vinici, kjer so jim črnoljski godbeniki, pevci in recitatorji ter domača folklorna skupina

„Ne gre za razpravo, kdo naj prvi začne, ampak za delovni dogovor, kaj mora vsak storiti, če želimo hitro in učinkovito urediti nastalo stanje in si zagotoviti stabilno podlago za realizacijo tistih pomembnih srednjeročnih in dolgoročnih ciljev razvoja, brez katerih si ne moremo predstavljati bodočnosti nas in rodov, ki prihajajo za nami,“ je beltovcem dejal Marko Vraničar.

Priljubljeni kulturni program; ob tej priložnosti so v zahvalo za dolgoletno sodelovanje podelili plakete Belta 24 posamnikom ter delovnim in družbenopolitičnim organizacijam, 33 beltovcev, ki že od vsega začetka združujejo delo v tej tovarni, pa je prejelo posebna priznanja.

Slovesnosti je prisostvoval tudi Marko Vraničar, predsednik republiškega komiteja za energiko, industrijo in gradbeništvo, ki je beltovcem čestital v imenu izvršnega sveta skupščine SR Slovenije, v daljšem govoru pa je opozoril na nekaj ključnih vprašanj, s katerimi se bo treba spoprijeti v boju za utrditev gospodarstva. V tem času streznitve, kakor je dejal tov. Vraničar, se ne sme dogajati, da bi stabilizacijska prizadevanja jemali kot nekaj splošnega, neotipljivega, kot nekaj, s čimer naj se ukvarja nekdo tretji. V vsakem delovnem okolju si je treba prizadevati za večji izkoristek delovnega časa, za odgovornejši odnos do dela in strojev, za nadzor vseh stroškov ipd.

Odtod vodijo ustaljene naloge na področje osebne in skupne porabe, kjer naj bi bili stroški čim manjši. Pri načrtovanju novih programov pa

Gospodarske skrbi v Posavju

Osebnih dohodki ponekod na meji socialne varnosti - Kritično v Jugotaninu in Opekarni

Medobčinska sveta Zveze komunistov in Zveze sindikatov Posavje sta minuli teden ob oceni polletnega gospodarjenja v regiji opozorila na vrsto težav, ki spremljajo stabilizacijska prizadevanja v tem delu Slovenije.

Rezultati v večini kolektivov dokazujejo, da so delavci zavestno prevzeli nase del dodatnega bremena, da pa se že marsikje poraja vprašanje, če bodo tudi v bodoče ob zamrznjenih cenah gotovih izdelkov

lahko premostili povečane stroške za električno energijo, nafto ipd.

• Pri plačevanju ni nobene discipline več. Terjatve v Sloveniji močno naraščajo, so povedali razpravljalci, ko so na seji MS ZKS in MS ZS v Krškem pred dnevi obravnavali idejno-politična vprašanja v zvezi z uveljavljanjem dohodkovnih odnosov, učinkovitostjo dela in gospodarjenja z denarjem pri uresničevanju stabilizacijskih ciljev v gospodarstvu. Usmeritvam in priporočilom v gradivo za problemsko konferenco komunistov o uveljavljanju novih sistemskih rešitev pri preobrazbi bank in gospodarjenja z denarjem so izrekli vso podporo s priporočilom, da bi jih izoblikovali še bolj energično in jih dopolnili tudi z roki.

Tako so bili na primer v brežiški občini osebni dohodki skoraj za 6 odst. nižji kot lani in skoraj tri tisoč

delavcev je prejelo v prvem polletju za 8 odst. nižje osebne dohodeke od občinskega povprečja in za 16 odst. nižje od povprečja v republiki. Gre torej za socialno varnost nekaterih kategorij zaposlenih v kmetijstvu, gostinstvu in industriji. Delegat iz Sevnice je omenil, da na primer v tekstilni panogi poskušajo prenesti bremena stabilizacije samo na proizvajalce, pri čemer je opozoril na zaostrene odnose s trgovino.

Prizadeti so nadalje izvozniki, ki sicer planirajo razmah prodaje na tujem, a jih vedno znova spravlja v zadrego menjava predpisov. Letos se je sistem izvoza že štirikrat menjal, kar onemogoča realno načrtovanje za jutri. Oba sveta sta se zavzela za doslednost pri nadaljnjem izpolnjevanju ustaljenih načel. To pomeni umiritve vseh vrst porabe, osebne, skupne in splošne, ki so v prvi polovici leta pretirano naraščale. Med izgubarij vzbujata največjo zaskrbljenost Jugotanin Sevnica in Opekarna v Brezicah. Za Jugotanin je edini izhod organiziran stečaj. Opekarni pa se obeta ukrep družbenega varstva. V tem tozdu gre za prikrito izgubo, vendar tako prikazovanje stanja ni zaželeno. Resnici je treba pogledati naravnost v oči in povedati, da se bo združeno delo zaradi tega moralo odpovedati delu svojega dohodka, združenega v Posavski banki. Tretja investicija, ki se otepa z izgubo, so Terme Catež, za katere pa računajo, da bodo prišle na zeleno vejo do leta 1983. Bolezen vseh naložb je, da vsebujejo prevelik delež tujih sredstev, 70 odst. in več, namesto da bi bilo obratno. Pri Jugotaninu in Anhovem tozdu Opekarna, ki povzroča zdaj največ glavobola, so bili pomanjkljivi že elaborati, saj niso predvidevali nobenih tehnoloških oziroma tehničnih težav, zaradi katerih proizvodnja ni stekla, kot bi morala.

J. TEPPEY

V NOVI PETLETKI 21 CELOVEČERNIKOV

V novem srednjeročnem obdobju 1981 - 1985 naj bi v Sloveniji posneli 21 celovečernih filmov. Na skupščini republiške kulturne skupnosti so predlagali, naj bi leta 1981 posneli tri, 1982 in 1983 po štiri ter 1984 in 1985 po pet celovečernih slovenskih igranih filmov. Kajpak gre za filme, ki bi jih financirala ali sofinancirala kulturna skupnost.

M. K.

ODLOČITEV V NEDELJO!

Jugoslovanski motociklisti se bodo v nedeljo, 28. septembra, na dirkališču Grobnik pri Reki pomerili na zadnji letošnji preizkušnji za državno prvenstvo. Boji bodo zanimivi v vseh kategorijah, saj po treh dirkah prvaki še niso znani.

Posebno napeto bo v kategoriji do 125 cm, kjer vodi Novomeščan Pavlič za 1 točko in bo moral za ponovno osvojitve naslova državnega prvaka v neposrednem boju premagati Zagrebčana Leljaka. Tudi ostali slovenski tekmovalci niso brez možnosti, zato bo zanimivo ogledati si prireditev.

M. K.

KRČANI NA KILIMANDŽARO

V soboto, 20. septembra, je iz Krškega odšla 5-članska odprava, ki bo poskušala v zadnjih dneh septembra osvojiti najvišji vrh Afrike 5895 m visoki Kilimandžaro, streho črne celine. Pokrovitelj odprave, v kateri so zaposleni iz treh tozov tovarne celuloze in papirja Djuro Salaj, je tovarniška sindikalna konferenca, z odpravo pa bodo počastili 41-letnico delovne organizacije, 30-letnico delavskega samoupravljanja in 25-letnico proizvodnje papirja v Krškem.

M. J.

Cankarjevci v Kočevje

V soboto, 27. septembra ob 10. uri, bo v Seškovem domu v Kočevju zbor borcev 5. SNOUB Ivana Cankarja. Na proslavi, ki bo ob tej priložnosti, bo prisotne najprej pozdravil predsednik občinske skupščine Kočevje Savo Vovk, nato pa bo podal poročilo predsednik Odbora Cankarjeve brigade general Andrej Cetinski-Lev. Izvolili bodo tudi nov odbor brigade. Borci bodo pozdravili pionirji osnovne šole „Zbora odposlancev“ iz Kočevja in KS Kočevje, ki bodo podelili predstavnikom brigade spominsko plaketo. V kulturnem programu bodo nastopili moški pevski zbor Kočevje in recitatorji gimnazije. Že pred začetkom proslave bo borcem igrala godba na pihala, ki jih bo po proslavi spremljala do hotela, kjer bo kosilo in tovariško srečanje, na katerem bo igral orkester vojne pošte Ribnica.

SRCE ATOMSKE ELEKTRARNE - Prihodnji mesec bo pri jedrski elektrarni Krško opravljen prvi „topli preizkus“ vseh strojnih delov, čez dobro leto pa naj bi že obratovala s polno močjo. Iz prostrane komandne sobe (na sliki) bodo vodili vse zahtevne operacije. (Foto: V. Podgoršek)

VREME

Po današnjem izboljšanju vremena bo v petek prešel naše kraje nov frontalni val in povzročil prehodno poslabšanje. Ob koncu tedna bo spet deloma jasno vreme.

Tudi v tem tednu časopisne agencije na široko in dolgo poročajo o veliki mednarodni aktivnosti, prav tako pa tudi o novih sporih, ki že itak nestabilnemu položaju v svetu še bolj majejo tla miru in stabilnosti.

V teh dneh na treh različnih koncih sveta potekajo tri izredno pomembna srečanja. Tako v New Yorku diplomati z vsega sveta nadaljujejo z razpravo na 35. rednem zasedanju Generalne skupščine Združenih narodov. Dnevni red obsega kar 120 točk, kar pomeni, da bodo obravnavali

kar samo potrjuje željo o kontinuiteti teh srečanj, ki so se pred leti začela v Helsinkih in nato nadaljevala v Beogradu.

V Beogradu pa prav te dni poteka eno izmed najštevilčnejših srečanj v naši državi. Na 21. generalni konferenci UNESCO, tej specializirani organizaciji v sistemu Združenih narodov za izobraževanje, kulturo in znanost, namreč sodeluje kar blizu 4.000 predstavnikov iz 150 držav: na dnevnem redu imajo prav tako zelo pomembna vprašanja, saj zadevajo domala vse prvine našega življenja in dela. Konferenca UNESCO v Beogradu pa je še en dokaz več o velikem zaupanju, ki ga Jugoslavija uživa v svetu, razen tega pa bo to tudi priložnost, da bomo tujcem v tem času lahko tudi pokazali vse naše dosežke, še zlasti pa se bodo lahko seznanili z našo notranjepolitično in mednarodno prakso, se pravi s politikama samoupravljanja in nevrščenosti kot našima stalnicama delovanja doma in v svetu.

Tri pomembna mednarodna srečanja

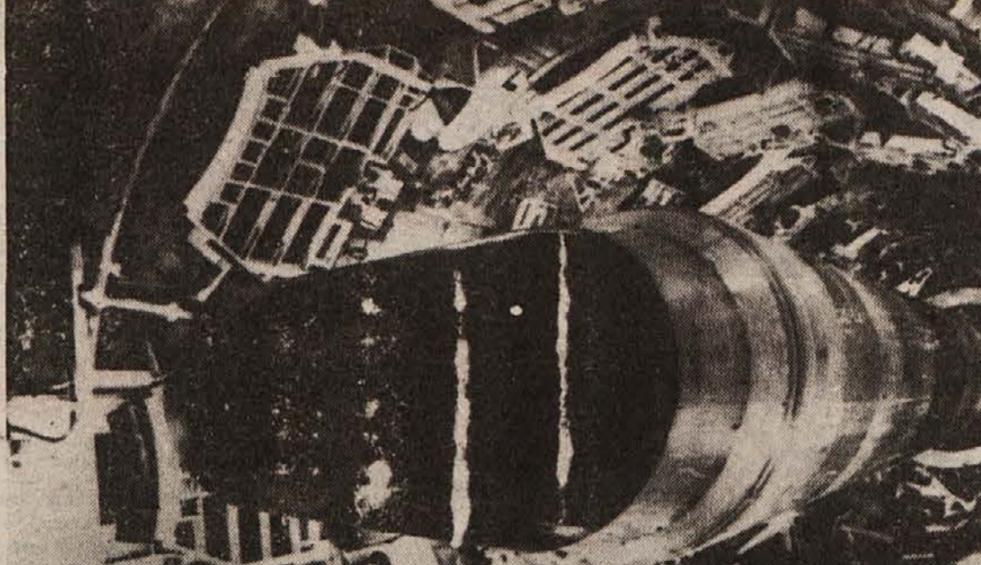
li vse najbolj žgoče probleme, ki tarejo današnji svet. Jugoslovansko delegacijo vodi zvezni sekretar za zunanje zadeve Josip Vrhovec, ki je bil pred tem na obisku na Kubi, kjer se je s tamkajšnjimi najvišjimi predstavniki pogovarjal o dvostranskih odnosih, mednarodni situaciji kot tudi o dejavnosti nevrščenih držav.

V španskem glavnem mestu pa se je začel že tretji teden pripravljalnega sestanka konference o evropski varnosti in sodelovanju. Predstavniki evropskih držav (razen Albanije) ter ZDA in Kanade se dogovarjajo o dnevnem redu ministrskega sestanka, ki se bo prav tako v Madridu začel v prvi polovici novembra. Za zdaj sta znana dva predloga: španski in madžarski. Ne glede na to, da je v obeh predlogih čutili „blokovo obarvanost“, opazovalci vsaj dozdajšnje dogovarjanje ocenjujejo kot zadovoljivo, že zato, ker so prav vse države zainteresirane, da konferenca mora biti, razen tega pa je prisotna tudi splošna težnja, da se omogoči obnovitev politike popuščanja med vesilama oziroma med blokoma. Na pripravljalnem sestanku so tudi sprejeli predlog Jugoslavije o času in kraju prihodnjega sestanka KEUS,

NEMIRNA MEJA

Na nemirnem Bližnjem vzhodu pa se je te dni razplamtel nov spopad, ki prav tako močno zaskrbljuje svetovno javnost. Prišlo je namreč do ostrih bojov med Iranom in Iranom, najprej na mejnem področju ob reki Sat-el-arab, potem pa tudi širše. Čeprav so novice skope, so agencije sporočile o iraških napadih tudi na iraška letališča in vojaške objekte v notranjosti države. Čeprav spor med državama ni nov, se je tokratna zaostritev začela zaradi reke, na kateri je na polovici potekala meja med državama, dokler Iran pred dnevi ni razširil suverenosti na oba bregova. Zaradi območja, kjer „gospodari“ nafta, bi utegnili ta spopad, v kolikor bi bilo prizadeto oskrbovanje s tem gorivom v zahodnih državah, dobiti tudi širše razsežnosti.

VASO GASAR

NEVARNA EKSPLOZIJA V ZDA - V Damascusu v ameriški zvezni državi Arkansas je eksplozija poškodovala podzemski raketni silos za medcelinski balistični izstrek Titan II, tako da so morali izseliti vse prebivalstvo v krogu dobrih 15 kilometrov okrog raketnega gnezda. Na sliki je odprt raketni silos in izstrek Titan II, ki so ga posneli v letalski bazi Vandenberg leta 1966. (Telefoto: UPI)

Cene kot zunanji izraz hib

Vztrajno naraščajo, ker kratkoročni ukrepi in zamrznitve ne odpravljajo nekaterih temeljnih neskladij, ki stalno rušijo uravnoteženost našega trga

V našem gospodarstvu že več let čutimo strukturno neuklajenost razvoja, zato se med gospodarskimi vejami in skupinami stalno obnavljajo razlike v pogojih za ustvarjanje dohodka. Razlike v pogojih, v katerih posamezne gospodarske dejavnosti ustvarjajo dohodek in oblikujejo svoj ekonomski položaj, izhajajo iz neenakomernega razvoja Jugoslavije in drugih objektivnih dejstev, pa tudi iz pestrih učinkov ekonomske politike in gospodarskega sistema.

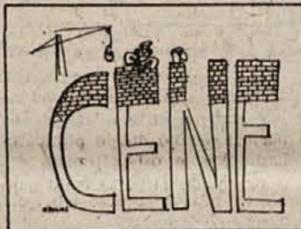
Družbeni in državni organi so organizirali več akcij, da bi velike razlike pri ustvarjanju dohodka na tržišču zmanjšali in ublažili. To so urejali predvsem s takšnimi ukrepi ekonomske politike, ki vplivajo na spremembe v odnosih med cenami, blažijo neskladja med njimi ter omogočajo popravke in kontrolo nad cenami posameznih izdelkov. Sprejemali so tudi ukrepe za zamrznjenje cen, za spremembe v zunanjetrgovinskem in deviznem sistemu ter sistemu sekundarne delitve ter v davčnem sistemu. Vse to sicer ugodno vpliva na reševanje sedanjih problemov pri ustvarjanju dohodka med organizacijami združenega dela in posameznimi dejavnostmi, toda ti ukrepi so po navadi samo delni, zato je bil tudi njihov učinek pogosto omejen.

Praksa je pokazala, da z državnimi intervencijami, čeprav bodo še vedno potrebne, ni mogoče trajneje reševati bistvenih problemov, zaradi katerih nastajajo velike razlike pri ustvarjanju dohodka in v eko-

in delno tudi na debelo, cene storitev, gostinskih storitev in življenjskih potrebščin naraščajo bistveno hitreje kot prejšnja leta. Tudi v drugih državah cene naraščajo, vendar so podražitve manjše in ne vključujejo vseh vrst blaga. Gibanje cen na svetovnem trgu nedvomno vpliva tudi na naše cene, zaradi znanih vzrokov pa so podražitve pri nas vendarle občutno večje kot na tujem.

Vsi dosežani ukrepi za umiritev cen, ki smo jih sprejeli v prepričanju, da bomo z njihovo pomočjo vpeljali red na trgu, lahko le začasno umirijo posamezna področja cen, ne morejo pa vplivati na splošno uravnoteženost trga. Za rešitev teh problemov bo potrebno razjasniti in rešiti nekatera sistemska vprašanja, zlasti s področja razširjene reprodukcije. Na to pa že kar predolgo čakamo.

VINKO BLATNIK

zadostni meri. Sedanji kriteriji, po katerih se dejansko oblikujejo cene, vsebujejo poleg ekonomskih elementov tudi precej arbitražnosti, cene se denimo, pogosto oblikujejo pod pritiskom, da bi zagotovili sredstva za različne investicije in podobno.

Nepričakovano močno naraščanje cen, ki ni v skladu s programom stabilizacije, kaže, da so cene nedvomno eden od osnovnih problemov gospodarstva. Cene v trgovini na drobno

TELEGRAMI

BEOGRAD - Član predsedstva SFRJ Vidoje Zarković je sprejel zunanega ministra socialistične Etiopije dr. Felekeja Gedle Giorgisa, ki je v Jugoslavijo dopotoval kot osebni odposlanec etiopskega voditelja Mengistuja. Minister Feleke je ob tej priložnosti izročil poslanico predsednika Mengista predsedstvu SFRJ, ki se nanaša na etiopske poglede na položaj v svetu in zlasti na Afriškem rogu, ter na dejavnost nevrščenih držav.

KAIRO - Kaže, da se Izrael in Egipt še vedno nista sporazumela o tem kdaj naj bi se nadaljevala trojna pogajanja o tako imenovani palestinski avtonomiji. Visok egiptovski funkcionar je zanikal trditve izraelskega radia, da se je Kairo strinjal, da naj bi se trojna pogajanja ponovno začela 29. novembra.

ATENE - Pod geslom „Po Titu - Tito“ je glasilo ZKJ „Komunist“ organiziralo razstavo na četrtem festivalu glasila KP Grčije (za državo) „Avgi“. Prireditelj je bila v delavskem predmestju Aten Neasmirni. Razstavni prostor glasila ZKJ je obiskalo več deset tisoč ljudi. Knjige, ki so jih napisali Josip Broz Tito, Edvard Kardelj in drugi jugoslovanski avtorji, so bile na festivalu, ki je trajal pet dni, razprodane že prvi dan.

NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Ob ocenjevanju aktualnih gospodarskih in družbenih gibanj ne smemo zanemariti, da vzporedno s težavami, ki jih ne želimo z ničemer zmanjšati, prihaja v združenem delu do določenih zelo pozitivnih teženj, ki zaslužijo, da jih uveljavljamo. Na primer: sredstva za razširitev materialne osnove združenega dela rastejo znatno hitreje od sredstev za osebne dohodka. Čeprav se realni življenjski standard zmanjšuje, delavci nočejo sprejemati sklepov o povečanju osebnih dohodkov. V številnih

Zavestno manjši OD

delovnih organizacijah uvajajo delovne sobote in prostovoljno delo v želji, da bi tudi na ta način prispevali k premagovanju težav in rentabilnejšemu poslovanju. To potrjuje, da so delovni ljudje razpoloženi in odločni, da se angažirajo v uresničevanju politike stabilizacije, je dejal med drugim član predsedstva CK ZKJ Branko Mikulić v pogovoru z novinarji Tanjuga.

Tudi v naši zavesti o načinu poslovanja ter gospodarjenju s sredstvi bomo morali marsikaj spremeniti, kajti kot je pogosto govoril tovarš Tito, se moramo prilagoditi svojim možnostim. Ob tem ne smemo biti pohlepni po tujem „zalogaju“, takšnega pohlepa pa je danes še precej.

Kolikor je točno, da se samoupravljanje ne more razvijati in krepiti v nestabilnih ekonomskih razmerah, je prav tako res, da ekonomske stabilnosti ne moremo doseči brez nadaljnje krepitve samoupravljanja, brez odločanja delavcev o politiki reprodukcije.

RAZGIBANO POLITIČNO ŽIVLJENJE

V nekaterih okoljih se včasih pojavijo kritike, da je še premajhen odstotek ljudi v ZK. Češ: več kot bo komunistov, lažje bomo reševali različne družbene probleme. To je zmotno mnenje, kajti bistveno je razgibano samoupravno življenje in pri tem imajo organizirane subjektivne sile, torej tudi Zveza komunistov, pomembno vlogo. Torej je lahko ponekod tudi majhen odstotek članov ZK, vendar velik odstotek razgibanega političnega življenja, kar pa seveda še zdaleč ne pomeni, da se ZK zapira pred novim članstvom (iz razgovora Franca Šetince z novinarji Dnevnika).

ZAKAJ TAKO?

Zvezni izvršni svet je za leto odobril zunanje trgovinskim organizacijam in tovarnam sladkorja v Jugoslaviji izvoz 185 tisoč ton sladkorja. Zvezni tržni inšpektorat sedaj ugotavlja, da je sklenjenih že za 254.264 ton sladkorja izvoznih pogodb, kar je občutno nad dovoljeno količino izvoza, s katero naj bi onemogočili pomanjkanje sladkorja na domačem trgu.

SLOVESNOST

Inštitut za dokumentacijo zaščite pri delu v Nišu je slovesno proslavil 25-letnico gibanja varstva pri delu v naši državi in otvoritev novega poslopja, ki nosi ime teoretika in graditelja našega socialističnega samoupravljanja Edvarda Kardelja.

AVGUSTA LETOS SO V ZDA IZDELALI 320.085 avtomobilov, v istem mesecu lani pa 459.909, kar pomeni, da se je letos proizvodnja zmanjšala za 30 odstotkov. V prvih osmih mesecih letos so izdelali 4.465.041 avtomobilov, v istem obdobju lani pa 6.254.769, letos torej za 29 odstotkov manj kot lani.

IZ TELEFONSKEGA IMENIKARJA V zahodnonemškem mestu Bremen je mogoče prav dobro razbrati, kako je v zadnjem času napredovala enakopravnost med spoloma. Suddeutsche Zeitung piše, da so v novem telefonskem imeniku vse poročene žene vpisane z dekliskimi priimki. Pričevanje v zgodovini se pojavljajo imena ljudi, ki živijo skupaj neporočeni ali pa v komuni. Imenik, ki je obsegal lani le 260.000 priimkov, jih ima letos 480.000. Izključeni so mlajši od osemnajst let ter tisti, ki želijo številko obdržati v tajnosti. Zaradi varovanja s prostorom so se Bremenčani morali odpovedati navedbi poklica.

Kar se ni posrečilo še v nobeni koncertni dvorani, je sedaj uspelo beljaškemu pianistu Thomasu Mikelu v mestni koncertni dvorani v Lienuzu. Svetovna javnost je postala pozorna nanj. Kako tudi ne, saj je igral Mozarta, Beethovna in Čajkovskega nepretrgoma polnih 30 ur in tako podrl stari svetovni rekord, ki je znašal komaj 27 ur. Na srečo se mu pri tem naporom delu ni bilo treba ozirati še na note, ker obvlada na pamet, tako je izbral sam 4.700 skladb pretežno klasičnih avtorjev.

V EVROPI STANE LETALSKI PREVOZ trikrat več kot v ZDA predvsem zaradi politike evropskih vlad. Tako vsaj trdi britansko združenje za letalski promet v poročilu vladni parlamentu. Poročilo navaja, da je treba za miljo na progi London-Stockholm odšteti 41 centov, za enako razdaljo med Londonom in Seattlom pa le 14 centov. Prevoz Frankfurt-Rim stane 47 centov za miljo, med Denverjem in Phoenixom v ZDA pa le 17 centov.

Iz zadnjega Paviha...

— Pogled, pogled, kako čudno so se deformirali kupci IMV-jevih katre!

TIRALICA

ŽIVEGA ALI PREDELANEGA PRIPELJITE V NAJBLIŽJO MESNICO! NAGRADA: VIŠJE CENE!

PIONIR TOZO
GRADBE NI
NOVO MESTO KRŠKO

Izvajalec: **MERCATOR - PRESKODA** trgovsko p

investitor: **MERCATOR - PRESKODA** trgovsko p

objekt: **NAKUPOVALNI CENTER KRŠKO**

Proj. organizacija: **MERCATOR** tozi **INVESTIA - PROJEK**

odgovorni projektant: **PETER ZIDANIČ** dipl. ing. arh.

nadzorni inženir: **FRANČ JEVIČNIKAR** dipl. ing. arh.

POLNE GAJBICE V ZAGREB - Obiranje hrusk v nasadih Agrarie v Artičah je v polnem teku. Tudi šolarji pridno pomagajo. V minulem tednu so obirali štiri dni od 10.30 do 17. ure. Za kilogram hrusk dobijo po 50 par. Denar bodo imeli za izlete ob koncu šolskega leta. (Foto: M. Zupančič)

DO OKTOBRA NARED? - Okrog nove krške blagovnice je še veliko dela. Rok za otvoritev je 1. oktober, zato izvajalce čas močno priganja. Zdaj hite urejati dovozno cestišče in parkirišča. Vodna skupnost pa dokončuje regulacijo leskoveškega potoka. (Foto: Jožica Teppey)

TRIDNEVNI POHOD MLADIH PROSTOVOLJCEV - Šestdeset mladincev prostovoljcev v teritorialni obrambi je prejšnji petek dopoldan krenilo na tridnevni pohod iz Novega mesta preko Uršnih sel, Črmošnjic do Baze 20. Na poti so se mladi vojaki strokovno, idejno in politično usposabljali, gojili tradicije NOV in se pripravljali za SLO. Na Uršnih selih so se srečali z vojaki, ki tam grade vodovod, in z mladimi iz tega kraja. Posebno slovesno je bilo na Bazi 20, kjer so pohod zaključili s svečano zaobljubo, kulturni program pa so ob tej priložnosti pripravili mladi iz OO ZSMS Novo mesto:

KAM Z OBILNO LETINO?

Obilna sadna letina, ki je obdarovala skoraj vso Slovenijo, terja od družbenega sektorja in od zasebnih kmetovalcev pospešene napore, da bodo sadovi bogate jeseni tudi pravilno in v polni meri izkoriščeni. To je letos zlasti pomembno glede na stabilizacijske ukrepe, zaradi katerih bo uvoz južnega sadja močno omejen.

Zadružna zveza Slovenije organizira zato letos Kmetijskim inštitutom Slovenije in Biološko fakulteto informacijsko akcijo za organizacijo odkupa in predelavo sadja, obiranje sadja s pomočjo šolske mladine in pripravo seminarjev oziroma tečajev za kmečke žene o sodobnih oblikah shranjevanja sadja.

Sejmišča

NOVO MESTO: Ponedeljkov sejem je bil spet bolj živahen, pa tudi cene so nekoliko poskočile. Napredaj je bilo 219 pujskov in 12 nad tri mesece starih prašičev, prodanih pa skupaj 178. Za pujske je bilo treba odšteti 1.350 do 1.800 din, za starejše prašiče pa od 1.850 do 2.900 din.

BREZICE: Tudi na tem sejmišču se obnavlja nekdanji sejmski utrip. Kupci so v soboto lahko izbirali med 453 pujski in jih kupili kar 356 po 75 do 78 dinarjev kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti
Novo upanje za čebelarje

„Vampirski čebelji klopi že pri nas.“ Pod tem naslovom smo nedavno pisali o zlovesčji, poldrugi milimeter veliki zajedalski živalci, podobni čebelji uši, ki grozi našemu čebelarstvu bolj, kot se nekateri zavedajo. Na srečo vse kaže, da bodo čebelarji kmalu dobili v roke zanesljivo zdravilo, vsaj tako piše strokovni tisk, ko poroča o spodbudnih odkritjih zahodnonemških kemičkov in drugih znanstvenikov.

Okužene čebelje družine je bilo doslej mogoče zdraviti s fenotiazinom, danikoropom in folbexom. To so tako imenovani akaricidi za zapljanje, ki pa žal niso stoodstotno zanesljivi in zato zahtevajo večkratno plinjenje s sedemdnevnimi presedki. K delno povečani učinkovitosti je pripomogla tudi novomeška tovarna zdravil Krka, ki je začela izdelovati posebne fenotiazin tablete z dodatki za izogrevanje, ki pospešujejo dimljenje in s tem učinkovitost. Pripravek prodajajo v trgovini pod imenom varitan.

Z varoozo se mora čebelar spoprijeti že takoj ob začetku okužbe, četudi še ne kaže, da je panj kaj prizadet. Bolezen je torej treba tudi čim bolj zgodaj odkriti, prav v tem je že del uspeha.

In zdaj k novosti, o kateri pišemo v uvodu. V Zvezni republiki Nemčiji, kjer mori varooza že tri leta, so odkrili zdravilo, ki je tako rekoč stoodstotno zanesljivo. Zaenkrat ga imenujejo kar K-79, izdeluje ga znani kemični gigant Hoechst iz Frankfurta. Njegova prednost je predvsem v tem, da deluje na zajedalske klope prek limfe čebel. Za čebele je znano, da si med seboj dajejo hrano in tako z zdravilom zoper klope okužijo drugo drugo. Na enak način s sistemskimi pripravki prek drevesnih sokov zatiramo uši.

Odkritje pomeni po oceni strokovnjakov pravo prelomnico in veliko upanje, da naše čebelarstvo, ki je stoletja slovelo, ne bo klavirno končalo. Na čebelarjih in njihovih organizacijah je, da izkoristijo toliko obetajočo možnost.

Inž. M. L.

Za telefon v uporabnikov žep

Za vse, ki si želijo nov telefon, jih ne bo tudi v naslednjem srednjeročnem obdobju, čeprav imajo poštni delavci v načrtu podvojitve zmogljivosti in telefonov

Naše območje spada med poštno nerazvite, in če se naj gospodarstvo razmahne in se raven družbenega standarda dvigne, se je treba izklopiti iz te zaostalosti. Poštni delavci Dolenjske načrtujejo močno povečanje števila telefonskih priključkov, vendar so potrebe že zdaj večje, kot jih bodo zmogli kriti do leta 1985. Za nameček pa je celo uresničitev predvidene izboljšave telefonskega omrežja vprašljiva, saj jo bo najbrž mogoče doseči le z globljimi posegom v uporabnikov žep.

Razvijanje telefonskega omrežja predstavlja po osnutku samoupravnega sporazuma o razvoju ptt prometa območne samoupravne interesne skupnosti za ptt promet Novo mesto kar 66,3 odst. vseh naložb v prihodnjem srednjeročnem obdobju. Preračunano po cenah, ki so veljale 1978. leta, bi z 401.091.000 dinarji na območju štirih dolenskih in treh posavskih občin povečali število telefonskih priključkov od letošnjih 15.880 na 31.680 v letu 1985, torej bi podvojili zmogljivost, kar pa bi naše območje z 12,3 telefonskih naročnikov na sto prebivalcev še vedno zadržalo pod slovenskim povprečjem, da se proti evropskemu niti ne poskušamo ozreti.

Poglejmo nekaj števil po posameznih ptt enotah. Največ novih telefonskih priključkov bo dobila novomeška enota: 6.000; sledi ji sevnjska in črnomljska s 1.200, brežiška in krška s 1.000 ter trebanjska z 800 novimi priključki. Seveda vsi priključki ne pomenijo toliko novih telefonov, gre le za zmogljivosti telefonskih central, medtem ko bo njihova izkoriščenost 71-odstotna.

V razumnih mejah

V Posavju se zaposlovanje umirja - Večji poudarek na produktivnosti dela

V Posavju je bilo zaposlovanje v prvem polletju letos bolj umirjeno in predvidene stopnje zaposlovanja ne bodo dosežene. To sta poglaviti ugotovitvi, ki smo ju izluščili iz pogovora z analitikom pri strokovnih službah občinskih skupnosti za zaposlovanje Posavja v Sevnici, Ireno Pirč.

V Posavju je bilo konec junija zaposlenih 23.555 delavcev (Brezice 7316, Krško 10.851 in Sevnica 5388), od tega kar 40 odst. žensk. O umirjeni rasti zaposlovanja zgovorno pričra podatek, da je bilo le 168 delavcev več, pričakovati pa je, da bo večji porast zabeležen do konca leta. Pomembno je, da gre za bolj produktivno zaposlovanje, čeprav bi na prvi pogled lahko prišli do drugačnih zaključkov. V negospodarstvu se je število delavcev namreč povečalo za 3,5 odst. v gospodarstvu pa le za pol odstotka.

Združeno delo je v prvih šestih mesecih letos potrebovalo 2535 delavcev, dobilo pa je le 1401 delavca. Zaposlitev je v tem času v Posavju iskalo 392 delavcev, kar 77 ods.

brezposelnih pa sodi v t. i. ozki profil. Večino med brezposelnimi predstavljajo ženske; poleg snazilk in kuharskih pomočnic je iskalo zaposlitev celo 10 medicinskih sester ter po 5 delavcev z višjo in visoko izobrazbo.

V Posavju glede na predvidene povprečne letne stopnje rasti zaposlovanja (Brezice 2,3, Krško 3,6 in Sevnica 3,1) tudi v prihodnjem srednjeročnem obdobju pričakujejo umirjeno zaposlovanje. Skupne potrebe združenega dela (gre za dodatne in nadomestne zaposlitve) znašajo 4925 delavcev.

P. PERC

Bolj gospodarni

Na Dolenjskem pri osebnih dohodkih ni pretiravanje

Osebná poraba vseh vrst se je v prvi polovici leta na Dolenjskem v vseh štirih občinah gibala precej drugače, kot smo bili vajeni prej.

V prvih šestih mesecih je bilo na Dolenjskem zaposlenih poprečno 31.711 ljudi, katerim je bilo izplačano za osebne dohodke 1,3 milijarde dinarjev. Poprečni mesečni osebni dohodek je znašal 7.103 dinarjev in se je od lanskega prvega polletja povečal za 21,7 odstotkov.

Po dogovoru izračunana sredstva za osebne dohodke glede na rast dohodka bi znašala 22,36 odstotkov, medtem ko je bilo v ta namen porabljenih le nekaj več kot 19 odstotkov sredstev. Še pravi, da ni bilo v poprečju sproti vse razdeljeno, kar je bilo v ta namen ustvarjeno. Ni pa bilo tako gospodarnega ravnanja v vseh delovnih organizacijah.

Cisti osebni dohodek na delavca je v novomeški občini znašal poprečno 7.260 dinarjev, v Trebnjem 7.038 din, v Črnomlju 6.824 din in v Metliki 6.449 dinarjev. Osební dohodki so se od lani povečali v poprečju za dobrih 23 odstotkov v črnomeljski občini, v metliški za 22 odstotkov, v novomeški za dobrih 21 odstotkov, najmanj pa v trebanjski občini, za 18,8 odstotkov.

V sredstvih za skupno porabo je bilo letos izplačanih 52 odstotkov več denarja za prehrano delavcev, medtem ko je šlo za regrese za letni dopust le 6 odstotkov več kot lani. Skupno pa so sredstva porabe v te namene letos narasla le za 12 odstotkov.

Letos dosežena visoka rast akumulacije še ne pomeni, da je v te namene sredstev že dovolj. Narobe, dolensko gospodarstvo je po opremljenosti še precej pod slovenskim povprečjem, kar je očitno zlasti v obih belokranjskih občinah.

R. B.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Dobersek

Letošnje leto, ko trgategv grozdje zaradi zapoznele vegetacije kasni več kot za mesec dni, je nujno opozoriti na

Tehnologija predelave grozdja

Vemo, da se je tudi pri nas tehnologija predelave grozdja v vino v novem času v družbenih obratih pretežno industrializirala. V sodobnih kleteh v Metliki, Novem mestu, Leskovcu pri Krškem in Brežicah imajo za predelavo grozdja na voljo sodobno mehanizacijo, s katero zmorejore v kratkem času sprejeti in predelati velike količine grozdja. Zato je prav, da vinogradniki svoje tržne presežke grozdja prodajo družbenim obratom in si s tem prihranijo delo in stroške s predelavo grozdja. Domača predelava grozdja v vino zaradi pomanjkljivih tehničnih sredstev ne more biti enakovredna predelavi v družbenih, s sodobnimi sredstvi dobro opremljenih prostorih in kletih.

Brez zasebnega kletarstva pa le ne gre!

Ker Dolenjci, Belokranjci in Posavci veliko vina popijejo doma, brez zasebnega kletarstva v tem vinorodnem območju ne gre. Zato naj vinogradniki ne vztrajajo pri svojih starih navadah tehnologije predelave grozdja in naj se ravnajo po izkušnjah, ki so jih strokovnjaki napisali v strokovnih knjigah. Med kletarskimi knjigami je še vedno upoštevanja vredna knjiga: Skalic - Kletarstvo iz leta 1924. Kdor to knjigo ima, naj se brez obotavljanja ravná po napisanih navodilih. Novejše kletarske knjige so: Judež - Vinarstvo iz leta 1965 in Slave Sinkovec Malo kletarstvo iz leta 1975. Kot že prejšnja leta bomo tudi v Dolenjskem listu na tem mestu skušali objavljati kratke strokovne napotke pri tehnologiji predelave grozdja in kletarjenju na splošno, seveda zato, da se po njih ravnamo.

Kmetijska zadruga Novo mesto - TOZD Hmeljnik na vprašanje vinogradnikov v naslednjem sestavku pojasnuje, kako bo letos pri tej delovni organizaciji urejen

ODKUP GROZDJA

Navzlic neugodnemu vremenu se čas trgatve grozdja, vsaj kolledarsko, neizprosno bliža. Vendar je danes, sredi septem-

bra, težko kaj reči glede kvalitete in časa trgatve. Ena ugotovitev pa je nesporna: kar zadeva količine, bo pri letošnji trgatvi dosežen rekord vsaj tam, kjer ni škode po toči. Druga ugotovitev pa je, da se bo čas glavne trgatve premaknil pozno v oktober. Ne glede na navedena dejstva pa se moramo vinogradniki in družbeni obrati za predelavo grozdja začeti pripravljati na

prapravilo grozdja

V TOZD Hmeljnik v Novem mestu smo že v lanskem letu spravili v pogon novo predelovalnico grozdja, ki je uspešno prestala poskusno obratovanje. V letošnjem letu smo stroje za predelavo opremili z napravami, ki zagotavljajo avtomatizirano delovanje delovnega procesa. Tako bo naša predelovalnica grozdja sposobna sprejeti in predelati do 100 ton grozdja na dan. Taka zmogljivost bi morala premostiti težave, ki nastajajo ob trgatvi. Bolj pereče pa je vprašanje zmogljivosti kleti. Kljub temu da smo letos nabavili nove cisterne iz nerjavečega jekla in se je prostornina kleti povečala na 71 vagonov (1 vagon je 10.000 litrov), je to še vedno premalo. Po razgovorih, ki smo jih imeli z zastopniki Kmetijskega kombinata Sevnica in Malkovcu, in ob predvidevanjih glede ponudbe grozdja na Dolenjskem, sodimo, da bo ponudba grozdja presejala zmogljivost kleti. To pa pomeni, da se bomo morali obrniti za pomoč pri uskladičenju mošta na pivovarno Union.

Odkup grozdja bo potekal preko odkupnih postaj, ki jih bo organizirala Kmetijska zadruga Krka, Novo mesto, po TZO, v Sevnici pa Kmetijski kombinat Zasavje preko TOZD Kooperacija. Razgovor za organizacijo odkupa pa teče tudi s Kmetijsko zadrugo Trebnje. Na odkupnih mestih bomo prevzemali in tehtali grozdje, ki ga bomo vozili v klet v Novo mesto (Bršljin). Trenutno je še odprto vprašanje embalaže, oziroma zabojčkov (gajbic) za grozdje. TOZD Hmeljnik ima možnost nabaviti zabojčke za grozdje, ki bi jih razdelili vinogradnikom, ki bi jih lahko tudi odkupili. Z odkupom zabojčkov za grozdje bi poenostavili delo odkupa na odkupnih mestih.

V prejšnjem mesecu smo vinogradniki dobili dolgo pričakovano sprostitev cen vina. Tako smo vinogradniki v Sloveniji lahko povečali cene vina. Dolenjci smo ovrednotili cviček na 40,- din liter v maloprodaji, kar je brez dvoma dobra spodbuda za pridelovanje.

FRANČ PLANINC
TOZD Hmeljnik

Izpoved zdravnika kadilca

Ob letošnjem tednu boja
proti kajenju (21.-28.
sept.)

Zdravstvo v svetu in pri nas hitro napreduje in ima velike uspehe pri zatiranju bolezni, zlasti infekcijskih obolenj in tuberkuloze. Ob vsem napredku medicinske znanosti ima še vseeno opraviti s porastom pljučnega raka, raka v grlu, kroničnega bronhitisa z emfizemom in boleznimi srca in ožilja. Borba proti kajenju je važen preventivni dejavnik za obolenja, ki žal vse bolj naraščajo. Porast teh obolenj je tako zaskrbljujoč, da se upravičeno sprašujemo, ali se jih res ne da zaježiti, ali bodo - ponovljam - ob vsem napredku dvajsetega stoletja vedno usodnejša za naše zdravje in življenje. Za odgovor vemo: pljučni rak, kronični bronhitis, obolenja srca in ožilja in tudi druga obolenja lahko znatno omejimo z zdravstveno prosvetjenostjo, ki nas seznanja z zdravim načinom življenja, s prehrano in uživanjem alkoholnih pijač.

Kajenje tobaka, ki je ena najbolj nesmiselnih razvad v našem življenju, je čisto, lahko rečem, prevečkrat vzrok za vztrajno naraščanje raka, srčnega infarkta, skleroze ožilja, kroničnega bronhitisa in želodčnega čira. Ta obolenja nas prevečkrat pehajo v invalidnost in prezgodnji grob. Zato se mora borba proti kajenju nadaljevati, vse dokler ne bodo kadilci samo še tisti brezupni vztrajneži, ki jim kajenje lahko do neke meje opravičimo zaradi njihove pretirane psihične labilnosti.

Ob tednu boja proti kajenju ne bo odveč, če bom kot zdravnik posredoval svoje izkušnje s kajenjem.

Trideset let sem bil strasten kadilec, po več deset cigaret sem pokadil vsak dan.

Na začetku sem (potem ko sem prehodil poti vsakega kadilca začetnika) pokadil le nekaj cigaret na dan, potem pa z leti vedno več. Ko sem prišel pred petindvajsetimi leti v Novo mesto, sem pokadil več deset cigaret na dan. Brez cigarete nisem bil nikoli.

Nekoč sem na vožnji z avtobusom prižgal cigareto. Pred menoj sta sedeli mladi tovarišici in me opozorili, da jima tobačni dim škoduje. Postal me je pred njima sram, cigareto sem takoj ugasnil in na tisti vožnji nisem prižgal nobene več. Kako prav sta storili! Še danes sem jima hvaležen, da sta opozorili mene, kadilca, ki onesnažuje čisti zrak, saj ima do njega vendar pravico vsak človek.

Kadil sem naprej. Komaj so mi zadostovale tri škatle. Kako je bilo doma, si lahko mislite. Žena in otroka sta dihala čist zrak samo takrat, kadar me ni bilo doma. Komaj smo prezačili - zopet nova cigareta za cigareto, zopet mnogo dima, zopet zračenje, nekaj časa čist zrak in zopet dim. Vse stanovanje je dišalo po tobaku.

Problemi so bili tudi v službi, kjer sem vztrajno kadil - v bolnišnici in še celo na pljučnem oddelku.

Moja osebno počutje je bilo zelo odvisno od kajenja. Kadar sem bil nerazpoložen, sem kadil več. Zato sem bil še bolj živčen in sem še več pokadil. Prvi začarani krog! Zjutraj kašel, pogosti glavoboli, neprijetni občutki v uših, občasne bolečine v želodcu in še veliko drugih neprijetnosti, tako večna skrbi, ali je vedno dovolj cigaret pri roki, da o denarju ne govorim.

Sedaj pa vprašam vse kadilce: Ali se spleča kaditi? Ali kajenje ni ena najbolj nesmiselnih razvad v našem življenju? Ali cigareta res pomirja? Seveda pomirja pridobljeno strast do nikotina, dejansko pa je kadilec prav zato, ker kadil, še bolj živčen in nemiren.

Pred leti sem si zastavil podobna vprašanja. Odgovor je bil možen samo eden: čimprej se odvadi kajenja! Presodite lahko sami, če mi je preostalo kaj drugega. S tako prepričljivimi dokazi mi ni bilo težko za vedno prenehati s kajenjem.

Ne bi govoril toliko o svojem kajenju, če bi ne bil prepričan, da je vsak kadilec na istem, kot sem bil jaz. Prav tako onesnažuje zrak sebi in okolici, prav tako je suženj razvade, prav tako ima težave in prav tako je v nevarnosti za zdravje. Prej ali slej bo lahko imel usodne posledice, če s kajenjem ne bo prenehal.

DR. SMILJAN TROBIŠ
predstojnik
pljučnega oddelka

„Pozdrowienia” iz Krakova

Uredništvo Dolenjskega lista navezalo stike z uredništvom poljskega dnevnika „Echo Krakowa”

Danes je odpotovala domov na Poljsko novinarka časopisa „Echo Krakowa” Helene Noskovic - Bieron. Poljska novinarka je teden dni preživela na Dolenjskem kot gostja uredništva Dolenjskega lista, ki tako navezuje prijateljske stike s krakovskimi novinarji.

Med kratkim bivanjem pri nas se je Helena Noskovic živo zanimala za vse: od tega, kako pri nas organiziramo otroško var-

V DOLENSKIH BENETKAH - Poljska gostja si je z zanimanjem ogledala Kostanjevico v družbi glavnega in odgovornega urednika Marjana Legana.

stvo, šolstvo in zdravstvo, do tega, pod kakšnimi pogoji in kako dela novinar v naši samoupravni družbi. Mnogo stvari je bilo zanjo presenečljivih in novih, in ko je primerjala razmere v svoji domovini z našimi, je večkrat izrekla priznanje potem, ki jih mi ubiramo. Med razgovori je dostikrat omenila pokojnega predsednika Tita, katerega osebnost in politično modrost na Poljskem dobro poznajo in cenijo.

„Vaša dežela je zelo lepa in čista,” je iskreno večkrat povedala, ko si je ogledovala Novo mesto, Kostanjevico, Otočec in druge kraje. Presenečalo jo je tudi, da si ljudje gradijo toliko zasebnih hiš, da ni pred trgovinami dolgih vrst, da je na izbiro zadosti potrošniških dobrin, in ni povsem razumela, če smo potarnali, da se v oskrbi zatika. Seveda je beseda večkrat tekla tudi o zadnjih dogodkih na Poljskem in izkazalo se je, da smo preko naše časopisja dobro obveščeni. Skratka, tem za pogovor ni zmanjkalo, saj razlike budo zdravoravodnost.

Naše uredništvo bo krakovskemu vrnilo obisk, zaenkrat pa je simpatična Helena Noskovic odnesla v Krakov najboljše želje in pozdrave.

Čakajo na ukrepe „od zgoraj”

Trebne: Dosežki stabilizacije so vse preveč odvisni od ukrepov državnih organov - ZK mora bolj aktivno posegati

Na ponedeljki seji občinske konference ZK v Trebnjem je bila osrednja točka dnevnega reda ocena gospodarjenja v prvem polletju. Komunisti so v zvezi s tem izrekli marsikatero pikro tako na račun premlačnega uresničevanja stabilizacije, kot na račun težav s preskrbo.

Vsi dosežki, ki so bili na področju uresničevanja stabilizacije so namreč več ali manj zasluga omejitve, v veliko manjši meri pa so plod prizadevanja delovnih organizacij, pa tudi osnovnih organizacij ZK. Res je, da je v tem času porasla akumulacija, da se raven osebnih dohodkov drži dogovorov, res pa je tudi, da ni šla v korak s tem tudi rast proizvodnje. Kot so še posebej poudarili komunisti na seji občinske

konference, je treba povečati tudi obseg fizične proizvodnje. Seveda pa bodo na tem področju, tako kot že doslej, vse bolj očitne težave s preskrbo za reprodukcijskim materialom, kar se pozna tudi v kmetijstvu. Prav tu pa imajo pomanjkanja materiala veliko dolgoročneje posledice kot v ostalih gospodarskih vejah.

Na seji občinske konference so zato sprejeli sklep, da si morajo komunisti v delovnih organizacijah bolj kot doslej prizadevati za stabilizacijo. Prav pri njih je bilo, kot je bilo samokritično ugotovljeno, sorazmerno malo začelih in izpeljanih akcij. Vse preveč so se pri tem zanašali na ukrepe „od zgoraj”.

J. SIMČIČ

O LETOŠNJEM GOSPODARJENJU

Za 3. oktober, se pravi na sam praznik občine Kočevje, je sklicana tudi skupna seja vseh zborov občinske skupščine, na kateri bodo razpravljali o rezultatih gospodarjenja v prvem polletju letos, sklepano o ustanovitvi Veterinarske postaje Kočevje, na dnevnem redu pa so še volitve in imenovanja ter delegatska vprašanja in odgovori nanje.

MLADI PRED KONFERENCO

V brežiški občini že od druge polovice septembra potekajo programsko-volilne konference področnih konferenc. V sredo, 24. septembra, so svoje delo ocenili mladi v kmetijstvu, v soboto, 27. se bodo sestali člani konference mladih v krajevnih skupnostih, člani konference mladih v vzgoji in izobraževanju bodo o svojem delu razpravljali dva dni kasneje, v torek, 30. septembra pa bo konferenca mladih delavcev.

M. JAZBEC

KOČEVJE: ODPRAVITI BARAKARSKA NASELJA

Kar dvanajst točk dnevnega reda je obsegala seja predsedstva in izvršnega odbora občinske konference SZDL Kočevje, ki je bila v ponedeljek, 22. septembra. Najvažnejša je bila razprava o osnutku samoupravnega sporazuma o oblikovanju in postopnem prehodu na ekonomske stanarine, o predlogu družbenega dogovora o odpravi barakarskih naselij na območju občine in o osnutku družbenega dogovora in samoupravnega sporazuma o financiranju krajevnih skupnosti. Posebno zanimiv je bil še dogovor o začetku postopka za izvolitev novega predsednika občinske skupščine Kočevje. Več o seji bomo še poročali.

Z. LINDIČ

Izenačiti možnosti šolanja

Novi samoupravni sporazum naj bi izboljšal kadrovske baze in izenačil pogoje šolanja

Predlog novega samoupravnega sporazuma o štipendiranju, potreben zaradi pomanjkljivosti starega ter sprememb zaradi usmerjenega izobraževanja, izdela na osnovi aprila letos sprejetega družbenega dogovora o štipendijski politiki v Sloveniji, je že v javni razpravi in naj bi bil sprejet do sredine prihodnjega meseca.

Novi sporazum prinaša več novosti, ki naj bi zagotovile čimboljše kadrovske baze naše družbe in izenačile materialne možnosti mladine za šolanje. Sporazum bo obvezoval temeljne organizacije in druge podpisnike, da v svojih letnih in dolgo-

ročnejših planih določijo svoje potrebe po kadrih, pa tudi, koliko in kakšne kadre si bodo zagotavljali s štipendiranjem. Povsem jasna je tudi usmeritev, da so temeljna oblika štipendiranja kadrovske štipendije, štipendije iz združenih sredstev in razlike pa le prehodna in dodatna oblika denarne pomoči. Pri dodeljevanju štipendij se upoštevajo tako kadrovske potrebe kot učne sposobnosti in socialnoekonomski položaj kandidatov.

Za kadrovske štipendije lahko zaprosijo vsi, katerih dohodek na družinskega člana ne presega 85 odstotkov povprečnega mesečnega dohodka v Sloveniji v preteklem letu (letos je to 6.284,05 dinarjev), za štipendijo in razliko iz združenih sredstev pa tisti, katerih dohodek ni večji od 55 odstotkov povprečnega osebnega dohodka. Pri kadrovskih štipendijah se bo povečal tudi razpon lestvice točk: za srednje šole od sedanjih 350 do 400 na 400 do 720 točk, za višje in visoke šole pa od 450 do 850 na 600 do 1080 točk, kar naj bi spodbujalo dijake in študente k doseganju čim boljšega učnega uspeha. Vsi kandidati prvih letnikov imajo po novem enotno štipendijo. Možnost dodatka za deficitarne poklice ostaja še naprej, vsako leto znova pa jih mora določiti skupščina udeležencev sporazuma v občini pred skupnimi razpisi.

Štipendije iz združenih sredstev se bolj upoštevajo materialne možnosti prosilcev in stroške šolanja, zato razlike glede na to, ali se prosilec šola v kraju stalnega bivališča ali izven njega, in možnost dodatka za stroške prevoza. Novost je nagradevanje za odlični in prav dober uspeh, višina dodatka pa znaša 10 oziroma 15 odstotkov povprečnega osebnega dohodka, ki pa ne pripada študentom in dijakom prvih letnikov.

SZDL SPET SEJE

Te dni bosta dva sestanka, ki ju organizira Medobčinski svet SZDL Ljubljanske regije, ki zajema tudi občini Kočevje in Ribnica. Najprej bo že jutri, 26. septembra ob 9. uri posvet predsednikov in sekretarjev občinskih konferenc SZDL. Na njem bodo razpravljali o pripravah na programske konference SZDL, o osnutkih dokumentov o bodočem financiranju krajevnih skupnosti, o dejavnosti v okviru „NNNP 80”, o usmerjenem izobraževanju in raznih drugih aktualnih zadevah. V ponedeljek, 29. septembra pa bo razgovor o sedanjem gospodarskem položaju in ukrepih ZIS ter o drugi fazi stabilizacijskih nalog.

Obrzdano zaposlovanje

V prvem polletju v 4 dolenjskih občinah zaposlili le za 0,3 odstotka novih delavcev - Manj potreb

Povečanje družbenega proizvoda mora biti v večji meri rezultat večje produktivnosti, boljše organizacije dela in izkoriščanja vseh notranjih rezerv, ne pa prekomernega zaposlovanja novih delavcev. To že nekaj let, še posebno pa letos ob stabilizacijskih prizadevanjih, poudarjamo v resolucijah o uresničevanju družbenoekonomskega razvoja v naši republiki. Kljub temu so letne stopnje rasti za-

konec prejšnjega leta povečalo za 0,2 odst., v občini Metlika za 0,9 odst., v občini Trebnje za 1 odstotek, v čimoljski občini pa se je celo zmanjšalo za 0,3 odst. Med poglavitnimi vzroki za nižje stopnje zaposlovanja je prav gotovo na prvem mestu omejitve sredstev za osebne dohodke pa težave v preskrbi z reprodukcijskim materialom, zasluge pri tem pa imajo tudi organi skupnosti za zaposlovanje. V drugem polletju pa predvidevajo nekoliko večje zaposlovanje zaradi priliva štipendistov, na kar bo vplival tudi nedavno sprejeti odlok, da se osebni dohodki pripravnikov ne štejejo v celotno maso sredstev za osebne dohodke. Zanimivo je tudi to, da na tem območju - razen v metliški občini - hitreje raste zaposlovanje v privatnem kot pa v družbenem sektorju, kljub prizadevanjem pa se ne izboljšuje razmerje med proizvodnimi in režijskimi delavci. Za 0,3 odst. hitreje narašča zaposlovanje žensk in konec junija je bilo v štirih dolenjskih občinah od skupnega števila zaposlenih 44,9 odst. žensk.

Lado Saje: znatno nižja stopnja rasti zaposlovanja

poslovanja v preteklih letih preselile predvidevanja. Kako pa je bilo z zaposlovanjem v prvem letošnjem polletju v štirih dolenjskih občinah?

Po besedah Lada Sajeta iz občinske skupnosti za zaposlovanje v Novem mestu so letošnje stopnje rasti zaposlovanja znatno nižje od stopenj, ki so bile predvidene v občinskih resolucijah. Tako se je v novomeški občini število zaposlenih v prvih šestih mesecih letos glede na stanje

Letos so organizacije združenega dela prijavile za 0,3 odst. manj potreb kot v enakem letnem obdobju, zaskrbljujoč pa je podatek, da je bilo kar 52 odstotkov prijavljenih potreb še vedno po nekvificiranih in priučenih delavcih, kar dobro odraža neustrezno strukturo naše proizvodnje. Ker pa je odziva za taka dela pri nas vse manj, smo še vedno odvisni od „uvoza” delavcev iz drugih republik, ki pa se tudi zmanjšuje ob ostrih pogojih interesnih skupnosti za medrepubliško zaposlovanje, da je tem delavcem zagotoviti stanovanje, prehrano, otroško varstvo itd.

Z. L.

Miloš Jančič

28. 10. 1914 Trst - 13. 9. 1980 Novo mesto

V sredo, 17. septembra, je bil na novomeškem pokopališču v Ločni vojaškimi častmi pokopan rezervni major in družbenopolitični delavec Miloš Jančič. Z obilno udeležbo so počastili njegov spomin številni Novomeščani in mnogi njegovi soborci in prijatelji iz raznih krajev Slovenije. Ob grobu so mu spregovorili njegovi najbližji prijatelji.

Svobodoljubna Primorska mu je v delavskem Trstu dala zibelko, kjer je bil njegov oče, Bric iz Kozjanskega, zaposlen kot železničar. Ob Miloševem rojstvu je že tri mesece besedila 'krvava vojna in so se Srbi zmagovito upirali napadalcem. Ker je dal oče svojemu sinu ime Miloš in so oblastniki v tem videli provokacijo in javno manifestacijo za Srbijo, so Miloševga očeta konfinirali v Galicijo. Takoj ob razpadu Avstrije se je družina preselila v Celovec, da bi se borila v plebiscitnem boju. Po zmagljenem plebiscitu se je družina preselila najprej na Brod pri Novem mestu, nato pa v Novo mesto, kjer je bil oče Jančič železničar. Miloš pa je medtem že zgubil svojo mater in nato ni kot otrok nikdar občutil ljubeče materinske ljubezni.

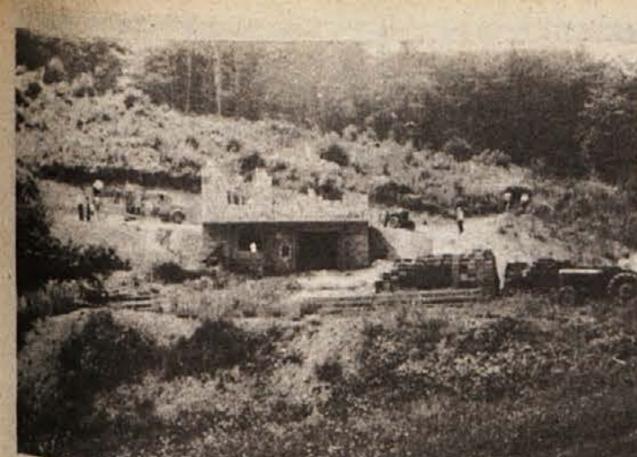
Oče je zelo vplival na Milošev domoljubnem smislu. Vcepil mu je nezizmerno ljubezen do domovine, ki so mu jo še bolj utrdili domoljubni učitelji v osnovni šoli in pa sokolovska telovadnica. Oče je Miloša pogosto vodil v gozdove v okolici Novega mesta in tako je vzljubil naravo. Ko je končal nižjo gimnazijo, se je učil k mojstru Valantiču plestarski obrti. Tu se mu je odprl nov svet, ko je začel spoznavati delavski razred in njegove probleme.

Ob koncu kraljevine Jugoslavije se je zaradi svojega domoljubja in pripadnosti delavskemu razredu takoj vključil v Osvobodilno fronto kot delaven in pogumen aktivist. Njegovo osvobodilno delo so zaznali tudi okupatorji in ga hoteli aretirati. Ker ga niso našli doma, to je bilo aprila 1942, je šel Miloš takoj v partizane. Šel je v šolski tabor II. grupe odredov. Sodeloval je v teški borbi na Jančah, se udeležil prvega pohoda na Štajersko in bil v stalnih bojih vse do osvoboditve na Dolenjskem in v Istri. Bil je borec, obveščevalec, politični delavec in operativni oficir štaba Cankarjeve brigade. Na tem položaju je doživel osvoboditev. Nato je kot aktivni oficir služboval po raznih krajih Jugoslavije v sestavi KNOJ (Tržič, Ljubljana, Ogulja), v vojaških gradbenih podjetjih in v vojnem okrogu Split. Zaradi ran in boleznih dobljenih v NOB, in težkih poveljnih dolžnosti po l. 1945 se je moral zdraviti v bolnišnicah v Splitu, Zagrebu in Pulju. Prosil je za invalidsko upokožitev in jo dobil l. 1956. Za ves ta delež je prejel 5 visokih vojaških odlikovanj.

Po upokožitvi se je vrnil v svoje ljubljeno Novo mesto, na svoj dom v Cankarjevo ulico. Čeprav je bil invalid, utrujen in bolan, se je takoj vključil v družbenopolitično delo in se vanj tako zagnal, da ni imel časa, da bi obnavljal svojo mladostno ljubezen do obiskovanja gozdov. Ni imel časa za tako razkošje, saj je postal sekretar ZROP, bil šest let član republiškega odbora ZVVI, štiri leta član republiškega odbora ZBZNOV, štiri leta član zveznega odbora ZBZNOV, dve leti predsednik okrajnega odbora ZBZNOV, nato ob združitvi novomeškega okraja z ljubljanskim eno leto podpredsednik okrajnega odbora ZBZNOV Ljubljana in član odbora ZBZNOV okrajev sedem let predsednik občinskega odbora ZBZNOV Novo mesto. Bil je tudi šest let predsednik organizacije VVI za Novo mesto.

Vse to delo je Miloša tako izčrpalo, da je hudo zbolel. Zavedal se je, da nosi v sebi kal smrtnih boleznih, in čeprav je vedno čutil bližino smrti, se je ni bal. Milošu se je družba oddolžila za njegovo delo in obmenjenih organizacijah s podelitvijo treh civilnih odlikovanj in odličij. Pokojni Miloš je bil izredno delaven in pošten tovarš. Vseboval je vse najboljše lastnosti, dobro srce in vse najboljše pravičnosti. Zaradi tega je bil izredno priljubljen in spoštovan.

BOGO KOMELJ

ZABUKOVŠKI LOVCI GRADIJO – Člani lovske družine iz Zabukovja so se doslej sestajali po hišah in v šoli, kmalu pa bodo imeli svojo kočjo. Zemljišče na Grmadi sta jim odstopila kmeta Špec in Trefalt, vsak lovec je prispeval po 1.000 dinarjev, pod vodstvom gradbenega odbora pa so lovci že dozdej opravili veliko prostovoljnega dela. Na posnetku: kočja zabukovških lovcov bo kmalu pod streho. (Besedilo in foto: A. Senica)

Načrti in želje so velike

Semič: „Poskušali smo biti marsikje realnejši, nekaterih nalog pa ne smemo več odlagati.“

Tako so ugotavljali na zadnji seji KK /ZDL Semič, ko so razpravljali o srednjeročnem planu KS za obdobje 1981 – 1985. V planu so zajete nove trgovine, obrti, razširitev vrta, dograditev šole, izgradnja pošte in novih stanovanj, izboljšanje zdravstva, ureditev komunalnih problemov in podobno. Vse to je lepo, vprašanje pa je, koliko bo uresničeno. Nekaterim nalogam bo treba dati prednost, so ugotovili člani, saj je njihova rešitev nujna.

Kot take naloge so ocenili novo javno smetišče, saj je staro ob cesti v Stransko vas inšpekcijska služba prepovedala, ter ureditev preskrbe v trgovinah, predvsem zaradi neradne dostave kruha. Tudi vaške poti, ki so jih občani zgradili z lastnim delom in lastnimi sredstvi, je potrebno čimprej prekriti z asfalтом. Najstarejši in trenutno tudi najbolj pereči problem v KS je pokopališče, za katerega razširitev je idejni načrt že pripravljen. V prvi etapi se bo razširilo za dvesto gro-

bov, potem pa še enkrat za toliko. Zbrana je že skoraj petina predračunskih sredstev, ostalo bodo morali prispevati še krajanji pa tudi občina ne sme za prošnje KS več ostati gluha. V predračun tudi ni všteto delo, ki ga bodo morali opraviti krajanji sami, s tem da bodo zgradili obzidje, uredili poti in navozili zemljo.

Sredi Semiča je velika jama, ki jo bo potrebno čimprej zasuti, saj je za otroke življenjsko nevarna. Tudi to bodo morali krajanji opraviti sami, ne da bi čakali na finančno pomoč OZD v kraju, saj je skoraj ni bilo investicije, v kateri le-ta ne bi prispevala levjega deleža.

Belokranjska vinska cesta, katere enkrat naj bi tekel preko Semiča, je važna za prodor turizma na semiško področje. Za njeno realizacijo bo potrebno poiskati primerne ljudi, prav tako pa bi morali zbrati sredstva in pričeti z delom še pred koncem leta. S. A.

Neobdelana njiva – opuščena tovarna

Zakaj vse slabše izkoriščamo našo največjo „zeleno tovarno„?

Voda in zemlja sta vit življenja – naša največja zelena tovarna na sončno energijo. Kako to zeleno tovarno smotno izkoriščamo? Gozdovi pokrivajo dobro polovico Dolenjske in so pod ustreznim družbenim varstvom. Z njimi se gospodarji strokovno po gozdnogospodarskih načrtih, in sicer tako, da bo imelo od njih človeštvo trajno največje koristi.

Varstvo kmetijskih zemljišč žal ni deležno take družbene pozornosti. Urbanizacija neusmiljeno požira prav najboljše kmetijsko zemljo.

Kmetijska zemljiška skupnost Novo mesto si prizadeva ohraniti našim znanecem vsaj preostali del dobrih kmetijskih zemljišč, vendar tudi v tem prizadevanju nima ustrezne družbene podpore. Letna urbanizacijska požre v povprečju nad 50 ha prvotne kmetijske zemlje, take pa nimamo na pretek. Pogosto padajo očetki, da so kmetijska zemljišča slabo obdelana, zakaj naj bi jih potem

varovali. Reš je, da vsa kmetijska zemlja ni primerno obdelana, vendar s tem še ni izgubljena, čaka, ko bo prišel čas, da jo aktiviramo in izkoristimo, kolikor se izkoristiti da. Morda ta čas ni več daleč. Dragih tovarn in strojev bomo imeli kmalu dovolj. Ali bomo lahko še dolgo ceno uvažali kruh? Ali ga bomo morali samo proizvajati? Zaenkrat imamo še možnosti, če pa bomo s prostorom še naprej tako gospodarili, bomo še te možnosti zapravili zase in za rodove, ki prihajajo za nami, katerim smo prav mi odgovorni za svoje početje.

Kmetijska zemljiška skupnost Novo mesto, Kmetijska zadruga Novo mesto in posamezni kmetijski proizvajalci si s pomočjo Območne vodne skupnosti Dolenjske ter Vodnogospodarskega podjetja Novo mesto prizadevajo usposobiti nekatera potencialna kmetijska zemljišča s hidromelioracijami in agromelioracijami. Izboljšava takih zemljišč za intenzivno kmetijsko rabo pa je silno draga in prostorsko omejena.

Pri gospodarjenju s prostorom je prav gotovo potrebno dolgoletno strokovno načrtovanje z nenehnim usklajevanjem želja in potreb vseh zainteresiranih v prostoru. Zato je nujno potrebno, da pri takem načrtovanju aktivno sodelujejo domači strokovnjaki, ki ta prostor najbolj poznajo ter cenijo njegove naravne in kulturne vrednote. Ravno pri prostorski usmeritvi lahko neodgovorni ali nesposobni ljudje na odgovornih delovnih mestih naredijo nepopravljive napake.

SADJARJI ZADOVOLJNI

9 delavcev, ki skrbijo za kostonjeviški nasad jabolk, je zelo zadovoljnih z letošnjim pridelkom jabolk. V 6 let starem nasadu, kjer je na 32 hektarjih zasajenih 60.000 dreves, bo letošnji pridelok največji doslej in kar petkrat večji od lanskega. Vsa leta nazaj so namreč spomladanske pozebe povzročile minimalne pridelke. Letos načrtujejo, da bodo dali na trg 80 vagonov jabolk, upajo pa, da bodo nekaj od tega tudi izvozili. Skrbi pa jih pomanjkanje delavcev za obiranje, vendar menijo, da bodo pridne roke stalno zaposlenih in sezonskih obiralcev lahko pravočasno obrale jabolka. M. KUHAR

pisma in odmevi

Zastavadelo

Bodimo kar tiho in bodimo zadovoljni, da v naših trgovinah sploh kaj dobimo, saj smo (tako kaže) zaradi trgovcev na svetu in ne trgovci zaradi potrošnikov.

Naša dolžnost je, da si potrebe priredimo tako, da bodo ustrezale trgovinam! Vzemimo, kar nam ponudijo, odpovejmo se vsemu, kar se zdi božanskim trgovcem odveč naročati! Pa bomo ohranili mirno kri, zdrave živce in dolgo življenje!

Do teh modrih misli pridem vsakič, ko se zmotim in grem v prodajalno Novotehne na Glavnem trgu, kjer je edina trgovina z avtomobilskimi deli v Novem mestu, vprašat, če imajo morda kakšen del za katro ali dyano.

Ne! „Tega pri nas ne držimo! Samo za Zastavine avtomobile skrbimo,“ se glasi vztrajni odgovor. In vse bolj mi je jasno, zakaj so umaknili napis Avtdole: dali so najbrž delat novega: Zastavadelo. Da se vsaj polovica Novomeščanov in drugih občanov, ki so odvisni od naše trgovske mreže vozi z drugimi znamkami avtov, ni važno. Kaj pa so tako nori, da si privoščijo avto, kakršnega v Novotehni ne prodajajo! Pa naj še dele kupijo drugje!

Recimo v Sentjemeju, kjer so bolj založeni in je podnebje najbrž drugačno. Ali pa je kaj drugega vmes.

MILAN KLUN

7. izobraževalna kolonija

Na tradicionalni republiški slikarski prireditvi, ki poteka te dni v Novem mestu, sodeluje 20 slikarjev amaterjev iz raznih krajev Slovenije – Na koncu razstava

Okoli 20 slikarjev amaterjev iz raznih krajev sodeluje na 7. republiški izobraževalni slikarski koloniji, ki se je 19. septembra začela v Novem mestu. Ta tradicionalna likovna prireditev bo zaključena v nedeljo, 28. septembra, ko bodo v Domu starejših občanov v Šmihelu od-

pril razstavo del, nastalih v koloniji.

Delo v koloniji poteka po programu, ki obsega predavanja in slikanje pod mentorstvom vodstva. Tako poslušajo udeleženci predavanja o slikarstvu kot dejavnosti, slikarski tehnologiji, barvah in podobnem. S čopiči in paletami se slikarji odpravljajo h Krki, iščejo zanimive motive v samem Novem mestu in njegovi neposredni okolici, na lov za motivi pa hodijo tudi v bolj oddaljene kraje.

IŠČEJO PLESALCE

Črnomaljska folklorna skupina, ki je imela v lanskem in letošnjem letu več kot 50 nastopov doma in na gostovanjih, namerava povečati število plesalcev, zato vabi k sodelovanju dekleta in fante, ki imajo veselje do plesanja belokranjskih in drugih ljudskih plesov. Oglasijo naj se v soboto od 19. ure naprej v osnovni šoli Milke Šobar – Nataše (posebna osnovna šola).

Poudarek kolonije je na izobraževanju, se pravi na osvajanju tistih znanj, do katerih se slikarji amaterji sami težko dokopljajo. Obvladovanje slikarske tehnologije šteje prav gotovo za osnovno problematiko, ki povzroča amaterjem največ preglavic. Kajpak udeleženci republiške kolonije niso začetniki, marveč že dokaj uveljavljeni amaterski slikarji, zato že prej pridobljena znanja na taki prireditvi, kot je v Novem mestu, le razširjajo in poglobljajo. Razstava del, ki nastanejo v koloniji, zato ni glavna stvar, je le bolj za nameček, kot zanimivost.

IZRAZITO SOCIALNA NOTA – Na razstavi v novem oddelku NOB in ljudske revolucije Dolenjskega muzeja v Novem mestu bo tudi slika, katere reprodukcijo objavljamo. Za večji del razstave je značilna izrazita socialna nota, kar je povsem razumljivo, saj so bile slike ustvarjene v rudarskem okolju.

„Okus“ po Šleziji

iz Poljske prispeli v Slovenijo razstavi „Slikarstvo šlezjskih rudarjev“ in „Šlezjska vstaja v amaterskem slikarstvu“ – 1. oktobra otvoritev v Novem mestu

V Bytomu, rudarskem mestu v vojvodini Katowice – Slask na Poljskem, se že nekaj tednov zadržuje razstava, ki tamkajšnjemu občinstvu prikazuje izbor likovnih dosežkov slikarjev amaterjev iz Slovenije. Zdjaj si podobna razstava poljskih likovnikov utira pot v galerije in druga razstavišča na Slovenskem. Odprli jo bodo v sredo, 1. oktobra, v mali dvorani novega oddelka NOB Dolenjskega muzeja v Novem mestu.

V zamenjavo za slovensko razstavo so Poljaki poslali k nam na ogled praznaprav dve razstavi: „Slikarstvo šlezjskih rudarjev“ in „Šlezjska vstaja v amaterskem slikarstvu“. Posredovali so ju muzeji oziroma kulturne ustanove v Bytomu, Opolu in Katowicah. Kot je zapisal dr. Cene Avguštin, kaže ta razstava presenetljiv razvoj likovnega amaterizma na Poljskem. Slike, ki si jih bomo lahko ogledali, so nastale iz bogatih izkušenj amaterskega slikarstva v tej deželi in so v marsičem sorodne s produkcijo naših ljubiteljskih likovnikov.

Motivni svet razstave „Slikarstvo šlezjskih rudarjev“ je raznolik, govori pa o življenju rudarjev, njihovih navadah, običajih in praznovanjih itd. V nasprotju s to je razstava „Šlezjska vstaja“ izrazito tematska. Dela na njej hočejo biti likovno opisan spomin na najbolj krvave dni poljske zgodovine, na boj z okupatorjem, na zmago in rojstvo svobodne Poljske. Dr. Cene Avguštin meni, da bi se naši prireditelji prav na tem primeru lahko naučili, kako se pripravi tematska razstava.

V Novem mestu naj ne bi videli vseh slik, ki so jih za razstavo odbrali Poljaki, marveč le izbor, ki bo štel

okoli 35 del. Prireditelji menijo, da bo tudi tak izbor omogočil obiskovalcem razstave srečanje z zanimivimi slikarskimi potmi amaterskih likovnikov katoviške vojvodine in med njimi tudi izjemno kvaliteten dosežki tovrstnega ustvarjanja na Poljskem. Hkrati bo to prva razstava poljskega slikarstva v Novem mestu. Naj ob tem povemo, da je v omenjenem delu Poljske, pa tudi v drugih mestih te dežele že gostoval tudi trebanjski Tabor likovnih samorastnikov z deli iz fonda galerije v Trebnjem. Ta, po Poljski potujoča razstava je doživela veliko pozornost, ne nazadnje tudi zato, ker so tamkajšnji obiskovalci lahko primerjali dosežke naših navčev s poljskimi navci.

I. Z.

Mali kulturni barometer

PRIPRAVLJAJO PREGLEDNO RAZSTAVO – Pregledno razstavo del članov novomeške likovne skupine Vladimirja Lamuta bodo odprli v Dolenjski galeriji sredi novembra. Skupina je pozvala svoje člane, naj za razstavo predvideno dela dostavijo galeriji do 15. oktobra, da bi mogla žirija nemoteno opraviti strokovni izbor.

„KROŽNI“ INTART 80 – V celovškem Domu umetnikov so ob koncu minulega tedna odprli mednarodno likovno razstavo INTART 80, na kateri sodelujejo slikarji in kiparji iz Koroške, Furlanije in Julijske krajine ter Slovenije. Razstavo treh dežel, kot imenujejo to tradicionalno prireditev, so že videli v Ljubljani, kjer je bila odprta v Li-

kultura in izobraževanje

Bienale – da ali ne?

V Novem mestu se je že pred meseci porodila zamisel o bienalu grafike in risbe. Po zatrevanju avtorjev te zamisli gre za dejavnost, s katero ne bi prišli v nasprotje s programi ustanov, ki se s podobnimi prireditvami že ukvarjajo. Novomeški bienale bi se omejil na globoki tisk pri grafiki, pri risbi pa na tuš, svinčnik in oglje. Dodajajo tudi, da bi ta likovna manifestacija zveznega pomena povečala kulturni ugled Novega mesta, hkrati pa prispomogla, da bi Novo mesto pomenilo v likovni javnosti kaj več kot kraj na „obrobju likovnega dogajanja“.

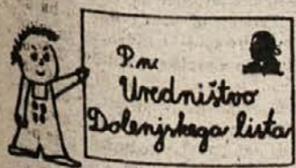
O zamisli, ki je vsekakor vredna pozornosti in temeljite obravnave, so do zdaj govorili na več sestankih v Novem mestu s precejšnjo nenaklonjenostjo. Menda je bilo tako vse do sestanka 15. septembra, na katerega so sklicatelj iz Dolenjskega muzeja povabili ljudi, ki bi kot poznavalci razmer in mentalitete s soglasnim „da“ prižgali zeleno luč za uvedbo nove likovne dejavnosti v Novem mestu. Seveda se to ni moglo zgoditi, ker prisotni niso predstavljali tistega organa, ki bi to lahko storil, pač pa so menili, da je celotno akcijo potrebno izpeljati po samoupravni poti. Tako naj bi vprašanje o umetnosti novomeškega bienala temeljito pretresel umetniški svet Dolenjske galerije kot najbolj pristojno telo, da se o stvari najprej izreče, zatem pa bi morali o bienalu povedati svoje mnenje še v samoupravnih organih kulturne skupnosti. Slednje je bilo na omenjenem sestanku v Dolenjskem muzeju še posebej poudarjeno, saj bo navsezadnje kulturna skupnost tista, ki bo glede na svatve možnosti povedala, ali si Novo mesto lahko naloži izpeljavo zamišljene prireditve ali ne. Že do zdaj pa je prevladovalo mnenje, da si bienala ne bi smeli naprtiti na račun dejavnosti, ki so že v programu in zbira kulturna skupnost zanje denar po ustaljenem samoupravnem postopku.

Za bienale pa je tudi že marsikaj narejenega. Pobudniki so si medtem zagotovili strokovno pomoč znanih jugoslovanskih poznavalcev, prav tako pa so dobili prostore za izvedbo bienalnih razstav. Izmenično bi vsako leto razstavili risbe in grafike, razstave pa bi bile v avgustovsko-septembrskem obdobju. Udeležbo umetnikov bi si zagotovili z obveznimi odkupi njihovih del.

To pa je v glavnem vse, kar je do zdaj znanega o novi obliki likovnega dogajanja, po kateri naj bi Novo mesto zaslovelo daleč zunaj meja svojega območja. Ihta, s katero pobudniki nadaljujejo prizadevanja za bienale, je vsekakor eden od dobrih znakov, da bo stvar izpeljana do konca, čeprav se to morda ne bo zgodilo že prihodnje leto.

I. ZORAN

MOLADI DOPISNIK

ASFALT V GRABNOVCU

V ponedeljek, 15. septembra, smo ugotovili, da naša stara šola ni več dobra. Naši starši so za novo šolo obljubili denar in so obljubo držali. Starci, ki so nam obljubili šolo, pa obljube niso izpolnili. Novo šolo še vedno gledamo samo od zunaj. Jaz sem zato žalosten, očka in mamica pa jezna. Pravita, da ni lepo vleči ljudi za nos.

NAŠA NOVA ŠOLA

Rad imam našo novo šolo. Nekoč smo ugotovili, da naša stara šola ni več dobra. Naši starši so za novo šolo obljubili denar in so obljubo držali. Starci, ki so nam obljubili šolo, pa obljube niso izpolnili. Novo šolo še vedno gledamo samo od zunaj. Jaz sem zato žalosten, očka in mamica pa jezna. Pravita, da ni lepo vleči ljudi za nos.

JANKO ŠRIBAR
OŠ Kmetelj, 3. r.

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 26. IX.

ževalna reportaža. Zadnjih 15 minut 14.55 TV V SOLI, ponovitev 17.15 POROČILA 17.20 LETI, LETI PIKAPOLONICA, lutkovna oddaja 17.45 DRUŽINA SMOLA, risanka 18.00 TELESTART 80, zabavno-glasbena oddaja 18.30 OBZORNIK 18.40 ŽIVLJENJE NA MEHKEM DNU

Tokratna oddaja iz nanizanke Spoznavajmo naše morje bo govorila o življenju na peščenih morskih tleh, prikazala bo tamkajšnja živa bitja, njihove prehranjevalne posebnosti, sposobnost maskiranja ip. 19.10 RISANKA 19.26 ZRNO DO ZRNA 19.30 DNEVNIK 20.00 ZABAVNOGLASBENA ODDAJA 21.00 BLAKOVH SEDEM 21.55 V ZNAMENJU

22.10 NOČNI KINO: PAULINA 1880

Že iz naslova tega belgijskega filma je moč razbrati, da se dogajanje

odvija v drugi polovici prejšnjega stoletja. Gre za pripoved o odraslojočem dekletu, ki živi v samotni veliki hiši, matere nima, oče in varuhinja sta stroga. Dekle nima stika z zunanjim svetom, vseeno pa spozna moškega, s njim preživi kratek, a ljubezensko buren čas, stvar pa se kajpak tragično konča. Po romanu Pierra J. Jouva je film pred osmimi leti posnel Jean Louis Bertucelli, glavne vloge pa igrajo Maximilian Schell, Olga Kallatos, Romolo Valli in Francine Berge.

2 16.40 Test - 16.55 Obzorja (oddaja za madžarsko narodnostno skupnost) - 17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Iz našega zornega kota - 18.15 Koraki - 18.45 Muppet show - 19.30 Dnevnik - 20.00 Zapisi o kulturi neuvrščeni in dežel v razvoju - 21.00 Včeraj, danes, jutri - 21.15 Portreti: Aurel Trifu - 21.50 Landru (francoski igrani film)

1 8.45 TV V SOLI: Koledar, Promet,

Izobraževalna oddaja, Živi organizmi na človekovem telesu, Shranjevanje živil 10.00 TV V SOLI: Angleščina, Risanka, Zgodovina, Zgodba, Izobra-

SOBOTA, 27. IX.

1 8.00 POROČILA 8.05 COLARGOL, lutkovna oddaja 8.15 MALI GODCI V GLASBENI DEŽELI 8.30 O ČUDOVITEM POVODCU, 2. del oddaje 8.45 TEHTNICA ZA NATANČNO TEHTANJE 9.15 POLETA VČEK 9.45 H. Fallada: ČLOVEK HOČE NAVZGOR 10.45 SLOVENSKI POMORŠČAKI V BOJU ZA OSVOBODITEV 11.15 625 11.55 POROČILA 15.15 OLIVER TWIST, angleški risani film Po znamenitem istonaslovnem romanu Charlesa Dickensa je bilo po-

snetih že več filmov, nekaj so jih že predvajali tudi na malih zaslonih, tokrat pa si bo moč ogledati še risanko, ki po vsebinski plati verno sledi romanu.

16.45 POROČILA 16.50 JUGOSLAVIJA: DANSKA, prenos nogometne tekme iz Ljubljane

18.55 NAŠ KRAJ: KAMBREŠKO Oddaja bo govorila o vasi in zaselkih na gorskem slemenu Kolovrat, ki se na eni strani spušča v Soško dolino, na drugi pa v dolino reke Idrije, po kateri teče meja z Italijo. Tamkajšnji življenj je zaposlen zvečine v oddaljenem Anhovem in Kanalu.

19.10 ZLATA PTICA 19.15 RISANKA 19.26 ZRNO DO ZRNA 19.30 DNEVNIK

20.00 SREČANJA V drugi zabavno-glasbeni oddaji, ki jo bo do prihodnjega maja enkrat na mesec vodil Mito Trefalt, bo nastopilo več glasbenikov, ljudi, ki se ukvarjajo s telesno vzgojo, gledalci

pa bodo lahko sodelovali v Komposovi nagradni uganki. 21.35 LEVOROKI REVOLVERAŠ, ameriški film

O legendarnem izobčencu Divjega zahoda, o mladem Billy the Kidu, ne manjka filmskih inačic. Drevo bo na sporedu televizijski film, ki ga je 1958 posnel Arthur Penn, igrajo pa Pul Newman, John Dehner, Lita Milan in drugi.

23.05 LIPICA, dokumentarna oddaja 23.20 TV KAZIPOT 23.40 POROČILA

2 14.55 Test - 15.10 Evropsko prvenstvo v košarki za ženske (prenos iz Banjaluke) - 17.45 Zapisi z vasi - 18.30 Narodna glasba - 19.30 Dnevnik - 20.00 Bitez (prenos gledališke predstave) - 21.15 Včeraj, danes, jutri - 21.35 Ustavjalci jazza - 21.55 Športna sobota - 22.15 Kronika Bitefa

NEDELJA, 28. IX.

1 8.15 POROČILA 8.20 ZA NEDELJSKO DOBRO

JUTRO: NAŠA PESEM 80, 3. oddaja 8.50 ČEBELICA MAJA 9.20 JAZON IZ VESOLJA

9.45 ZGODOVINA POMORSTVA, poljudnoznanstvena oddaja 10.33 VRNITEV ODPISANIH 11.35 TV KAZIPOT

12.00 KMETIJSKA ODDAJA 13.00 POROČILA 14.45 POT NA VZHOD, potopišna oddaja 15.10 POROČILA 15.15 MEDNARODNO KONJENSKO TEKMOVANJE, prenos iz Lipice

Proslavljanje 400-letnice obstoja Lipice bodo zaključili z velikim mednarodnim tekmovanjem v preskakovanju ovir. Zmagovalec bo dobil nagrado, imenovano po tov. Titu. Oddaja, sestavljena iz dveh de-

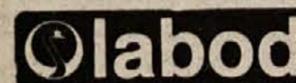
lov, bo najprej prikazala najzanimivejše nastope v dresuri, sledilo pa bo tekmovanje v preskakovanju ovir. Poznavalci po prijavih tekmovalcev pravijo, da bo udeležba celo boljša, kot je bila na moskovskih olimpijskih igrah.

17.15 ŠPORTNA POROČILA 17.25 Ne ve se še, ali bodo televizijski prenašali tekmo z evropskega prvenstva v košarki za ženske ali pa igrani film (kateri, se tudi ne ve).

19.15 RISANKA 19.26 ZRNO DO ZRNA 19.30 DNEVNIK 20.00 R. Marinković: KIKLOP, zadnji del nadaljevanke 21.00 DOKUMENTARNA ODDAJA 21.40 V ZNAMENJU 21.55 GLASBENA ODDAJA 22.10 ŠPORTNI PREGLED

2 16.00 Nedeljsko popoldne - 19.30 Dnevnik - 20.00 Dokumentarna oddaja - 20.50 Včeraj, danes, jutri - 21.10 Igrani film

PONEDELJEK, 29. IX.

1 8.45 TV V SOLI: Koledar, Pravljica, S pesmijo na Brač, Makedonščina 10.00 TV V SOLI: Materinščina, Risanka, Zemljepis, Zgodba 14.55 TV V SOLI, ponovitev 17.20 POROČILA 17.25 MALI GODCI V GLASBENI DEŽELI 17.35 INFORMACIJA

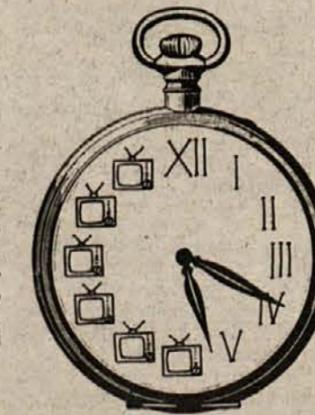
Tokratna oddaja iz poljudnoznanstvene nanizanke Delaj z glavo bo govorila o miselnih vzorcih. Človekov razum ne deluje premočno, zato so ugotovili, da tekoče zapisovanje narekovanega močno obremenjuje možgane. Zato svetujejo zapisovanje z miselnimi vzorci, ki omogočajo hitrejši spregled informacij, učinkovitejšo ponavljanje in večjo umsko dejavnost pri zapisovanju. Tako zapisovanje smatrajo za bistveno novost v pristopu k učenju, rezultati pa so izredni. 18.00 ZNANA-NEZNANA JUGOSLAVIJA, dokumentarna oddaja 18.35 OBZORNIK

18.45 MLADINSKA ODDAJA 19.10 RISANKA 19.26 ZRNO DO ZRNA 19.30 DNEVNIK 20.00 J. Jaquine: RAZBITO ŽIVLJENJE

Hči ločenih staršev je stara trinajst let, ni več otrok, pa tudi odrasla še ni, temveč izredno občutljiva. Živi pri očetu pisatelju, v njunem domu pa se iznenada pojavi tudi mati. Seveda je njena navzočnost vsiljiva, stvar pa se še bolj zaostri, ko mati pove, da ne more več živeti brez hčere, da je prišla ponjo.... Vsebinsko tako zastavljeno francosko televizijsko dramo je po scenariju Jacquesa Jaquina posnel Daniel Moosmann, glavne vloge pa igrajo Anna Karina, Pierre Vaneck, Deschamps in Dominique Ducros.

21.45 V ZNAMENJU 22.00 MOZAIK KRATKEGA FILMA: DEJANJE

2 17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Slonček Mamfi - 18.00 Bajke daljnih ljudstev - 18.15 Izobraževalna oddaja - 18.45 Telesport - 19.30 Dnevnik - 20.00 Znanost - 21.00 Včeraj, danes, jutri - 21.20 Cesare Birotteau (francoska nadaljevanke)

TOREK, 30. IX.

1 9.00 TV V SOLI: Koledar, Gozd, kletka brez rešetk, Morje pripoveduje, Dnevnik 10 10.00 TV V SOLI: Naravoslovje, Risanka, Književnost in jezik, Zgodba, Glasbeni pouk 15.00 TV V SOLI: Gozd, kletka brez rešetk, R. Boškovič, Osorski otoki 17.05 POROČILA 17.10 JAPONSKA PRAVLJICA 17.55 POLETAVČEK 18.30 OBZORNIK 18.40 PO SLEDEH NAPREDKA 19.10 RISANKA 19.26 ZRNO DO ZRNA 19.30 DNEVNIK 20.00 MEDNARODNA OBZORJA: ALEJA DELOVNE SLAVE Skupina ljubljanskih televizijcev

17.25 PIHALNI ORKESTER

se je junija letos mudila v Sovjetski zvezi in posnela tri dokumentarne oddaje. To, ki jo bomo gledali drevi, so posneli v tovarni težkih mehaničnih stiskalnic v Voronježu na jugu Rusije, govorila pa bo o položaju delavca v sovjetskem podjetju, njegovih pravicah, dolžnostih in možnostih. Izvedli bomo, kakšen je družbeni položaj sovjetskega delavca in kako je slednji podrejen mehanizmu centraliziranega planskega sistema. Zanimivo se bo seznaniti s tem na kakšen način skušajo doseči delov-

no disciplino, visoko storilnost in pravičen odnos do dela. 20.55 C. Zavattini-A. Bagnasco: LIGABUE

Italijanska nadaljevanke v treh delih, ki jo je Salvatore Nocita posnel po scenariju Cesara Zavattinija in Arnalda Bagnasca, bo prikazala življenje in delo čudaškega slikarja Ivica Antonia Ligabua (1899 - 1965). Ta se je pustolovsko klatil po gozdovih ob reki Po, postal je človek narave, nezaupljiv do človeškega okolja. To veje tudi iz njegovih slik. Igrajo Flavio Bucci, Giuseppe Pambieri, Pamela Villoresi, Andrea Ferrol in drugi. 21.55 V ZNAMENJU 22.10 BALET V JUGOSLOVANSKI USTVARJALNOSTI

2 17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Otroška oddaja - 18.15 Branje - 18.45 Narodna glasba - 19.30 Dnevnik - 20.00 Zabava vas... - 20.50 Včeraj, danes, jutri - 21.10 Porota (dokumentarna oddaja) - 22.00 Poezija

SREDA, 1. X.

1 9.20 in 10.00 TV V SOLI 17.20 POROČILA 17.25 Z BESEDO IN SLIKO: LETNI CASI 17.40 VELIKE RAZSTAVE

Današnja oddaja bo prikazala delo francoskega slikarja Corota (Jean B. Camilla), enega izmed francoskih krajinarjev 19. stol., ki veljajo za predhodnike impresionizma.

18.05 PESEM MIRU NA OČUKU VOJNE, glasbena oddaja

18.40 OBZORNIK 18.55 NE PREZRITE 19.10 RISANKA 19.26 ZRNO DO ZRNA 19.30 DNEVNIK 20.00 FILM TEDNA: KRISTUS SE JE USTAVIL V EBOLIJU

Scenarij za film, ki ga je posnel pred dvema letoma, je italijanski režiser Francesco Rossi spisal po znamenitem istonaslovnem romanu Carla Levija, pisatelja, slikarja in zdravnika, ki je bil zaradi nasprotovanja fašizmu obojen na triletno bivanje v Eboliju, kraju na „koncu sveta“. Kaj vse je doživel pisec v časih pred zadnjo vojno, je dokaj verno preneseno tudi na filmski trak,

Rossi je o delu dejal tudi tole: „Na daljnem jugu je človek s severa spoznal življenje, človeška čustva. Spoznal je globino krivic, še več, spoznal je njihove korenine...“ Glavne vloge igrajo Gian Maria Volonte, Paolo Bonacelli, Akain Cuny, Lea Masari in Irene Pappas, 22.30 V ZNAMENJU

2 17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Lutkovna predstava - 18.15 Izobraževalna oddaja - 18.45 Glasbeni amaterji - 19.30 Dnevnik - 20.00 Športna sobota - 22.15 Dnevnik

ČETRTEK, 2. X.

1 9.10 in 10.00 TV V SOLI 15.05 TV V SOLI, ponovitev 17.00 POROČILA 17.05 ZGODOVINA POMORSTVA, poljudnoznanstvena oddaja 17.55 TEHTNICA ZA NATANČNO TEHTANJE

18.30 OBZORNIK 18.40 NA SEDMI STEZI 19.15 RISANKA

19.24 ZRNO DO ZRNA 19.30 DNEVNIK 20.00 AMERIŠKI FRAGMENTI, dokumentarna oddaja 21.40 V ZNAMENJU 21.55 JAZZ NA EKРАНU: KVAR-TET JOEA HENDERSONA

Saksofonist Joe Henderson iz ameriškega Ohia vzbuja zadnja leta čedalje več pozornosti v svetu jazz glasbe s svojim igranjem kaže izredno novatorstvo, poznan pa je tudi kot izviren skladatelj jazzovskih skladb.

2 17.10 Dnevnik v madžarščini 17.25 Bosna: Maccabi (prenos košarkarske tekme) - 18.45 Evropski 19.30 Dnevnik - 20.00 Neposredne stiki - 21.30 Včeraj, danes, jutri 21.45 Kronika Bitefa

Tisoč let živeti je vzburljivo

Govori znanka z malega zaslona: Metka Centrih - Vogelnik

Televizijska napovedovalka Metka Centrih-Vogelnik že leta in leta prinaša s svojimi prikupnimi nastopi svežino na male zaslone. Nastopa uglajeno, prepričljivo, z veliko rutino, profesionalno. Metka je že celih štirinajst let honorarno zaposlena kot televizijska napovedovalka. „Prvič sem se pojavila na zaslonu leta 1964 kot članica izraznega plesa. Nadaljevala sem v oddaji Mladinski klub, ki danes nekoliko spominja na oddajo Mladi za mlade. Mladinski klub je takrat v živo vodil Tomaž Terček. Leta 1966 sem postala televizijska napovedovalka,

to pa je poklic, ki je po svoje v bistvu zelo negotov. Sicer pa nekaj več besed o njem.

Ce primerjam svoje delo z delom kolegov pri radiu, moram posebej poudariti, da je na televiziji nekoliko drugače. Poleg mikrofona je potrebna še kamera, ki je neprizanesljiva v vsakem primeru. Ko se na kameri prižge rdeča lučka, vem, da gre povsem zares. Tisti hip je treba začeti z branjem napovedi, katerih vsežina pa je večkrat vprašljiva. Predvsem zato, ker večina gledalcev podobne napovedi lahko prej prebere v naših revijah in časopisih,“ pripoveduje Metka.

„Vaš obraz se gledalcu vtisne v spomin. Ali mimoidoči na ulici, v parku ali trgovini prepoznajo v vas napovedovalko?“

„Tega ne vem natančno. Zanesljivo pa vem, da me včasih ne spoznajo niti takšni, s katerimi se poznam že več let,“ odvrne smeje.

„Kaj pa spodrsljaji pri nastopih?“ „Kdor dela, tudi greši, četudi honorarno.“

„Ste napovedovalka in mati. Kako združuje te dve obveznosti, ne da bi bila katera izmed njih zastavljena?“

„Menda ne mislite, da tega ni mogoče združevati? Tukaj ni večjih problemov, predvsem, če živite na deželi, kjer je lažje biti mati in težje biti napovedovalka, medtem ko velja za bivanje v mestu po mojem mnenju prav nasprotno.“

„Hiti počasi, so dejali stari Rimljani. Dejstvo je, da se Slovenci iz tega modrega nauka nismo dosti naučili, saj hitimo vedno hitreje. Kako hiti televizijska napovedovalka, da bi opravila vse, kar mora!“

„Pri Rimljanih se je verjetno delo hiteti počasi, pri nas pa danes hitimo hitro, čeprav še vedno počasneje, kot tisti, ki jih v razvoju želimo dohiteti. Tudi v hitenja je nekaj lepega in vzburljivega. Mene najbolj vzburi hitrost in dinamika življenja. Po mojem živimo danes tako intenzivno življenje, da bi v primeru, če bi današnje življenje bilo mogoče razredčiti na raven intenzivnosti življenja starih Rimljanov, dobili dolžino življenjske dobe današnjega človeka, dolgo ne dosti manj kot tisoč let.“

„En obraz se ne more večno pojavljati na televiziji. Kakšne načrte imate glede svoje prihodnosti? Bi lahko rekli, da ste suženj svojega poklica?“

„Suženj tega poklica sploh ne morem biti, saj to po formalni plani ni poklic. Seveda imam načrte, ki so povezani z umikom z ekrana. Malce čudno bi bilo precej nezanimivo gledati napovedovalko sedemdesetih let. Nekaj podobnega je tudi, če bi v operi gledali balerino, staro solidnih šest desetletij.“

ZRAVKO ERJAVEC
Foto: LOJZE KERŠTAN

Neznanke prve Ribniške čete

SPOMENIK PADLIM — Le kakih 10 m od kapelice na Travnici gori je spomenik padlim med vojno in žrtvam fašističnega terorja.

Se živeči borci naj bi pomagali osvetliti nekatere nadrobnosti čete, ki je dala prvo žrtev, saj je bil njen borec Tonček Jurjevič prvi slovenski padli partizan — Spomini komandirja Filipa Tekavca — Gašperja

13. julija prihodnje leto bo minilo 40 let od ustanovitve Ribniške čete. Podatki o njej še niso zbrani in obdelani v knjigi, čeprav bi to zaslužila, saj je bila po doslej zbranih podatkih to prva ali vsaj druga partizanska enota v Sloveniji, njen borec Tonček Jurjevič pa je prvi padli slovenski partizan in bi zaslužil, da mu postavimo spomenik ali obeležje. To je nekaj glavnih misli iz razgovora s Filipom Tekavcem—Gašperjem, komandirjem 1. ribniške čete, ki se prizadeva, da bi 40-letnico te partizanske enote dostojno praznovali.

V Ribnici je bila ustanovljena partijska organizacija avgusta 1938. Na ustanovnem sestavku je bil tudi član okrožnega komiteja Kočevje Dušan Bravničar.

Predvojni revolucionar in organizator delavskega gibanja na Kočevskem Jože Seško—Ciril je naročil organizaciji že ob nemškem napadu na Poljsko, naj se komunisti pripravijo na vojno, že zdaj imenujejo vodstvo bodoče ribniške čete in si odrede nekaj zbornih mest čete. Partijska organizacija je jeseni 1940 imenovala za komandirja čete Filipa Tekavca—Gašperja, ki je bil pred vojno aktivni podoficir v stari jugoslovanski vojski. Za komisarja čete so izbrali sekretarja svoje osnovne organizacije dr. Janeza Kmeta, ki je bil prvi komunist v ribniški občini, v KPJ pa je bil sprejet leta 1937 v Zagrebu. Kot zborni mesto pa so si izbrali Travno goro, točneje Suhi vrh nad Danami.

12. julija 1941 so bili komunisti obveščeni, naj zbeže, ker jih bodo sicer aretirali. Na domovih več komunistov so bile v noči med 12. in 13. julijem preiskave, vendar nobenega niso dobili doma. Nad vasjo Bukovi-

ca so se 12. in 13. julija dobili Filip Tekavec, Janez Lovšin, Anton Križman in Bene Frakelj. 13. julija zjutraj so krenili na Travno goro, kjer so se dobili še z Janezom Kmetom in Petrom Peterlinom iz Ribnice, Tončkom Jurjevičem iz Sodražice in Alojzom Zajcem iz Zigmarič. To je bila 1. ribniška četa, ki je na dan ustanovitve štela osem ljudi, med njimi pet komunistov.

Filip Tekavec—Gašper pravi, da še vedno ni znano, če je bila ribniška četa prva ali druga partizanska enota, ustanovljena v začetku vojne v Sloveniji. To naj bi ugotovili zgodovinarji. Ko sta člana glavnega štaba Slovenije dr. Aleš Bebler in Jerin Jaklič proti koncu julija 1941 obiskala ribniško četo na Travnici gori, je Aleš Bebler dejal, da je ustanovljena doslej še ena partizanska enota, in sicer na Orlah pri Ljubljani, ki so jo takrat šaljivo krstili za kurjo farmo (ker so v začetku jedli v glavnem le kure, v akcije pa niso hodili). Tudi nekateri drugi

menijo, zatrjuje Gašper, da je enota na Orlah, to je Molniška četa, morda res prva po datumu ustanovitve, medtem ko je prva po akcijah Ribniška četa, ki je kmalu po ustanovitvi začela minirati železniško progo Kočevje—Grosuplje in drogove električne napeljave pri Dolenji vasi in Sv. Gregorju.

19. avgusta je skupina štirih pripadnikov 1. ribniške čete pod vodstvom Filipa Tekavca postavila zasedo ob cesti na Jasnici med Kočevjem in Ribnico in takrat je padel tudi prvi italijanski vojak. Partizani so pravzaprav nameravali takrat postaviti zasedo italijanskemu kurirju, v zasedo pa je padla predhodnica treh italijanskih vojakov na motociklih, ki so vozili pred italijansko motorizirano kolono. Kasneje so Italijani govorili, da je njihovo kolono napadlo 800 Srbov, domačini pa, da so Italijane napadli četniki. Zaradi te akcije sta se komandir Gašper in komisar čete Janez Kmet nekoliko sporekla. Kmet je trdil, da po navodilih, ki jih

ima, ne bi smeli napasti italijanskih vojakov, pač pa bi morali omejiti akcije na sabotaže in uničevanje vsega, kar bi lahko uporabil okupator.

Tudi prvi padli slovenski partizan je bil po Gašperjevi trditvi zelo verjetno pripadnik Ribniške čete. To je Tonček Jurjevič, ki je bil sicer doma iz Ružne doline pri Trstu, a je služil kot hlapec v Sodražici. Bil je iznajdljiv, dober tovariš in hraber borec. Gašper se spominja tistega dogodka tako:

„Bilo je 22. oktobra 1941. S komisarjem Janezom Kmetom sva šla iz taborišča, ki smo ga imeli takrat pod „velbom“ na Travnici gori, na sestanek v dolino. Zapadlo je dober meter snega, zato so šli štirje borci z nama in gazili sneg. Od kapelice blizu sedanjega doma na Travnici gori pa sva nameravala naprej s komisarjem Janezom sama. Prav pri kapelici smo padli v italijansko zasedo. Tu je bil takoj ranjen borec Janez Handler. Vsi smo hitro skočili za drevesa in

SPOMINSKA PLOŠČA o ustanovitvi 1. ribniške čete je vgrajena na turističnem domu na Travnici gori.

FILIP TEKAVEC—GAŠPER — Svoje partizansko ime Gašper je dobil v začetku leta 1942 nekje pri Trški gori na Dolenjskem.

STANE NOSAN iz Ribnice je bil kurir 1. ribniške čete.

streljali na Italijane, ki so prenehali streljati in se začeli umikati. Tonček Jurjevič je šel takoj po ranjenega Handlerja. Takrat pa sem zagledal Italijana, ki je bil le okoli 25 m stran in je meril v Tončka. Hitro sem zavpil: „Tonček! Strelja nate!“ Tonček se je hitro ozrl in nameril puško v Italijana. Sprožila sta hkrati, da se je slišalo kot en strel, in Tonček je padel.”

Tiste dni sta padla še dva borca Ribniške čete, dva sta bila ranjena in kasneje umrla (en izmed njiju je bil Janez Handler, ki je bil hkrati prvi ranjenec Ribniške čete), dva pa so Italijani ujeli in sta postala kasneje izdajalca. Ribniška četa je tiste dni, prav ko naj bi po nalogu Glavnega štaba Slovenije prarastla v bataljon z istim vodstvom, kot ga je imela četa, razpadla, oziroma se razšla.

Kje je vzrok za to tragedijo Ribniške čete, naj bi osvetlili še živeči pripadniki te čete in drugi, ki o tem kaj vedo. Filip Tekavec—Gašper pa meni, da je en izmed vzrokov tudi ta, da vodstvo čete ni bilo obveščeno o nameravanem napadu partizanske enote Ljube Šerčerja na Lož, ki je bil uspešno izveden 19. oktobra. Italijani so zasledovali šerčerjevce, ki so se umikali iz Lože, in jim postavljali zasede. Šerčerjevci so se umikali prav v smeri Ribniške čete. Italijani so torej lovili Šerčerjevce, pri tem pa so padle v njihove zasede skupine borcev Ribniške čete, ki so bile poslone po raz-

nih nalogah v okoliške kraje in celo v Novo mesto in Ljubljano.

Komandir čete Tekavec predlaga, naj bi se vsi živeči borci prve Ribniške čete zbrali čimprej, najkasneje pa na proslavi 40-letnice ustanovitve čete. Takrat bi se o četi, njenih akcijah in razhodu podrobno pogovorili in vse dogodke osvetlili. Vsak je tiste dni doživljal iste dogodke gotovo nekoliko drugače, jih gledal s svojimi očmi in so ga navdajali sicer s podobnimi, a kljub temu različnimi občutki. Zato bi bilo tako srečanje in obujanje spominov zelo pomembno. Še posebno si želi srečanja z Janezom Kmetom, tedanjim komisarjem čete, s katerim se od tistega 22. oktobra 1941 nista več videla, ker sta bila kasneje v različnih enotah, po vojni pa je dr. Janez Kmet živel največ v Parizu, kjer je menda še danes.

Besedilo in foto: JOŽE PRIMC

JUBILEJ SAMOUPRAVLJANJA

30-letnico prvega delavskega sveta, njegov rojstni dan je 9. sept. 1950, so minili teden počastili v tovarni celuloze in papirja „Djuro Salaj“. Na slavnosti v delavskem domu so Antonu Molanu, Milanu Zgombi, Jožetu Mežiču, Darku Mižigoju, Ivanu Antoliču, Marjanu Spanu, Edu Komočarju, Zdenku Pielju, Dušanu Koširju, Antonu Škafarju, Jožetu Habincu, Rajku Liviu, Zoranu Dularju, Jožetu Molanu, Francu Pavliču in Ediju Špilerju, predsednikom vseh dosedanjih delavskih svetov, podelili spominske listine.

Ponovljena pot k resnici

Je bil pomembni partijski posvet avgusta 1941 na Jordan kalu ali na Rdečem kalu, kot tam zatrjuje pred tremi leti odkrita spominska plošča?

Maja 1977 sta občinski komiteji Zveze komunistov Trebnje oziroma delovna skupnost Trimno iz Trebnjega odkrila na hiši Alojza Kresala na Rdečem kalu pri Dobrniču — hiša stoji na začetku vasi na levi strani ob cesti Dobrnič—Mirna peč — v počastitev 40-letnice ustanovitve Komunistične partije Slovenije ploščo s tem napisom: „Avgusta 1941 se je v tem kraju vršila konferenca novomeškega in grosupeljskega okrožnega komiteja KPS, na kateri sta prisostvovala člana CK KPS Boris Kidrič in Tone Tomšič.“

Ker sem kot udeleženec tega posveta v zadnjih dneh avgusta 1941 v zasedanju okrožnega komiteja KPS Grosuplje pisal o tem v svoji knjigi Čudežna pomlad kot o konferenci okrožnih komitejev, ki jo je sklical centralni komitej na Jordan kalu (glej: Čudežna pomlad 1979, str. 81—82), in ker je ta zapis z nekaterimi moji dopolnilnimi podatki zlasti o času posveta (glej moj prispevek v reviji Borec št. 5/1977) mimo podatkov še drugih živečih udeležencev posveta rabil avtorjem spominske plošče, me še kar vznemlja vprašanje: je bil posvet na Jordan kalu ali na Rdečem kalu, kot zatrjuje spominska plošča? Tudi sočasne oddelka NOB Dolenjskega muzeja v Novem mestu je spodbudilo to neskladje, da so mi pred letom napisali pismo s prošnjo za pomoč pri razjasnitvi.

Ko me je občinski komitej ZKS Trebnje v pripravah za odkritje plošče naprosil za sodelovanje pri čim natančnejši določitvi kraja in časa partijskega posveta, sem predlagal

srečanje še živečih udeležencev posveta na kraju samem z upanjem, da bi se nam nemara posrečilo natančno določiti kraj konference na gozdni jasi v okolici Jordan kalu. Snovatelji spominske plošče pa so se očitno raje odločili za vgrajitev plošče v hiši, ki je bila povsem nesporno v zvezi s tem posvetom. Pri Kresalovih na Rdečem kalu je bila namreč 1941 še gostilna, kjer smo se vsi udeleženci po zaključku posveta v gozdu ustavili na kosilo in se ododono pozno popoldne razšli.

Z namerom, da vendarle poskušam vsaj zase, če že ne za zgodovino, čim natančneje določiti kraj posveta, sem se letošnjega 6. junija odpeljal s Stražnega vrha v Novo mesto, kjer je prisedel še vodja oddelka NOB v Dolenjskem muzeju Anton Štampohar, in nato skozi Mirno peč na Jordan kal in Rdeči kal.

V knjigi Čudežna pomlad sem zapisal, da je bila konferenca na Jordan kalu „v gozdu, kakšnih 100 do 200 metrov od gostilne pri cesti“. Zato sva se najprej ustavila na Jordan kalu, pa ugotovila, da v vasi ni nobene gostilne in da je tudi prej, to je pred vojno, oziroma 1941. leta, ni bilo. Naslednja postaja je bila pri Kresalovih na Rdečem kalu, kjer je na njihovi hiši vgrajena spominska plošča. Da, nedvomno, to je hiša—gostilna, v kateri smo tistikrat kosili in odkoder smo se s kolesi razšli.

Stopava po kolovozu v bližnji gozd z upanjem, da mi bo nemara spomin na kakšno podrobnost vendarle odkril kraj sestanka. Ne, tu ni bil, zagotovo ne. Preveč odprto je rob gozda, po katerem pelje kolovoz, je na daleč videti s ceste. Tudi se mi zdi malo verjetno, tako rekoč povsem neverjetno, da bi imeli takrat za javko Kresalovo gostilno, da bi tam shranili kolesa, se ododono

odpravili v ta gozd na večurni posvet in se po njem tja vrnili na kosilo, saj bi to nasprotovalo temeljnemu načelom konspiracije in varnosti udeležencev posveta. Saj nama Alojz Kresal, nekdanji gostilničar, še danes ponovno zatrjuje, kako so se takrat, ko se prtizanska vstaja še ni razvnela, pri njih kar pogosto ustavljale italijanske karabinjerske ali vojaške patrulje iz Mirne peči ali Dobrniča.

Ko se z Rdečega kala vračava proti Mirni peči in se po ovinkasti cesti spuščava po klancu s Jordan kala v mirnopeško dolino, me nenedoma preblisne spomin. Seveda, na tem ovinku naju je, ko sva z Dolfom Jakhlom peš potiskala kolesi vkraber, pričakal Jože Slak in naju odpeljal v gabrov gozd, kjer so bili ostali udeleženci posveta večidel že zbrani. Zdi se mi, da smo zatem čakali le še na Borisa Kidriča, ki pa ga je Slak tudi kmalu pripeljal s ceste. Ko smo se vsi pozdravili še z njim, nas je Slak popeljal še globlje v gozd na jaso s praprotjem, kjer smo kolesa prislonili k debelom in gmom pa posedli po trati.

Posvetovanje je trajalo kake tri ure, tam od dvanajstih do treh popoldne, nakar smo se vsi odpeljali na Rdeči kal, v Kresalovo gostilno na kosilo. Najbrž je Jože Slak že prej obvestil gostilničarja, da utegne imeti tega dne na hrani nekaj več gostov. Kresal se mimo tega spominja šestega, da je Mara Rupenova iz Mirne peči v tistem času, znabiti kakšen teden ali štirinajst dni pred tem posvetom oziroma kosilom udeležencev posveta v njihovi gostilni, zapuno sprasovala o tem, kako pogosto prihajajo Italijani na Rdeči kal, odkod najčešče in od kakšnih urah? Ze takrat da se mu je zdelo, da tega ne sprašuje kar tako,

Po kosilu, tam nekje med četrto in peto uro popoldne, smo se poslovlili in se s kolesi odpeljali z Rdečega kala v dogovorjene smeri. Z Dolfom Jakhlom sva morala z vlakom v Grosuplje iz Velike Loke, zato sva se peljala na železniško postajo skozi Dobrnič in Občino nad Trebnjem; Tone Tomšič je vstopil na isti vlak za Ljubljano v Mirni peči, Boris Kidrič pa v Trebnjem.

Ostali udeleženci posveta so se tako in tako odpeljali s kolesi naravnost v svoje kraje: Dušan Jereb in Srečo Preželj v Novo mesto, Jože Borštnar in Jože Jurančič proti Mokronogu, Jože Slak v svoj bližnji Dobrnič pa kar peš.

Potemtakem je bil posvet v okolici Jordan kala, kot sem zapisal v Čudežni pomladi. Točnega kraja posveta na gozdni jasi bi bržčas ne zmoželi ugotoviti nihče od še preživelih udeležencev konference — to sta še Jože Borštnar in Srečo Preželj — najbrž se nam ne bi tega posrečilo tudi s skupnimi prizadevanji. Vendar pa, če bi se vsi trije strinjali s tem, da je bil posvet na kraju, kakor sem tu opisal, bi vsekakor bolj ustrezalo zgodovinski natančnosti, če bi bila spominska plošča na ta dogodek postavljena na Jordan kalu in ne na Rdečem kalu, kot je. Toda ker plošča že obstaja, pa tudi zato, ker je vzdana na Kresalovo hišo, kjer je bila tistikrat gostilna, v kateri so se udeleženci posveta pred razidom okrepčali, in nenazadnje zato, ker oba kraja le nista tako vsaksebi, ni ravno velika nesreča, če je zapisano na Rdečem kalu, da je „bila konferenca avgusta 1941 v tem kraju“, čeprav je bila v resnici kakšen kilometer, dva bliže Mirni peči, se pravi na Jordan kalu.

Nerodnost je le v tem, ker sodi Rdeči kal v občino Trebnje, medtem ko je Jordan kal v novomeški občini, pa so si potemtaka slavo in skrb za ohranjanje spomina na ta pomembni dogodek v snovanju vstaje proti okupatorjem na Dolenjskem „prisvojili“ Trebnjci!

RADKO POLIČ

KRŠKO: Vpis v šolo

OSNOVNA ŠOLA JURIJ DALMATIN, KRŠKO

bo skladno z zakonom o osnovni šoli VPISOVALA ŠOLSKE NOVICE za šolsko leto 1981—82 iz svojega šolskega okoliša 29. in 30. septembra 1980 od 7. do 12. ure in od 14. do 18. ure.

Vpis je obvezen za otroke, ki bodo do začetka prihodnjega šolskega leta dopolnili šest let in pol (rojeni leta 1974 do vključno 28. februarja 1975). Vpišejo se lahko tudi otroci, ki bodo do začetka šolskega leta dopolnili šest let (rojeni do vključno 31. avgusta 1975).

Prvi dan bo vpis za otroke s priimkom od A do L in drugi dan od M do Z.

Starši morajo k vpisu prinesiti izpisek iz rojstne matične knjige. 699/39—80

Komisija za vpis šolskih novicev

OBJAVA prostih del in nalog v TOZD ZA UPRAVLJANJE IN VZDRŽEVANJE PROG Novo mesto

Komisija za delovna razmerja pri TOZD za upravljanje in vzdrževanje prog Novo mesto objavlja prosta dela in naloge:

TEHNIČNE MERITVE

Pogoji: geodetski inženir ali tehnik zahteva se posebna zdravstvena sposobnost

Družinska stanovanja zagotovljena v letu 1980 v Novem mestu.

Prijave sprejema kadrovsko splošna služba TOZD za upravljanje in vzdrževanje prog Novo mesto, Ljubljanska 5 v roku 30 dni po objavi.

704/39—80

Stari Lanšprež razživi mladost

Bo v idiličnem Lanšprežu pri Trebnjem nastal učni center obrambe in zaščite za vso Dolenjsko

Običajne dni vladata v taboru odreda Matije Gubca v Lanšprežu red in disciplina. Ko pa je taborni ogenj, ali natančneje, ko je konec „umidnega“ dela kulturnega programa, mora tovariš komandant Frane Videčnik privleči na dan svoj meh. „Potem pa vsi skupaj pojemo še kakšno uro,“ poveda mentorji posameznih vodov in ne pozabijo dodati, da so taborni ognji veliko doživetje, katerim dajejo pravi pečat take pevske urice.

DIJANA VIDMAR: „V času dvajsetdnevnega taborjenja sem se tu seznanila z mnogimi mladimi iz trebanjske občine. Če mi je bilo kaj dolgčas po domu? Ne, saj so bili pri meni na obisku starši, prav tako pri drugih.“

občini, gospodarski uspešnosti, bodočih nalogah itd. Mentorji pa vestno vodijo mlade pri njihovem delu in življenju.

Frane Videčnik, ki je sicer profesor telesne vzgoje in ima bogato pedagoške izkušnje, je povedal, da si prizadevajo za čim večjo zaposlenost mladih. In v resnici traja program od zgodnjega jutra do poznega večera. Medtem ko dopoldne poslušajo predavanja, ki so bolj teoretične narave, se popoldne ukvarjajo z bolj praktičnimi za-

devami. V streljanju so že pokazali svoje znanje, večina teh mladih ljudi, starih od 16 do 17 let, je dosegla odlične rezultate, dekleta pa niso nič zaostajala za fanti.

„Da smo dosegli take rezultate, je tudi zasluga zavestne discipline, s katero se mladi lotevajo vseh nalog. Uspelo nam je namreč ustvariti dober kolektiv, v katerem se vsak zaveda svojih nalog in dolžnosti, hkrati pa nam je uspelo razviti precejšnjo mero samostojnosti. Pri nas imamo razvito samoupravno življenje, saj na skupnih sestankih odreda in mladinskega aktiva sproti odpravljamo vse morebitne zagate,“ je še povedal Videčnik.

Njegove besede potrjuje lepo urejeni tabor, pisani in zanimivi stenčias, pa tudi ostali program, ki ga mladinci izpolnjujejo ni od muh. V taboru imajo fotosekcijo, kjer se mladi seznanijo z osnovami fotografije, kulturno sekcijo, ki pripravlja programe za taborne ognje, športna sekcija organizira tekmovanja, v prometni sekciji pa se mladi nauče osnov iz varnosti v prometu. Za vsako izmed teh dejavnosti skrbi mentor.

Tone Gorenc vodi športno sekcijo, ki goji odbojko, nogomet, badminton. Za vse te športe so sami pripravili igrišča, pomerili pa so se še na desetih nogometnih tekmah, ki so pravi družabni dogodek za ves tabor.

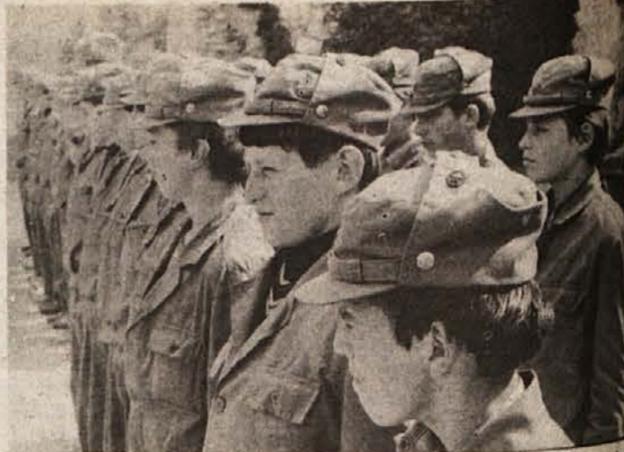
Lojze Dvornik je mentor mladinskega aktiva. Povedal je, da je bil presenečen, kako hitro

so se mladi ujeli med seboj, čeprav so iz različnih koncev občine. Kako so zavzeti za kolektiv, pa pričča tudi njihova skrb za urejenost okolja, za napake in slabosti, na katere tudi opozorijo svoje tovariše ali predpostavljene. „Vse te izkušnje bodo prenesli tudi v domačo krajevno skupnost, mladinsko organizacijo ali SZDL. Zaradi tega bo poudarek, ki ga dajemo njihovemu delu v taboru, prav gotovo obrodil sadove.“

Ko govore glasovi o lanskim prebivalcih tabora v Lanšprežu, so se tu naučili precej pomembnega tudi za življenje, tako da besede mentorjev o koristi takega pouka za mlade ljudi niso prazne. Mladinci, ki so bili v taboru, so se dobro znašli na delu v delovnih organizacijah, mnogi so se vključili v delo mladinske organizacije, mladinka s Čateža pa je postala predsednica osnovne organizacije ZSMS v svoji krajevni skupnosti. Ta mladinka je tudi pripeljala mladince iz čateške krajevne skupnosti na obisk v tabor.

Najbogatejši program so imeli v petek, ko so si ogledali galerijo v Trebnjem in obiskali več spominskih obeležij. Dobriško obeležje pa so v času tabora tudi uredili, zvečer so se ogledali dosežene rezultate in priredili taborni ogenj, na katerem je moral tovariš komandant spet privleči na dan svoj meh.

Prelepo okolje Lanšpreža, skrito sredi gozdov, zaradi česar se zdi, da je zelo daleč od ljudi in krajev, v resnici pa je le stre-

STRUMNA ČETA — Čeprav so tile fantje še rosno mladi, se znajo strumno postaviti. In ko bodo služili „ta zaresni“ vojaški rok, bodo v tem že pravi mojstri.

DOBRE STRELKE — Mladinke, ki se prav tako kot mladinci učijo, kako bi zagrabile za puško, če bi bilo treba, v ničemer ne zaostajajo za fanti. Tudi v streljanju so dosegle dobre rezultate.

ljaj oddaljeno od Trebnjega, bi prav lahko postalo središče take vzgoje za vso Dolenjsko. Tako središča že imajo po drugih regijah, saj se je pokazalo, da se da na ta način veliko ceneje organizirati pouk, marsikaj pa bi lahko tudi izboljšali. Zato

Trebanjci že dolgo časa goje željo, da bi tak tabor organizirali za Dolenjsko prav v Lanšprežu. Zamisel nikakor ni slaba, če pomislimo na Lanšprež in na bogate izkušnje Trebanjcev na tem področju. J. SIMČIČ

Na tisoče partizanskih brzojavk

Ob dnevu vezistov JLA

Te dni so v Jugoslovanski ljudski armadi praznovali dan vezistov. Danes je naša armada s sredstvi za zveze količinsko in kakovostno odlično oskrbljena, zanimivo pa je pogledati 35 in še nekaj več let nazaj, v čas NOB. Kako je bilo v tistem času z zvezami v NOV in POS Slovenije, je obširno pisal Stanko Petelin. Ob dnevu vezistov objavljamo nekaj izvečkov iz njegovih ugotovitev.

Brez dobro organiziranih zvez ne more biti uspešen noben boj, nobeno narodnoosvobodilno gibanje. Tega se je zavedalo tudi vodstvo našega narodnoosvobodilnega gibanja, ki je imelo v teh zadevah bogate izkušnje še iz časov ilegalnega boja Komunistične partije v predaprilski Jugoslaviji. Med NOB je bila zvezam posvečena velika pozornost. Ni naključje, da je v našem partizanskem boju neposredno pri zvezah sodelovalo mnogo večji odstotek ljudi kot na katerikoli drugem bojišču in kot računa z njim formacija

katerikoli operativne vojske. To nam prepričljivo dokazuje podatek, da je bilo od približno 41.000 borcev, kolikor jih je štela narodnoosvobodilna vojska v marcu 1945, v posebnih enotah za zveze kar 6000. Sem ne štejejo vseh tistih borcev, ki so se s kurirskimi in podobnimi nalogami ukvarjali le občasno.

Med partizanskimi zvezami so bile seveda najbolj imenitne radijske zveze. Tem je glavni štab NOV in POS posvečal posebno pozornost. To je povsem razumljivo: v nižjih enotah (od voda do brigade—odreda) je bilo tedaj mogoče vzdrževati dobre zveze prek kurirjev in signalnih sredstev, deloma pa tudi prek telefonskih napeljav. Za vzdrževanje zvez med divizijami in korpusi ter med korpusi in glavnim štabom pa so kurirji prepočasni, telefonska zveza je zaradi velikih razdalj precej nezanesljiva in tako pride v poštev le še radijska zveza. Enaka ugotovitev je veljala tudi za radijsko zvezo med obveščevalnimi točkami in njihovimi štabi, zlas-

ti pa za zveze med Glavnim štabom in Vrhovnim štabom, hrvaškim glavnim štabom, oskrbovalno bazo v Bariju in kasneje v Zadru itd.

Naša vojska je že konec leta 1943 imela 23 radijskih postaj, od katerih je bilo 8 italijanskih, 3 „amaterske“ (izdelane v partizanskih delavnicah) in 12 angleških, poslanih v okviru zavezniške pomoči. Domet italijanskih postaj je znašal 30 do 150 km, angleških in „amaterskih“ postaj pa okoli 150 km. Glavni štab je imel takrat dve „amaterski“ postaji, medtem ko je imel VII. korpus šest italijanskih, 14. divizija, ki se je prav takrat odpravljala na Štajersko, dve italijanski in eno angleško postajo, IX. korpus devet angleških postaj, štab IV. operativne cone po eno angleško in „amatersko“ postajo ter pokrajinski komite KPS za Gorensko eno angleško radijsko postajo. Poleg teh 23 postaj so imeli slovenski partizani na zalogi še 6, v izdelavi pa tri postaje.

Število radijskih postaj je nenehoma naraščalo. Leto dni kasneje, konec decembra 1944, je slovenska partizanska vojska imela že kakih 60, ob koncu vojne pa celo 155 radijskih postaj, ki jih je dobila kot vojaško pomoč od Angloameričanov in Sovjetov.

Tako je imel slovenski glavni štab v zadnjih mesecih vojne v svojem radijskem centru že šest postaj, s katerimi je januarja 1945 vzdrževal 34 rednih zvez, enkrat, dvakrat ali celo štirikrat dnevno. Glavni štab je imel redno radijsko zvezo ne le s štabi korpusov, cone, divizij in odredov ter z nekaterimi obveščevalnimi točkami, ampak tudi s štabi bližnjih hrvaških divizij in korpusov, z Glavnim štabom NOV in PO Hrvaške, z oskrbovalno bazo v Bariju, s štaboma vojne mornarice in vojnega letalstva.

Dejansko število slovenskih partizanskih postaj pa je bilo celo večje, zakaj v gornje število niso štete radijske postaje 2. divizije VDV centralnega in pokrajinskih komitejev KPS ter angloameriških in sovjetskih odposlancev pri Glavnem štabu ter štabi korpusov in con.

Najbolj zanimiv in morda prepričljiv je podatek o mesečnem prometu centra za zveze pri Glavnem štabu Slovenije, saj dokazuje, kako zanesljivo zvezo je imel Glavni štab Slovenije s svojimi enotami. Tako na primer so samo v novembru 1944 radiotelegrafsko prejeli in oddali 154.000 grup (ena grupa je 5 črk), telefonsko po radiu pa 12.000 brzojavk.

Spomladi 1944 so imeli vsaj po eno radijsko postajo že vsi štabi divizij, brigad in odredov. Takrat so dobili tako imenovane patroljne radijske postaje tudi nekateri štabi bataljonov in topniške enote.

Kot posebnost partizanskih radijskih zvez je treba omeniti prisluškovalno službo, ki je bila sprva namenjena le za nadziranje lastnega radijskega prometa, kasneje pa so začeli partizani prisluškovati tudi sovražnikovim oddajnikom. In ujeli so prenekatero pomembno sporočilo.

NA POLOŽAJU — Radiotelegrafist s patroljno postajo SET-48 med boji za osvoboditev Ljubljane.

KRAJEVNA SKUPNOST OTOČEC vabi

V pripravi je ZAZIDALNI NAČRT ZA NASELJE OTOČEC,

ki bo določil rast tega naselja v srednjeročnem in dolgoročnem obdobju. Krajevna skupnost Otočec vabi možne interese za zidavo družinskih hiš, vrstnih hiš in interese za bivanje v družbenih stanovanjih, da prijavijo svoje potrebe na krajevno uradu, kjer bodo prejeli tudi vprašalnik. Izvrednotenje tega vprašalnika bo pomagalo oblikovati program zazidalnega načrta, zato prosimo, da se kot bodoči stanovalci aktivno vključite v oblikovanje prostora. 696/39-80

Komisija za delovna razmerja PROJEKTIVNEGA BIROJA REGION, p. o. Brežice, Cesta prvih borcev 11,

na podlagi 31. člena Zakona o delovnih razmerjih in 10. člena Pravilnika o delovnih razmerjih objavlja naslednja prosta dela in naloge:

SAMOSTOJNEGA PROJEKTANTA - STATIKA

Pogoji: — diplomirani inženir gradbeništva z najmanj 3 leti delovnih izkušenj v projektivi ter opravljenim strokovnim izpitom. Delo se združuje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Stanovanje po dogovoru. Pismene prijave z ustreznimi dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: Projektivni biro „REGION“, p. o. Brežice, Cesta prvih borcev 11. Kandidate bomo o izidu razpisa obvestili v 30 dneh po preteku veljavnosti razpisa. 695/39-80

ŠIVILJE, DELO NA DOMU!

Zbor delavcev in poslodavca Pogodbene organizacije združene dela „MARIJA VIDIC“, SEVNICA, ŠMARSKA 10, vabi k sodelovanju izučene ali priučene šivilje za delo na domu z območja občine Krško. Delo dostavljamo na dom. Nudimo dober zaslužek, ki bo odmerjen po učinku. Zainteresirane prosimo, naj pošljejo prijave na naslov POZD Šiviljska delavnica „Marija Vidic“, Sevnica, Šmarska 10, in to v 15 dneh po objavi razpisa. O izbiri bomo prijavljene pismeno obvestili v 15 dneh po preteku roka za prijavo. 700/39-80

Prvi drugoligaški točki doma

Novomeščanka z učinkovito in dobro igro ugnala vrsto Slavonije DI — Inlesovci preložili srečanje — Nov uspeh Šentjernejčank

Zaradi sodelovanja nekaterih igralcev v reprezentanci Slovenije, ki je igrala na turnirju v Avstriji, so rokometiši Inlesa preložili srečanje III. kola II. zvezne rokometne lige—sever, medtem ko je bilo pri ženskah odigrano kompletno tretje kolo. Novomeščanke so v srečanju z ekipo Slavonije DI iztržile prvi točki v letošnjem prvenstvu in se tako na lestvici povzpele kar za nekaj mest. Nadaljevalo pa se je tudi prvenstvo v republiških ligah, kjer sta v ženski konkurenci dolenjski predstavnici dosegli polovičen uspeh.

NOVO MESTO — SLAVONIJA DI 17:10 (9:3)

Novomeščanke so tokrat gotovo pokazale najboljšo prvenstveno igro in povsem zaslužen in brez težav ugnale nasprotnice iz Slavonskega Broda. Novomeščanke so od prve minute zaigrale na vso moč, tako da njihova zmaga ni bila nikoli ogrožena. Odločilno prednost so si domačinke priborile že na samem začetku, ko je Štrukljeva ubranila nekaj nevarnih strel, na drugi strani pa sta Iličinova in Sitarjeva s krilnih pozicij neutrudno polnili nasprotni-

kovo mrežo. Z dobro igro so Novomeščanke nadaljevale tudi po odmoru. Takrat se je za nameček razigrala še Bonova in z nekaj izrednimi zadetki, ki so bili plod zamišljenih akcij, navdušila okoli 200 gledalcev v novomeški športni dvorani. Novomeščanke so tako vodile kar z devetimi zadetki prednosti, po krajši prekinitvi, do katere je prišlo zaradi neoprtnega vedenja pešice navijačev iz Slavonskega Broda, pa so nekoliko popustile, kar so gostje izkoristile in ublažile poraz. S sobotno igro so Novomeščanke ponovno pridobile samozaupanje, hkrati pa dokazale, da bodo s takšno igro

zmešale štrene še prenekateremu favoritu.

Novo mesto: J. Štrukelj, Grič. D. Štrukelj 2, Iličin 2, Sitar 3, Jakš, Bon 5, Godler 1, Turk, Mršnik 4, Perše, Udovč.

Z zmago so se Novomeščanke povzpele na 7. mesto na prvenstveni razpredelnici; že v soboto pa jih ponovno čaka težko gostovanje pri vrsti Rudarja, ki je doslej prav tako zbral 4 točke.

PONOVEN USPEH ŠENTJERNEJČANK

BURJA — ŠENTJERNEJ 17:27 (7:10) — Borbenejšas igra gostij je odločila zmagovalca v Skofljah. Šentjernejčanke, ki so imele v svojih vrstah izredno razpoloženo Kovačičevo, so povsem zaslužen odnesle točke in se tako na prvenstveni razpredelnici pomaknile za nekaj mest bliže vrhu. Domačinkam ni pomagala tudi na oko lepa in tehnični boljša igra, saj proti razpoloženim gostjam niso našle pravega orožja. Njihovo usodo pa je zapečutila Kovačičeva, ki je sama dosegla kar 12 zadetkov.

Šentjernej: Judež, Škoda 3, Kavčič, Gorišek 7, Kastelic 3, Foršek 1, Radešček 1, Kovačič 12, Zagorc, Rešetič.

ITAS Kočevje — Izola 17:24 — Proti vrsti favoriziranih gostij so domačinke po pričakovanju ostale praznih rok.

PRVI TOČKI — Z izredno borbena in kvalitetno igro so si Novomeščanke priborile prvi točki v letošnjem prvenstvu II. zvezne rokometne lige, potem ko so s 17:10 ugnale nasprotnice iz Slavonskega broda.

Papež novi državni prvak

Nedeljska gorska preizkušnja prinesla zmago slavje novomeškemu kolesarju — Dan poprej drugi v vožnji na kronometer

Novo mesto je v nedeljo došlo novega državnega prvaka. Član novomeškega KD Novoteksa Sandi Papež je namreč zmagal na nedeljski gorski kolesarski dirki, ki je štela za prvenstvo SFRJ. Po sobotnem 2. mestu v vožnji na kronometer je mladi Papež potrdil letošnje dobre rezultate in tako postal najuspešnejši tekmovalac med mlajšimi mladinci v obeh preizkušnjah.

Že v soboto pa so tekmovalci vozili na kronometer v dirki, ki je prav tako odločala o državnih prvkih. Tudi tokrat je bil Papež izvrsten in je zasedel 2. mesto, takoj za zmagovalcem Pintaričem iz Aste.

S to dirko, ki je hkrati veljala še za republiške naslove, se je končala tudi republiško prvenstvo SRS, za katero so šteli štiri najboljšje uvrstitev od sedmih dirk. Tako je v skupni razvrstitvi Papež 4. in mlajša ekipa Novoteksa prav tako. Pri starejših mladincih je Novak 8., Zagorc 9., ekipa Novoteksa pa 3.

ROKOMETAŠICE „LISCE“ PRI VRHU

Z visoko zmago 20:14 (10:4) proti ravenskemu Fužinarju so se rokometišice „Lisce“ po 3. kolu SRL II—vzhod prebile v sam vrh lestvice.

Mladinke „Lisce“ pa so v 3. kolu na domačem igrišču morale priznati premoč mnogo boljšim Novomeščankam. Gostje so zlahka zmagale z 10:4 (5:1).

POSAVSKI DERBI SEVNIČANOM

Sevniški rokometiši so v 4. kolu SRL II—vzhod v Krškem zaslužen premagali favorite domačine, ki so vsaj na papirju med najresnejšimi kandidati za prvo mesto v tej ligi. Močno pomljena ekipa gostov se je srčno borila, izkazal se je zlasti mladi vratar Kovačič. Končni izid posavskega derbija je 29:28 za Sevnico.

GOLEŠ — LAVRIČ PRVAKA

Končalo se je kegljsko prvenstvo Dolenjske v parih, ki je bilo na kegljišču na Loki. Zmagala sta Niko Goleš in Franci Lavrič, člana trebanjskega Mercatorja, s 3345 podrtimi keglji, pred parom Mohorič — Badovinac iz Novega mesta.

ZMAGA ŠAJSPOHA

21. septembra je organiziral TVD Partizan Leskovec turnir v nogometu in streljanju. Udeležilo se ga je 33 ekip. V nogometu je zmagala ekipa Šajspoha iz Krškega, drugi je bil Smednik in 3. Blok. V streljanju 1. mesto Partizan Leskovec, 2. Veniš in 3. Hidromontaža.

ODPRT ŠAHOVSKI TURNIR

Novomeški šahovski klub razpisuje za v soboto ob 9. uri rekreacijski šahovski turnir v klubskih prostorih. Pravico do igranja imajo vsi šahisti, ki živijo v novomeški občini. Za zmagovalce pripravila organizator poleg pokalov tudi šest knjižnih nagrad.

Topličani zadevali v polno

Revija boksa v Straži prinesla popoln uspeh domačinom

Pred nabito dvorano doma „Svobode“ v Straži je bila v nedeljo revija slovenskega boksa. V ekipni in posamični konkurenci so se srečali boksarji Hrastnika, Kamnika, Ljubljane in domačega kluba „Dušan Kveder—Tomaž“ iz Dolenjskih Toplic, ki je srečanje tudi pripravil.

Klub boksarjev iz dolenjskih Toplic je zadnja leta med najaktivnejših v Sloveniji in ima v svojih vrstah že 22 aktivnih članov. V lanskem sezoni je imelo sedem članov kluba naslove mladinskega prvaka, dva pa sta bila druga v članski konkurenci. Vsi ti uspehi imajo za seboj trdo delo brez denarnih podpor. Toplički amaterji so zadovoljni že ob tem, da imajo trikrat na teden prostor za vadbo v mladinskem klubu v Podhosti, za uresničitev načrtov v prihodnosti, pa bodo morali zaprositi za pomoč. Člani kluba bodo čez tri leta pričeli nastopati v drugi zvezni ligi — zahod, že v naslednjem mesecu pa bo ob njihovih prizadevanjih v starem internatu v Smihelu pričel delati boksaški klub Pionir. Za bogato in pestro dejavnost kluba so posebno zaslužni njegovi člani Miro Rajlič, Miro Milojković in Iztok Špehar, ki so na nedeljski reviji prejeli zlata odličja Boksarske zveze Slovenije.

Člani kluba iz Dolenjskih Toplic so na reviji dokazali, da so že izkušeni tekmovalci in da od njih lahko v bodočnosti še marsikaj pričakujemo. Struna, Mavsar, Gričar, Špehar, Nardin in Rajlič so svoje nasprotnike gladko premagali, le Zoran je boksal neodločeno; v postlatični reviji

je, srečanju v veltar kategoriji, sta Jovič in Suhadolnik v desetih rundah bokkala neodločeno. J. P.

NAJKRAJŠI DVOBOJ — Miro Rajlič iz Dolenjskih Toplic je udarce svoje desnice temeljito preizkusil na Mustafiću iz Kamnika in že v prvi rundi zaključil srečanje s tehničnim K. O. (Foto: Janez Pavlin)

Sodnik prekinil tekmo v Kočevju

Po vodstvu domačinov s 3:0 so gostje ob pomoči sodnika izenačili, 10 minut pred koncem pa je bilo srečanje prekinjeno — Nov uspeh Črnomalčanov

Vse kaže, da bodo Kočevci tudi po 5. kolu v slovenski območni nogometni ligi—zahod ostali praznih rok. Navzlic temu da so proti vrsti Stola do pred 20 minut do konca vodili s 3:0, je gostom v pičlih desetih minutah uspelo rezultat izenačiti, za nameček pa je sodnik 10 minut pred koncem tekmo prekinil. Praznih rok pa sta ostala tudi druga dolenjska predstavnika, enajsterici Elana in Bele krajine.

KOČEVJE — STOL 3:3 (prek.)

Res neverjetno, kako so domačini zamudili enkratno priložnost, da zabeležijo prvo zmago v letošnjem prvenstvu. Po prepričljivem vodstvu v prvem polčasu kar s 3:0 so domačini popustili, kar so gostje izkoristili in ob očitni pomoči pristranskega sodnika rezultat v nekaj minutah izenačili. V 80. minuti pa je prišlo do preirvanja med domačim igralcem Gyerekom in ljubljanskim sodnikom Ponikvarjem, tako da je slednji 10. minut pred koncem srečanje prekinil. Končno besedo bo imela tekmovalna komisija. Gyerek v 7. in 28. minuti ter Kovač v 39. minuti. Kočevje: Šalika, Klanič, Marčetič, Dobrič, Djurovič, Abramovič, Kovač, Kuzma, Gyerek, Mum, Zečič.

TABOR—JADRAN — ELAN 3:0 (1:0)

Novomeščani še zdaleč niso bili tako podrejeni nasprotnik, kot kaže

rezultat. Resda je domačinom uspelo doseči prvo zmago v letošnjem prvenstvu, vendar so se morali za to doobro potruditi. Elanovci so zadetke večidel prejeli po lastnih napakah, po drugi strani pa so bili napadalcem premočno podjejni, da bi lahko v Sežani iztržili ugodnejši izid.

Elan: Pugalj, Petrečič, Avbar, Pavlin, Vujčk, Gabrič, Primc, Derganc, Brađač, Janežič, Pevec.

BELA KRAJINA — LITIJA 0:1 (0:0)

Črnomalčani so pripravili verjetno največje presenečenje nedeljskega kola. Z lagodno in neborbeno igro so zapravili točki, ki po prikaznem povsem zaslužen potujeja v Litijo. S samo 4 osvojenimi točkami iz petih kol so se nogometiši tako dokončno odrekli borbe za vrh, dobro pa bi bilo, ko bi kaj od zadnjih igrar moštva rekla tudi uprava kluba. Edini zadetek srečanja je v 59.

minuti dosegel gostujoči napadalec Zajc.

Bela krajina: Melič, Kapš, Simčič, Vrščaj, Djokič, (Ačur), Perovčič, J. Šurk, Cimerman (Modrinjak), Zupančič, Weiss, Dorniš.

Po odigranem 5. kolu vodi Primorje z 10 točkami, Elan je s točkami četrti, Bela krajina pa s točko manj peta.

V naslednjem kolu igrajo: Elan — Primorje, Kočevje — Bela krajina.

„Profesionalci“ za pijačo?

Se je ideja o ustanavljanju rekreacijskih nogometnih lig že povsem izrodila?

V nekem slovenskem časniku je bila pred časom objavljena notica o incidentu, ki se je pripetil med igranjem nogometne tekme, ki je imela zgolj rekreacijski značaj. V opisu omenjenega incidenta je stalo, da jo je igralec, ki sta ga poškodovala nasprotnikova igralca, odnesel z zlomljenima rebroma, več podplubbami in poškodbami po glavi. Je tudi to rekreacija?

Jim kar pravijo „divjih“ lig — izrodila. V tekmi, ki se igra za zaboj piva ali nekaj litrov vina, v kateri jo lahko skupi celo sodnik in v kateri nastopajo tudi igralci pod lažnimi imeni (iz različnih vzrokov), je najti kaj malo elementov rekreacije. Tudi strokovnega dela z igralci teh klubov domala ni, zato skromno nogometno znanje marsikdaj nadomešča večja „borbenost“, katere posledice pa so razvidne tudi iz uvodnih besed. In prav ta ugotovitev je verjetno glavni vzrok za nizko nogometno raven tekmovalni rekreacijskega značaja.

Rekreacijske nogometne lige imamo tudi na Dolenjskem. Gre za priljubljeno vrsto tekmovalja, še posebej med manjšimi kraji in vasi, od koder tudi ni možno priti v kak višji tekmovalni razred. Razumljivo, saj gre zgolj za rekreacijo, bo kdo porekel. Toda dosedanje izkušnje dajo kaj malo na takšno razumnost. Nekaj rivalstvo med posameznimi kraji, nekaj objesnost, nekaj alkohol in še kaj so vzrok, da se je na videz čudovita ideja o organiziranju, takšnih, ponekod

Na potezi so nogometne (pa tudi druge) zveze in podzveze, ki lahko z organiziranjem posebnih seminarjev bistveno dvignejo raven trenerskega, hkrati pa tudi pedagoškega dela v klubih, katerih igralcev se sčasoma prijemajo vzdevek „profesionalci za zaboj piva“.

BOJAN BUDJA

MNOŽIČEN MARATON — Kar okoli 200 kolesarjev se je udeležilo I. dolenjskega maratona, ki ga je pripravila veteranska sekcija KD Novoteksa ob pokroviteljstvu Franca Leskoška—Luke. Maraton „Po partizanski magistrali“ je bil dolg 95 kilometrov, udeleženci pa so zanj potrebovali od štiri do osem ur. Še sreča, da jim je bilo nedeljsko vreme naklonjeno. (Foto: Budja)

Pokal SRS: Ravenčani prehud zalogaj

Novo mesto — Fužinar 0:3

Verjetno jih ni bilo malo, ki so v sobotni finalni odbojarski tekmi za pokal SRS med ekipama novomeškega Pionirja in ravenskega Fužinarja pričakovali čudež. Resda so domačini pod novo taktiko trenerja Vladimirja Jankoviča v primerjavi z lanskimi nastopi v igri precej napredovali, vendar še zdaleč ne toliko, da bi bili kos odbojkarjem ravenskega Fužinarja, člana L. B. odbojarske lige, ki so tokrat prav v vseh elementih igre nadigrali Novomeščane.

NAVDUŠILI, ŽAL LE RAVENČANI — Sobotno finalno srečanje za pokal SRS je spremljalo okoli 500 gledalcev, kar je za odbojko rekordna udeležba.

Okoli 500 gledalcev v novomeški športni dvorani je bilo pričakovati odbojarski predstavi, v kateri pa, vsaj zdi se tako, domačini niso bili kos velikiemu psihičnemu pritisku, ki ga prinaša finalno srečanje za pokal SRS. Vse preveč je bilo negotovosti v vrstah Novomeščanov, premalo odločnosti v igri na mreži, še posebno veliko napak pa je bilo pri podajah in prestrežanju žog. Trener Stankovič je sicer skušal s številnimi menjavami najti najboljšo postavbo, vendar se novomeški vrsti še kako pozna pomanjkanje rutine in odločnosti tolkačev. Le včasih je prišla do izraza sicer bogata kombinatorska igra tako v polju, kot pri zaključnih udarcih na mreži, kar pa je bilo premalo, da bi domači iztržili kaj več od častnega poraza. Še rezultat po setih: 8:15, 12:15 7:15.

Pionir: Vernig, Babnik, Primc, Grabeški, Kosmina, Brulec, Kolarič, Škrbe, Plut, Muhič, Pečar, Pucelj.

Ob koncu srečanja je predsednik Odbojarske zveze Slovenije Bruno Thaler predal pokal zmagovalni ekipi.

B. B.

Množičnost potrjuje delo

Sindikalne športne igre v krosu in atletiki privabile prejšnji teden na novomeški stadion rekordno število udeležencev

Minulo sredo je novomeški Stadion bratstva in enotnosti gostil udeležence delavskih športnih iger Novega mesta v krosu in atletiki. Tekmovanja se je udeležilo rekordno število tekmovalcev, kar 120, pri čemer lahko še posebej pohvalimo ekipo IMV, ki je imela v svojih vrstah domala tretjino vseh nastopajočih.

Atletskih tekmovalcev se je udeležilo 9 moških in 5 ženskih ekip, medtem ko je bila v krosu udeležba množična, kot že dolgo ne.

Rezultati krosa — ženske do 30 let: Marjeta Novak (IMV), ženske nad 30 let: Darinka Uhan (Krka), ženske ekipno: Iskra Novo mesto.

Moški do 30 let: Polde Bučar (Iskra Šentjernej), moški nad 30 let: Ludvik Lužar (Novoteksa), moški ekipno: IMV.

Se rezultati atletskih tekmovalcev — ženske: 60 m — Darka Karič (Mercator), skok v daljino — Martina Udvarc (IMV), skok v višino — Marjeta Novak (Iskra Novo mesto), met bombe v cilj — Anica Kovačič (Iskra Novo mesto), štafeta 4x60 metrov — Krka.

Moški: 100 metrov — Bratič (SOB Novo mesto), skok v daljino — Marko Salmič (Krka), skok v višino — Sečen (Pionir), met bombe v cilj

POTA IN STRA

VALONPOTA

dežurni poročajo

KJE JE KOLO? – 14. septembra zvečer je bil ob kolo z motorjem Marjan Novina iz Dolnjega Vrhopolja. Kolo je Marjanu izginilo z veselilnega prostora v Šentjerneju.

RAZBIJALA STEKLENINO – Prejšnji ponedeljek so črnomaljski miličniki pridržali do iztreznitve 24-letnega Mata Sajda iz Kanižarice in 22-letnega Antona Bahorja iz Kvasice. Vročekrveneža sta razgrajala in razbijala steklenino v restavraciji Grad v Črnomlju. Račun bo izstavil tudi sodnik za prekrške.

ZALEGLI SELE MILIČNIKI – Novomeški miličniki so v četrtek morali posredovati v novomeškem gostišču Na trgu. 25-letni Vladimir Vukovič iz Straže je namreč razgrajal, za nameček pa navzlic opozorilom pričel še razbijati steklenino. Pomnil se je šele v Jerebovi, dokončno pa ga bo „ohladil“ še sodnik za prekrške.

S TRAKTORJEM S CESTE

V ponedeljek ob 14.40 je prišlo pri odcepu za Miheljo vas v Beli krajini do prometne nesreče. 46-letni Drago Dvorščak je tega dne vozil traktor, pri omenjenem odcepu pa ga je dohitel tovornjak s priklonikom, ki ga je upravljal 39-letni Anton Fink iz Podturna. Med prehitvanjem je zadel v voz, ki je bil pripravljen za traktor, tako da je traktor potisnil s ceste, pri tem pa je z voza padla 66-letna Marija Skube iz Mihelje vasi in se poškodovala. Materialne škode je bilo za 20.000 din.

ZAPELJAL NA PLOČNIK

Novomešan Ferdo Kobe se je v četrtek zvečer peljal z osebnim avtomobilom po Ulici talcev v Novem mestu. Zaradi neprimerno hitrosti ga je zaneslo na pločnik, kjer pa je zadel 15-letno pešakinjo Blaženo Povše iz Škrjanč. Poškodovanico so prepeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico, na avtomobilu pa je bilo škode za tisočak.

Traktor zahteval novo žrtev

Malomarnosti gre pripisati novo smrtno žrtev

Po cnotedenskem zatišju so dolenjski traktorji zahtevali novo žrtev. Tokrat je to bila 78-letna Jožefa Ogrinc iz Spodnjih Lakenc. Minulo sredo ob 16.30 je 34-letni Marjan Ogrinc iz Spodnjih Lakenc

Mladoletni ljubitelj tujih avtomobilov

Prejšnji teden so pri Knežji vasi našli močno poškodovan osebni avtomobil, ki je hkrati razkril zanimivo verigo pustolovščin komaj 17-letnega Ivana V.

Miličniki so namreč ugotovili, da je lastnik vozila Franc Piric iz Dobrave dal vozilo popravljati v mehanično delavnico v Trebnjem. Neko noč pa sta Ivan V. in 15-letni Drago G. avtomobil, ki je stal na dvorišču delavnice, ukradla in se odpeljala na potep vse do Knežje vasi. Tam sta imela nezgodo in sta vozilo poškodovano pustila kar tam. Škode je bilo za 15.000 din. Miličniki so ob tem ugotovili, da ima Ivan na vesti še več takih izletov. Tako je 6. septembra skupaj s 17-letnim Borisom P. vzel avtomobil Jožetu Majerju iz Trebnjega in tudi to vozilo pustil poškodovano ob cesti in oškodoval lastnika za 10.000 din. Več sreče je imel le na izletu 27. avgusta, ko se je voznija z ukradenim avtom končala brez nezgode in je vozilo vrnil nepoškodovano.

Puščava: smrtna nesreča med prehitvanjem

16-letni Viktor Ober žrtev nepravilnega prehitvanja

Neppravilno prehitvanje je v sobotnih večernih urah pobralo novo smrtno žrtev. Učenec 2. letnika kadetske šole RSN, 16-letni Viktor Ober, je zaradi dobljenih poškodb pri silovitem čelnem trčenju umrl. V soboto ob 18.40 se je na cesti od Puščave do Mokrega peljal 22-letni Marjan Škarja iz Gornjih Jesenic na Dolenjskem. V Puščavi je pri hiši številka 5 pričel prehitovati drug osebni avtomobil, takrat pa mu je nasproti na kolesu z motorjem pripeljal 16-letni Viktor Ober. Prišlo je do silovitega čelnega trčenja, v katerem se je motorist smrtno ponorečil, hudo poškodovanega Škarja pa so prepeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico.

NOVOLES: STEKLO SE JE SESULO NA DELAVCA

V četrtek ob 13. uri se je v straskem Novolesu – tozd Stišno pohoštvo v dopoldanski delovni izmeni poškodoval 20-letni Ljuban Vardič iz Gorenje Straže. Do nesreče je prišlo, ko je viličarist Franc Palčič vozil iverice iz skladišča v proizvodno dvorano. Ko se je prazen vračal, je na vozilo stopil Vardič in se peljal nekaj metrov, dokler niso dvignjene vilice zadele v nosilec nad vrati skladišča. Tedaj se je na Vardiča z okna usulo steklo in ga poškodovalo, tako da je zaradi ureznin moral ostati na zdravljenju v novomeški bolnišnici.

VOZIL PO LEVI IN TRČIL

Mirko Bečki iz Vukove gorice se je 15. septembra popoldne peljal na kolesu z motorjem po cesti v Vinici in pri trgovini kmetijske zadruge zaradi vožnje po levi trčil v kombi, s katerim se je nasproti pripeljal domačin Nikolaj Moravec. Pri trčenju se je motorist hudo poškodoval in se zdravi v novomeški bolnišnici, gmotne škode pa je bilo za 10.000 din.

ROŽE IZDALE KLJUČ

13. septembra so Kekovi iz Benečije odhaja na delo na njivo, predtem pa vodna vrata zaklenili in ključ skrili med rože na oknu. Tat, ki se je namenil obiskati njihovo hišo, ni imel težkega dela, ključ je zlahka našel, iz hiše pa je odnesel 9.090 dinarjev.

IZ HIŠE ODNESEL 23.600 DIN

V petek med 16. uro in 17.30 je bilo iz stanovanjske hiše Marije Rom iz Ručetne vasi odnesenih 23.600 din. Domačini so hišo zapustili, ključ pa „skrili“ kar nad vhodna vrata, kjer ga je tat zlahka našel.

DRUŽINO IZGNAL IZ HIŠE

Za Jožeta Hudevca, 44, iz Gornjih Lakenc so vedeli povedati, da je že dalj časa neprekinjeno popival, domačim in sosedom pa slehemege večera prirejal kritične koncerte. Predalec pa je šel v ponedeljek zvečer, saj je vinjen izgnal iz hiše celo družino (beri: ženo in šest otrok), tako da so morali posredovati miličniki in Hudevca odpeljati na treznjenje, zraven pa napisati še prijavo sodniku za prekrške.

ČEZ MINUTO JE PREPOZNO – Tale stočena „katra“ kaže posledice prometne nesreče, ki se je pripetila prejšnji teden na magistrali pri Štefanu. Vzrok, kot že tolikokrat doslej, neprimerno prehitvanje.

Sedem let zopora za uboj

Krsko sodišče obsodilo 27-letnega Dževada Subašića

Pred velikim senatom krške enote temeljnega sodišča Novo mesto se je minuli teden zagovarjal 27-letni Dževad Subašić iz Kaknja, ki ga je obtožnica bremenila hudega kaznivega dejanja. Subašić naj bi namreč 11. februarja 1977 z nožem ubil 21-letnega Radivoja Micića iz Tuzle.

Do tragičnega dejanja je prišlo v samskem domu SGP Pionir, tozd Krško. Okoli polnoči sta se namreč Subašić in Micić pričela prepirati, pri tem pa je obtoženec nenadoma potegnil dolgi nož in z njim zabodel Micića. Poškodbe, ki jih je zadobil, so bile tako hude, da jim je Micić takoj podlegel. Več ur trajajoča obravnava je imela ob dovolj oprjemljivih dokazih najtežje delo z opredeljitvijo dejanja, saj se je obtoženec zagovarjal na silobran. Sodniki se s tem po zaslišanju prič in izpeljanem dokaznem postopku niso strinjali in

so Subašiću prisodili kazen sedmih let zopora, zraven pa so obtožencu podaljšali pripor do pravomočnosti sodbe.

Hkrati s Subašićem je na zatožni klopi sedel tudi Faud Imamović, ki mu je obtožnica očitala sodelovanje pri omenjenem uboju. Imamović je namreč takoj po krvavem dogodku vrgel nož skozi okno samskega doma, kar je sodišče štelo kot pomoč morilcu in je Imamovića obsodilo na tri mesece zopora. Sodba še ni pravomočna.

NI MOGEL VERJETI, DA JE PIJAN

V četrtekovih zgodnjih jutranjih urah so novomeški prometni miličniki pri nadzoru prometa odkrili Antona H. iz okolice Novega mesta. Vozilo, s katerim se je prevažal, je bilo med drugim neregistrirano, šofer ni imel voznškega dovoljenja, zraven pa je kazal več kot očitne znake vinjenosti. Tega kar ni hotel verjeti, tudi tega ne, da bo moral zapustiti vozilo in nadaljevati pot do doma peš, zato miličnikom ni preostalo drugega, kot da so ga odpeljali na treznjenje, obiskati pa bo moral še sodnika za prekrške.

ŠOFIRAL KAR Z MAVCEM

V sredo zjutraj je prišlo do prometne nesreče na Zagrebški cesti v Novem mestu. Ilet Muslimović je namreč prečkal cesto na za to označenem mestu, takrat pa je z osebnim avtomobilom pripeljal Stanko Cizerle iz Velikega Mraševca in pešca zadel. Slednji je moral iskati zdravniško pomoč v bolnišnici, miličniki pa so ugotovili, da je Cizerle vozil s pokvarjenimi zavornimi, za nameček pa še z mavcev na nogi.

NEPREVIDNO PREČKAL MAGISTRALO

Franc Strnad iz Krškega je v soboto zvečer vozil rešilni avto iz Novega mesta proti Krškemu. Pri Gmajni pa je magistralo neprevidno prečkal 59-letni Alojz Salmič iz Gmajne. Ker je vozil z zasenčenimi lučmi, je Strnad pešca prepozno opazil. Poškodovanemu Salmiču je Strnad sam nudil prvo pomoč in ga nato odpeljal na zdravljenje v novomeško bolnišnico.

RIBIČ OBISKAL RIBICA?

Prejšnji teden je neznan vlomilec obiskal klet enega od stanovalcev bloka na Cesti herojev. Jože S. je namreč ugotovil, da mu je neznanec odtrgal ključavnico na kletnih vratih, iz prostora pa odnesel tri vložke motorčkov za ribiško palico in 300 metrov laka. Jože S. je tako oškodovan kar za 3.500 din.

KRONIKA NESREČ

NEPREVIDNO NA PARKIRIŠČE – Prejšnji ponedeljek popoldne se je Miran Virc z Malega Kala peljal z osebnim avtomobilom po Cesti Gubčeve brigade v Trebnjem in pred Ljubljansko banko zavijal na levo proti parkirišču. Takrat je zaradi neprevidnosti trčil s Stanislavom Markovičem iz Štefana, ki se je pripeljal na kolesu z motorjem. Ranjenemu motoristu so pomoč nudili v novomeški bolnišnici. Gmotne škode je bilo za 6.000 din.

PREHITRO V KRIZIŠČE – Novomešan Bojan Crlić se je prejšnji ponedeljek peljal z osebnim avtomobilom, v Gotni vasi pa je s stanske ceste z nezmanjšano hitrostjo pripeljal motorist Edvard Brajdič iz Jednišnice. Pri trčenju je ta odnesel zdravo kožo, ne pa tudi njegov 8-letni sopotnik in soimenjak, ki se

je le laže poškodoval. Gmotne škode je bilo za 18.000 din.

TRČIL V MOTORISTA – Ponedeljek je bil nesrečen tudi za Novomeščana Aleksandra Guculovića, ki ga je pri novomeški grmski osnovni šoli zadel z osebnim avtomobilom Ivan Ivkovič iz Novega mesta. Guculovič, ki se je peljal na kolesu z motorjem, je bil pri nesreči laže ranjen, na pločevini pa je bilo za 5.500 din škode.

VOZNIKI SREČNO ODNESELI KOZO – Josip Varjačić iz okolice Bjelovara je pri Štefanu zaradi neprevidnega prehitvanja povzročil prometno nesrečo, v kateri pa so jo udeleženci odnesli brez poškodb, le materialne škode je bilo za 11.000 din.

Najboljši na skandinavskih otokih

Semso Šehić se z velikega turnirja vrača s pokalom

Novomešan Semso Šehić se je pred dnevi udeležil velikega mednarodnega tekmovanja v karateju „full-contact“, ki je bilo na skandinavskih otokih v majhnem mestecu Arhus v počastitev dneva „UNICEF“.

Med udeleženci iz osmih držav je Šehić dosegel izreden uspeh, saj je najprej v svoji, srednji kategoriji premagal švedskega predstavnika, nato pa se v finalu tekmovanja srečal še z drugim Jugoslovancem, ki se je udeležil tega tekmovanja, Splitskom Grubišićem. V borbi, ki je navdušila številne prijatelje borilnih veščin, je prepričljivo slavil Šehić in tako osvojil 1. mesto ter za to dobil velik pokal prireditelja.

Te dni pa se Semso Šehić pripravilja za evropsko prvenstvo, ki bo v kratkem v Italiji.

ZMAGOSLAVJE – Semso Šehić z velikim osvojenim pokalom za 1. mesto v skandinavskem Arhusu.

Novomeščani v finalu!

Drugič v zgodovini kluba so se Novomeščani uvrstili v finalni del atletskega pokala Jugoslavije, ki bo s soboto in nedeljo v Celju

V Celju so se 13. in 14. septembra atleti iz Maribora, Velenja, Novega mesta, Brežice, Celja in drugih krajev pomerili na kvalifikacijah za ekipno prvenstvo Jugoslavije. Novomeščani so se drugič v zgodovini delovanja atletskega kluba (prvič so uspeli lani) uvrstili v finalni del, med prvih 6 moštev, ki bodo v soboto in nedeljo nastopili v Celju. V letošnjem finalu I. atletske lige nastopajo: Crvena zvezda, Partizan, Sarajevo, Kladivar, Dinamo in Novo mesto. V Celju so novomeški atleti zbrali 31.282 točk, kar je za okrog 100 več kot lani in zasedli 2. mesto za Celjani, ki so zbrali 31.901 točko. Maribor je bil tretji s 23.043 točkami, Brežice 4. z 19.517 in Velenje 5. z 19.306 točkami. Zmaga Brežičanov nad Velenjčani je dokaz, da tudi v Brežicah atletika lepo napreduje.

Novo mesto ni le najmanjše mesto, ki mu je uspelo priti v finale, ampak dela tudi v najslabših razmerah, saj je spet edino med prvimi šestimi brez steze z umetno snovjo. Če bi to imeli, bi lahko organizacijo moštvenega prvenstva prevzeli sami in pritegnili vse najboljše jugoslovanske atlete in tako veliko storili za večjo priljubljenost svojega športa. Začel morajo novomeški atleti svoje uspehe dosegati drugje in zato ni čudno, če jih bolj kot doma poznajo n. pr. v Splitu, Beogradu in Celju ali celo v Trstu. V Celju je ekipa v celoti dosegla dobre rezultate, vendar je bilo videti, da imajo posamezniki še preveč rezerve. Štafeta 4 x 400 m bi lahko tekla vsaj 5 sekund hitreje in prinesla dodatnih 150 točk. V Celju bo najbrž ostra borba med Zagrebčani in Novomeščani in 5. mesto v državi bi pomenilo velik uspeh.

Rezultati: 100 m: 1. Keržan 10,8 2. Šimunič 11,0 3. Šega 11,0; 110 ov.: 1. Penca 15,2 2. Cujnik 15,4; kroga: Okleščen 13,48 6. Okleščen Dušan 12,87, 7. Virant 12,56 / 1500 m 7. Bučar 4:00,4 12. Gimpelj 4:13,3, 15. Škedelj 4:15,9 / 400 m: 3. Keržan 50,6, 4. Šega 50,8 / višnja: 3. Florjanc 190 7. Suštar 180 / kopje: 2. Cujnik 67,20 5. Može 57,44, 10. Lapanje 47,82 / daljina: 4. Šimunič 661 5. Penca 654 / 10000 m: 3. Zuzek 30:50,4 7. Bučar 34:35,6; 4 x 100 m: 1. Novo mesto (Šimunič, Cujnik, Šega, Keržan) 42,5 drugi dan: 400 ov.: 1. penca 53,6 3. Cujnik 56,4 / kladivo: 1. Malnar 49,74 3. Rifelj 41,46, 5. Malnar D. 37,28 / 3000 m zapreke: 1. Zuzek 8:57,3 6. Bučar T. 10:23,2 / 800 m: 7. Gimpelj 2:00,2 8. Škedelj 2:02,6 200 m: Keržan 22,6 3. Šega 22,9 8. Remec 23,7 / troskok: 1. Kranjčič 14,62 2. Šimunič 14,36 5000 m: 5. Bučar P. 15:36,7 7. Kapš 15:45,8 / disk: 1. Kranjčič 14,62 2. Šimunič 14,36 5000 m: 5. Bučar P. 15:36,7 7. Kapš 15:45,8 / disk: 380 / 4 x 400 m: 1. Novo mesto (Remec, Šega, Keržan, Cujnik) 3:25,8

Ekipno: 1. Kladivar 31,901 2. Novo mesto 31,282 3. Maribor 23,043 4. Brežice 19,517 5. Velenje 19,306.

Med Brežičani moramo poveljati Zitka, ki je v obih nastopih (na 1500 m 4:03,4 in na 3000 m z zaprekami 10:01,3) močno popravil osebna rekorda.

ODPRTO PRVENSTVO TREBNJEGA

Od ponedeljka do sobote bodo na Oparatovem kegljišču v Trebnjem nastopili najboljši dolenjski kegljači na 3. odprtem prvenstvu. Tudi tokrat se pričakuje hud boj za najboljšo uvrstitev. Največ možnosti za končni uspeh ima prav trebnjski par Goleš-Lavrič ki je letos osvojil naslov dolenjskih prvakov. V finalu, ki bo 12. oktobra, bo nastopila najboljša osmerica.

Šport

Leta niso ovira

Novo mesto gostilo upokojence – športnike vse Slovenije

V okviru petih jubilejnih športnih iger upokojencev Slovenije so bili Novomeščani v soboto gostitelji najboljših področnih ekip v šahu in kegljanju. Tekmovanje je bilo v novomeškem domu JLA.

Za šahovska tekmovanja je bilo prijavljenih 6 ekip, v kegljanju 8 ter tudi 8 upokojencev za posamične boje. Pred pričetkom tekmovanja so navzoče pozdravili predsednik DU Novo mesto, tov. Cigoj, predsednik OK SZDL, pokrovitelj prireditve, Uroš Dular in predsednik zveze DU SRS, tov. Batagelj.

Za vse najboljše je organizator pripravil lepe pokale. Rezultati: šah – ekipno: 1. DU Trbovlje 13,5 točke, 2. DU Maribor – Tabor 13, ... 5. DU Novo mesto 8,5.

kegljanje – ekipno: 1. DU Kočevje 457 podrtih kegljev, 2. DU Celje 436, 3. DU Trbovlje 434.

posamično: 1. Bratina (Nova Gorica) 403, 2. Cenčič (Kranj) 397, 3. Zibert (Trbovlje) 395.

A. ZERJAL

»Dolenjski list« v vsako družino

USPEŠNI TUDI PIONIRJI

Istočasno s člani pa so se v Mariboru pomerili še pionirji v Mariboru in prinesli domov kar 10 medalj, kar štiri od teh pa so zlate.

Najboljši udeleženec tekmovanja je bil Novomešan Igor Primc, ki je dosegel pionirska republiška rekorda v metu krogle in klavira, hkrati pa postavil najboljši rezultat v državi v postavljenem najboljšem rezultatu v metu diska, saj je kilogram težko orodje zalučal 9,36 metra in tako popravil rekord Pečarja za več kot 5 metrov. Primc je tako sam osvojil kar 3 zlate medalje, medtem ko je četrto prispeval Kočevar v teku na 1.000 metrov. Srebro so osvojili: Čop, Lobetova in štafeta 4 x 100 metrov, bron pa Lemar, Lobetova in Borbič.

STAREJSI MLADINCI CETRTI

V nedeljo pa so se v Celju pomerili še starejši mladinci v finalu atletskega pokala Slovenije. Med tekmovalci iz 17. klubov so Novomeščani zasedli 4. mesto, z malo več sreče pa bi bili lahko celo tretji. Z dobrih rezultatov v Celju so se izkazali Šemi rezultati in Primc. Prvi je izenačil Gačnik in Primc. Prvi je izenačil svoj in klubski mladinski rekord v teku na 100 metrov s časom 11,0, teku na 100 metrov v metu krogle, enako kot Primc v metu krogle, Gačnik pa je zmagal navzlic temu, da je šele pred dnevi snil mavčni skorenj.

KRMELJ – PETROVČE 29:26 (16:13)

Rokometaši v II. slovenski rokometni ligi nadaljujejo boje. Tako so Krmeljčani šele v zadnjih minutah strli odpor rokometarjev iz Petrovč, predvsem po zaslugi Logarja, ki je dal 8, in Lugerja, ki je prispeval 6 zadetkov.

Delo je smisel življenja

Razstava v Domu starejših občanov je upokojencem in invalidom dala nove spodbude za raznovrstna dela

Ivanka Vičić iz Bršljina je bila s strani Društva upokojencev zadolžena za organizacijo razstave ročnih del, ki je bila letos prvič odprta, pa zanje obilo uspeha. Tovarišica Vičićeva je Novoteksova upokojenka, sicer pa aktivistka od leta 1942 in ima za seboj bogate življenjske izkušnje. Prav zato se je dela za razstavo lotila z vso zagnanostjo. Tako pravi:

„Po kvaliteti in vsebini bi morda lahko našli več pomanjkljivosti, menim pa, da je prvič organizirana razstava uspela, kar kaže obisk. Upokojenci, med katerimi so tudi invalidi z območja celotne občine, so tako javnosti pokazali, da v raznovrstnem ročnem delu in

Ivanka Vičić: „Za prvič je kar dobro, prihodnje leto pa bo razstava zagotovo še boljša.“

spretnosti še vedno najdejo smisel življenja. Imamo na primer na ogled gobeline, ki jih je delal invalid, maketo kmečke hiše je prav tako naredil starejši invalid. In če povem še, da je 83-letna kmečka ženska s Podgrada razstavila originalno iz slame pleteno posodo v obliki amfore, ki pa drži vodo in so

jih na kmetih uporabljali v razne namene, je menda dovolj dokazov, da so naši upokojenci ne glede na leta in včasih tudi bolezen pripravljeno delati. Tako preživljajo prosti čas, lepi izdelki, posebno če se zanje najdejo kupci, pa so jim v veselje.“

— Kakšne vrste izdelki so na vaši razstavi?

„Precej je gobelinov in poudariti moram, da so jih delali pretežno moški. Imamo odlične lesoreze, izdelke iz plastike, slame, razne okrasne predmete, na primer vaze iz starih debelih in skrivečenih trt itd. Precej je pletenin in vezenin, pozornost pa vzbujata tudi tapiserija in lončarija. Omenim lahko še stenske slike v olju, lesene miniaturne preše, sklednike itd.“

— Ali so razstavljeni predmeti tudi naprodaj?

„Večina predmetov je naprodaj, vendar se mi ne ukvarjamo s trgovino, ampak dajemo interesentom naslov izdelovalca. Vemo pa, da so cene nekaterim predmetom tudi smešno nizke.“

— Kateri kraji so po avtorjih izdelkov na razstavi najbolj zastopani?

„Kraji so najrazličnejši, od mesta do odročnih vasi in zaselkov. Pač pa je bilo precej odziva iz Dolenjskih in Šmarjskih Toplic iz šentjernejskega konca. Prepričani smo, da bo prihodnje leto razstava še mnogo uspešnejša. Še precej upokojencev je, ki se ukvarjajo z ročnimi spretnostmi, pa morda iz sramežljivosti niso hoteli prvič pred javnost.“

R. B.

KOT PRED 30-LETI — Ob koncu tedna je vselej dolga vrsta za nakup perutnine. Pri obeh kioskih na mestni tržnici čakajo ljudje najmanj 30 minut, da pridejo do piščanca ali kure. Obe, da bo mesna kriza popustila, se doslej še niso uresničili. (Foto: R. Bačer)

Z obljubami še nihče ni zidal

Komunalna skupnost zamuja z vrsto del v programih, vzrok pa je v neplačevanju prispevka od dohodka tozdog — V prvi polovici leta so dohodki znašali tretjino predvidenih

Brez vseh olepšav je v polletnem poročilu občinske komunalne skupnosti zapisano, da je bilo planirano v prvi polovici leta preko 72 milijonov dinarjev prihodkov, da pa je bilo na računu malo manj kot 26 milijonov dinarjev. Zaradi tega ni možno uresničevati programa vlaganj v naloge, ki so bile sicer označene kot prednostne, in zato tudi ni moč najeti kreditov, s katerimi bi zastavljeni program lahko uresničili.

Zelo okrnjen pa je bil program tudi na ostalih področjih dejavnosti. Za modernizacijo in rekonstrukcijo lokalnih cest je bilo predvidenih čez 23 milijonov dinarjev, porabljenih pa samo 7. Za urejanje naselij mestnega značaja je v planu zapisanih 2,8 milijona dinarjev, porabljenih pa je bilo 39.000 din. Podobno je pri vzdrževalnih delih, kjer se plan za uresničitev razlikujeta za trikratno vrednost.

Plan je bil izpolnjen (v splošnem) z dobrimi 44 odstotki, in to po prvi in drugi, ki jo je skupščina sprejela kot najbolj črnoglego možnost, medtem ko so se nagibali k mnogo širše zastavljeni drugi in tretji letnega plana. Zgodi o pa se je še več: ne samo da niti prve variante programa ni bilo možno uresničiti, gre za

malo več kot 6 milijonov dinarjev primanjkljaja, če upoštevamo neopravilne obveznosti in

NAJPREJ ZLEPA POTEM PA ...

Disciplinske komisije so ustanovljene povsod, ampak marsikje nimajo nobenega dela. Ne zavoljo tega, ker ne bi bilo prekrškov, marveč zato, ker prekrškov nihče ne prijavlja in potem tudi ne ukrepa. V nasprotju s tem pa imajo v Novolesu domala vzorno urejeno delo disciplinskih komisij po tozdog. Da so te aktivne in da se v tem kolektivu s prekrški ni šaliti, pove podatek, da so letos med 15. avgustom in 4. septembrom pravno močno izrekli vrsto kazni.

Med temi je dvema prenehalo delovno razmerje kar 14 zaposlenih pa je bilo pogojno kaznovanih s prenehanjem delovnega razmerja in 12 z javnim opominom. Povsod poizkušajo najprej z opozarjanjem, šele potem s kaznovanjem. Pretežno je šlo za neopravičene izostanke z dela, za prinašanje alkohola v delovne prostore, za odklanjanje del in nalog itd.

namensko določena sredstva za urejanje Ceste herojev, ki bo vsak čas steklo. In tu bo morala tudi komunalna skupnost priti na dan z denarjem.

Povsem jasno je, da v drugem polletju vsega zdaj zamujenega ne bo možno nadoknaditi, posebno ne, če ne bo bodo tozdog svojih dogovorjenih in sprejetih obveznosti zares plačali. Z obljubami in sklepi, ne da bi jim sledila bančna nakazila, pa komunalna skupnost ne more začeti novih investicijskih del.

KANDIDACIJSKA IN DELOVNA KONFERENCA

Za petek, 26. septembra, je v Novem mestu sklicano zasedanje občinske konference SZDL. Prvi del seje bo potekal kot kandidacijska konferenca, na kateri bo beseda o oblikovanju predloga za kandidata predsednika občinske skupščine, za novega predsednika občinske konference SZDL in predsednika zbora združenega dela občinske skupščine. V drugem delu seje bo razprava o polletnih uspehih gospodarstva in uresničevanju programov interesnih skupnosti družbenih dejavnosti, pa tudi o izhodiščih za letošnjo akcijo „Nič nas ne sme presenetiti“.

V novomeški občini je po popisu stanja ob koncu marca letos investicijska dejavnost manjša, kot je bila lani, še vedno pa je v teku 63 investicijskih objektov s skupno predračunsko vrednostjo 3,7 milijarde dinarjev. Zanimivo pa je, da od te vsote nad 94 odst. sredstev predstavljajo naložbe v gospodarstvu in komaj 5,3 odstotke investicij gre za družbene dejavnosti.

Če pa podrobneje pogledamo vire financiranja, ugotovimo, da se letos gradi z manjšim deležem lastnih

Pipica se zapira

sredstev investitorja, pač pa s precej več sredstvi, združenimi od raznih delovnih organizacij. Krediti so se v primeri z enakim obdobjem lani zmanjšali za okrog 5 odstotkov, še vedno pa razna posojila predstavljajo pri investicijah 55 odstotkov predračunske vrednosti.

Možnosti najemanja bančnih kreditov se v zadnjem času občutno zmanjšujejo, brez dvoma pa je pričakovati še ostrejša merila. Že nekajkrat je bilo na raznih sestankih rečeno, da lahko v bodoče investicijski program zataknemo za klobuk, kdor misli, da bo gradil s tolikšnim odstotkom posojila. Zagotoviti večji delež lastnih sredstev pa pomeni znatno več ustvarjati, kar je v zdajšnjih razmerah mnogim onemogočeno.

Omenjena dejstva bi kazalo brez olepšav predočiti delavcem, ko bodo razpravljali o novem srednjeročnem planu. Da ne bodo nastajali novi programi iz želja ozkih poslovalnih skupin, ki so morda optimistično nastrojene, pa programi ne bodo uresničeni. Iz dosedanjih tovrstnih izkušenj bi se lahko že kaj naučili.

R. BAČER

KOMUNISTI O GOSPODARJENJU

Danes, 25. septembra, bo v Novem mestu zasedala občinska konferenca ZK, ki bo kot osrednjo točko dnevnega reda obravnavala gospodarjenje v prvem polletju in samoupravno planiranje novega srednjeročnega obdobja. Pričakujejo, da bo živahna razprava stekla zlasti v vstah delegatov iz gospodarskih delovnih organizacij, kjer se poleg uspehov srečujejo tudi s težavami.

Življenje med dvema svetovoma

Pri šolanju romskih otrok so uspehi, ampak z veliko težavo in z mnogo potrpljenja se do njih pride — V bršljinski šoli se še vedno borijo z veliko odsotnostjo

V manjši in lepo opremljeni učilnici so 16. septembra sedeli samo 4 Romčki, učenci prvega razreda, moralo pa bi jih biti 10 pri pouku. Za enega vedo, da je resno bolan, ostali si verjetno privoščijo — seveda s privoljenjem staršev — prost dan, kadar se jim zdi. Učiteljica Nada Petelinar pravi:

„Če učenci manjkajo več dni zapovrstjo, grem na dom v Zabjek in tam preverjam, kaj jim ni. Vsakokrat moram starše znova nagovarjati in prepričevati, da je pouk obvezen, da je za otroke koristen itd. Potem spet nekaj dni redno hodijo, pa jih spet ni. To se ponavlja.“

Robi, Romana, Milojka in Sonja, ki so bili tisti dan v šoli, so se pristrčno vedli. Bili so umiti, v čistih oblekah in z velikim veseljem so drobne raznobarvne paličice in delali različne like. Pristrčen nasmeh je pokazal, da jim je v šoli všeč, in s ponosom so pokazali zvezke s prvimi črtami in številkami. To je njihov svet, ki ga živijo od 7. do 12. ure, potem ko se v šoli izdatno najedejo, se preoblečejo v domače cape jih kombi odpelje spet domov. Domov? V barake, pod šotore, kje jih starši ne učijo pozdravljanja, lepega vedenja in čistoče, marveč prosjačenja in še česa hujšega.

Na šoli je letos nekaj čez 30 romskih otrok. Trije so prilezli do petega razreda in tam ponavagostejša. Štejejo se že za odrasle. Rezim zanje je tak, da imajo prvošolski vsak dan 1 uro skupno z ostalimi učenci, da se jih privajajo, z njimi so tudi v jedilnici, ostali čas pa imajo pose-

ben pouk. Učenci drugih razredov so samo dve uri pri posebnem pouku, ves ostali šolski čas pa preživijo po razredih z ostalimi šolarji. Tako jih postopoma vključujejo v normalno šolsko življenje in v tovarišstvo.

ŽELEZNIČARJI SI ODDALJUJEJO DINARJE

Kdor se ravna po voznem redu na novem železniškem postajališču pri novomeškem domu JLA, kaj lahko doživi neprijetno presenečenje. Na voznem redu, ki je tam obešen, namreč piše, da odpelje vlak proti Trebnjemu in Sevnici ob 10.22.

Zal pa ne piše, da ta vlak odpelje zosrednje železniške postaje v Bršljino. S tem so železničarji verje: no ob marsikateri dinar, ki bi ga sicer od teh zablodelih potnikov dobili, če bi vlak zapeljal iz Kandije ali pa če bi pravilno zapisali, da odpelje z glavne kolodvora.

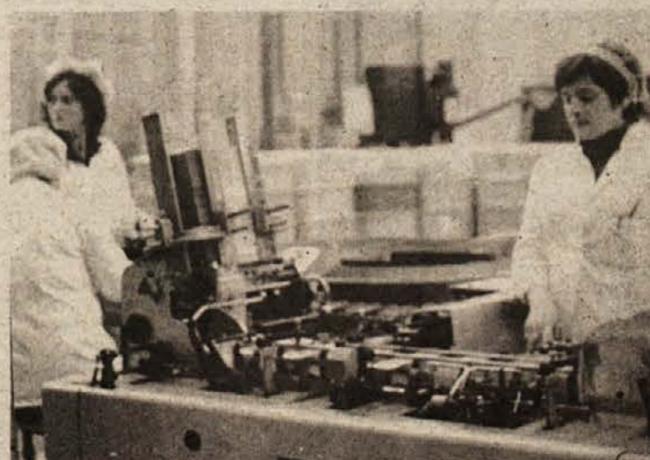
Na zanimiv in svojstven način pa nosijo domov pohvale.

Učiteljica jim za pohvalo vtisne zvezdice kar na ročico, da jih nesejo pokazat mami. Vprašanje je, če se ona sploh zanima za tako priznanje. Kako jih morajo v šoli privajati prav vsem kulturnim navadam, od uporabe stranišča dalje, je posebno poglavje.

Z veliko potrpljenja in posebnimi prijemi dosegajo uspehe, ampak do njih je trnova pot.

Učitelji romskih otrok ne obupavajo.

R. B.

LETOS MANJ BOLNIŠKIH — Novomeška Krka je izrazito ženski delovni kolektiv, zato imajo vsak dan poprečno 100 odsotnih zaradi porodniškega dopusta. V splošnem pa so bolniški izostanki letos manjši kot lani, vendar menijo, da je še vse preveč izgubljenih dni zlasti zavoljo nesreč, ki se pripetijo zunaj delovnega mesta. (Foto: R. Bačer)

ZELIJO, PA NE PRIDEJO

Da si upokojenci želijo zdravstvenih predavanj, je bilo slišati z več koncev, zato so ob nedavnem tednu upokojencev, pa tudi že prej in kasneje organizirali v vrsti krajev novomeške občine taka predavanja. Zdravstveni strokovnjaki so prihajali na teren in bili pripravljeni govoriti o zdravem načinu življenja, o srcu in ožilju ter o sladkorni bolezni, pa ... Pohvaliti je edinole Šmarjeto, kjer je bilo 40 poslušalcev, v Dol. Toplicah pa so prišli le trije in v Novem mestu jih je bilo samo 15. Mar se izplača potem želje upoštevati, če so izrečene kar tako, tja v dan?

Novomeška kronika

POŠTA ŠELE ZVEČER — Na Drski se v Šegovi ulici pritožujejo, da zadnje čase dobivajo pošto šele zvečer namesto zjutraj. Baje je taka sprememba nastopila zaradi obolelega poštarja, ampak stanovali s takim opravičilom niso zadovoljni.

NOVI MODELI, NOVE CENE — V novomeških konfekcijskih trgovinah so že založeni s prvimi pošiljkami jesenskih kostumov in plaščev. Čez modele ni kaj reči, ampak zaradi novih cen si bo marsikatera pomišljala pred nakupom. Lani so bili kostimi in plašči po nekaj več kot 3.000 dinarjev, letos so cene večinoma nad 4.000 din.

VOZNIJE ČEZ MAROF — Ob koncu dopoldanske izmene, ko se občani z vozili zapodijo proti domu in se vsem mudi, si mnogi na poti z Bršljina v mesto privoščijo vožnjo kar po sprehajališču čez Marof, kjer sploh ni dovoljeno voziti. Kdor ne verjame, lahko gre gledat kolono vozil, ki se pomika po drevoredu okrog 14. ure!

TA TEDEN KAR 8 NOVIH — V novomeški porodnišnici so pretekli teden rodile: Božica Miladinovič s Trdinove 3 — Sveđano, Katica Abramonič — Balazič iz Ulice Majde Šilc 11 — Jureta; Anica Stanojevič s Ceste herojev 132 — Slaviša; Lidija Košiček z Zagrebške 12 — Domna;

Vlasta Pekolj iz Skalyckijevo 10 — Luka; Nada Pelko iz Hladnikove 2 — Dejana; Rajkica Baržič iz Kristanove 12 — Vesno in Pavla Koprivnik iz ulice Milke Šobar 20 — Mateja.

BOGATA TRŽNICA — Na zadnji poletni dan je bila novomeška tržnica spet dobro založena z vsakovrstnim blagom. Naprodaj je bilo obilo lepega sadja in zelenjave, dosti konfekcije, lončarije in suhe robe. Cene so se nekako ustale, le pri ponudbi gob je precejšnja razlika. Sprva cenijo gobe na 100 dinarjev, kasneje jih dobiš tudi po 60 din kilogram.

Ena gospa je rekla, da so bržčas začeli meščani piti domače zaloge kave, kajti po tem blagu ni več povpraševanja, odkar so police v trgovinah ob vsakem času založene. Vsi hočejo le tisto, česar ni ...

OGLAŠUJTE V DL!

PIŠČANCEV SPET DOVOLJ — Mesna kriza se je precej časa poznala tudi v kiosku varazdinske „Koke“ na brežiški tržnici. Dobave so zdaj normalne in gospodinje zadovoljne. (Foto: J. Teppey)

Novo v Brežicah

S STARO KAVO NAZAJ V TRGOVINO — V Brežicah po izjavah trgovcev ni osamljen pojav, ko želijo kupci razdišano in morda tudi že kisto kavo zamenjati za svežo praženo.

Prodajalci to odklanjajo, ljudje so pa vztrajni in ne odnehajo prvič. Nekateri grejo tako daleč, da pripeljejo nazaj cele vreče moke, računajo na „dobrosrčnost in uvidenost“ trgovcev.

BO POGOVOR IZ OČI V OČI ZALEGEL? — Občani, ki se grejejo s premogom, so še vedno v skrbeh za kurjavo. Premoga ni dovolj, zato se bodo predstavniki občine obrnili neposredno na rudnik Senovo in skušali zagotoviti dobavo normalnih količin za potrebe brežiške občine.

Za nakup ozimnic bo zbiral potrebe sindikat, da bi tako prišli delavci do zaželenih količin po realnih cenah in bi jim z njimi postregli na enem mestu.

BREŽIŠKE VESTI

Vsi ne zmorejo bremen

Veliko zaposlenih ne dosega občinskega povprečja OD

Umiranje vseh oblik porabe (osebne, skupne in splošne) kaže, da so delovni kolektivni spoštivali dogovorjeno politiko stabilizacije, da so si veliko prizadevali za reševanje perečih problemov, čeprav se jim marsikje niso mogli izogniti brez posledic.

Ko so o polletnem gospodarjenju 16. septembra razpravljali na občinski konferenci ZK v Brežicah, so se delegati posebej pomudili ob povečanih izgubah in ob podatku, da ima 43 odst. delavcev nižje osebne dohodke od občinskega povprečja 7.230 dinarjev. Poraja se namreč vprašanje, do kod bodo ti delavci še zmogli bremena stabilizacije.

Konferenca je nadalje ugotovila, da so se v večini delovnih organizacij držali omejitve pri zviševanju osebnih dohodkov, bilo pa je tudi nekaj kršiteljev, proti katerim je tako ukrepal izvršni svet. Predstavniki aktivna proizvajalcev neposrednih komunistov je seznanil konferenco, da aktiv nemočno ugotavlja, da v delovnih organizacijah ne morejo več slediti porastu cen, da vsak po svoje izsiljuje: eden z nafto, drugi z elektriko, tretji s premogom, kar seveda ne more ostati brez posledic. Nad podražitvami bi po mnenju aktivna

morala bolj bdeti Gospodarska zbornica SRS in izvršni svet.

Največ zaskrbljenosti povzročajo težava v Opekarni, na katere so komunisti tokrat znova opozorili. Izguba sicer knjižno ni bila zabeležena, je pa prisotna. Združeno delo Posavja se bo namreč moralo na račun Opekarnice odpovedati delu dohodka, da bo banka lahko odpisala izgubo. Najtežji problem v tem tozdu predstavlja še vedno neustrezna kadrovska zasedba. Brez strokovnjakov namreč proizvodnja ne bo normalno stekla. Konferenca je dobila zagotovilo, da bo o tem v kratkem razpravljala občinska skupščina, in pričakovati je ukrep družbenega varstva. J. T.

Kdo je odpovedal?

Šibkih členov je več

Predsedstvo občinske konference SZDL v Brežicah je na seji 19. septembra kritično pretreslo podatke o preskrbi v občini, ki so jih posredovali Trgovsko podjetje Posavje, Agraria in Gozdno gospodarstvo. Najbolj kritična je trenutno preskrba s premogom in drvni. Premoga je do takrat prispelo komaj 37 odst. naročenih količin. Še slabša je oskrba z drvni. GG pojasnjuje, da ves les za drva izvaža. Na seji s takim odgovorom niso soglašali in so zahtevali informacijo o tem, kako se bo GG po seji organiziralo za boljše preskrbo domačih potrošnikov. Dovolj žalostno je, da so prav ti ostali na cedilu.

Oskrba s pralnim praškom se postopno izboljšuje, še vedno pa ostajajo nekateri pralnih rok. Bližnji ga dobijo, oddaljeni pa največkrat ne, ker trgovina ne dobi dogovorjenih količin. Sindikati sodijo, da gre pri tem verjetno tudi za slabo organiziranost, za odvisnost trgovine od enega samega proizvajalca oziroma za preveč ohlapne medsebojne odnose. Pri pravičnejšem razdeljevanju pa bi lahko marsikaj pripomogli potrošniški sveti, ki jih, žal, ni čutili. J. T.

IZKUPIČEK OD PETKA DO PONEDELJKA

Z začetnim prometom se v brežiški Blagovnici lahko samo pohvalijo. V petek popoldne, v soboto in v ponedeljek so prodali za 4,4 milijona dinarjev blaga. Mesečno planirajo za 15 milijonov dinarjev izkupička. Tretjino tega so torej dosegli v dveh dneh in pol po otvoritvi.

KRVODAJALCI, GREMO V BELO KRAJINO!

Napovedani izlet krvodajalcev je predložen na 28. september. Zatorej se tistim, ki so iz napačnega datuma v zadnji številki lista sklepali, da so priložnost zamudili, opravičujemo, hkrati pa jih obveščamo o spremembi.

Škoda, da jih ni več

Hruške letos zelo lepe — Nabrali jih bodo 110 vagonov

Sončni septembrski dnevi so sadjarjem navdse dobrodošli za obiranje pridelka. Že nekaj časa so na vrsti hruške. V Agrokombinativnih nasadih v Leskovcu in Stari vasi si tudi letos pomagajo s sezonci. Sadje obirata dve skupini po petdeset delavcev, ena iz Hrvaškega Zagorja in ena iz Bosne.

Obiranje se je letos zakasnilo za nekaj deset dni, vendar se pri Agrokombinatu kljub temu nadejajo, da bodo pridelke pospravili do 15. oktobra. Vse kaže, da so sadjarji nekoliko na boljšem kot vinogradniki, ki so glede letine še vedno v dvomih, saj vinogradi močno pogrešajo sonca.

Hrušk bo letos zaradi slabega vremena med cvetenjem na kakih 40

KRŠKE NOVICE

PRED USTANOVITVIJO — Ta čas na občinski konferenci ZSMS zaključujejo priprave za ustanovitev „Kluba brigadirjev“. Vanj naj bi povezali tako veterane z naših delovnih akcij, kot tiste, ki so se v zadnjih nekaj letih udeležili zveznih, republiških in lokalnih akcij. Datum uradne in hkrati slovesne ustanovitve kluba bo 4. oktober.

POSLEJ TESNEJE — Tako naj bi bilo sodelovanje med obrtnimi združenji pobratenih občin Krško in Bajina Bašta. Sedanje je okrepljeno nedavno obisk krške delegacije v srbski občini, na katerem so se domenili za ustanovitev koordinacijskega organa, ki bo to sodelovanje načrtoval in skrbel za razvoj sodelovanja.

DOSLEJ PET — Toliko točk je v treh kolicah v drugi slovenski ligi osvojila članska rokometna vrsta iz Krškega. Dve zmagi je dosegla na gostovanjih, neodločen izid pa doma. Sicer pa si rokometiši širijo svoje zaledje, saj je ob koncu minulega tedna prvič začela z ligaškim tekmovanjem tudi kadetska ekipa, tako da so v lige vključene že tri ekipe.

VABLJIVI SADEŽI — Obiralci hrušk na posestvu v Leskovcu delajo od jutra do poznega popoldneva. Sadeže trgajo v tapecirane skatle, da se ne obtolčejo. Sezoni iz Bosne so letos prvič v Krškem. Delovodja Jože Plankar jih je pohvalil, da so pridni in pazljivi pri delu. (Foto: J. Teppey)

O POSLOVANJU V ENEM SVEŽNJU

Za jutrišnje sejo zborov občinske skupščine v Krškem so delegati prejeli poročilo o minulem polletnem poslovanju za vse dejavnosti. Še ob obravnavi tričetrtletnih poročil so imeli delegati pripombe, zakaj ob obravnavi gospodarstva sočasno ne dobijo tudi podatkov o poslovanju interesnih skupnosti. Res zajeten sveženj zajema sedaj vse, tudi občinski proračun. Gradivo, ki ga bi bilo škoda enostavno prelistati, češ saj smo že krepko zabredli v drugo polletje.

OGLAŠUJTE V DL!

Nemačehovsko do civilne zaščite

Razvojni program civilne zaščite v sevniški krajevni skupnosti do 1985 izdelan — Uspešno izobraževanje enot CZ — Priprave za letošnjo akcijo NNNP že v teku

Največja krajevna skupnost v sevniški občini je prav sevniška, saj po površini in številu prebivalcev predstavlja kar tretjino občine. Srečuje pa se s podobnimi problemi kot druge, predvsem z vprašanjem organiziranosti krajevne skupnosti, premalo zaživete krajevne samouprave in učinkovitosti družbenopolitičnih organizacij v mestnem naselju.

Tako stanje se zreali tudi v delovanju civilne zaščite, ki naj bi poskrbela za zaščito in reševanje 6.554 prebivalcev. Pri organiziranosti CZ pa se je marsikaj obrnilo na boljše.

Svet KS je zadolžil skupino občanov, da so pripravili razvojni program CZ v krajevni skupnosti za obdobje 1981–1985. 115 raznih enot in 9 štabov CZ, od tega 47 enot in 7 štabov v OZD, 8 enot in 8 štabov pri OŠCZ ter 60 enot in 8 štabov v krajevni skupnosti, zagotavljajo prisotnost v sleherni sredini.

Seveda je povsem drugo vprašanje, kako doseči, da bo taka zasnova zaživela, da bo v civilno zaščito vključeno okoli 10 odstotkov vseh prebivalcev. Predsednik sveta KS Sevnica nam je povedal, da zaenkrat najuspešnejše poteka izobraževanje enot CZ, ki je usklajeno s tozdi in občinskim odlokom za ljudsko obrambo. Največ težav pa bo gotovo pri zagotavljanju denarja, saj bi za primerno opremljenost v petih letih potrebovali 5,5 milijona. Računajo na samoupravne interesne skupnosti, tozde in tudi občinski proračun dosej pa je KS sama dajala sredstva za te namene. Še sreča, da so vsaj gasilci in prva pomoč razmeroma dobro opremljeni. Gasilci bodo v kratkem dobili voz z gasilnim aparatom na peno, ki bo kos tudi požaru lokomotive. Poveljnik GD Sevnica Martin Znidarič za letošnjo akcijo NNNP napoveduje vključevanje vseh industrijskih enot; v vsaki sredini naj bi potekala drugačna vaja.

MARLJIVI STUDENČANI

Na spomladanskem referendumu so se vaščani studenške krajevne skupnosti odločili za 2-odstotni samoprisepek, saj želijo v naslednjih 5 letih kar največ stotiti za boljše komunalno ureditev vasi. Zavedajo se, da je od boljših cestnih povezav odvisen hitrejši napredek, zato so vse sile zastavili za posodobitev 4 kilometrov ceste od Studenca do Impoljce. Po predračunu bodo dela stala okoli 13 milijonov dinarjev, izvajalec pa je IGM Sava, Krško. Vaščani sami so že nekajkrat poprijeli za lopate in krampe in urejali bankine, gozdarji pa so jim pomagali pri odstranjevanju dreva in grmičevja. Zemeljska dela na tej cesti bodo prispevala tudi k rešitvi studenškega pokopališča. Staro je že pretesno, zato so ob njem navozili dovolj zemlje za novo pokopališče, ki naj bi zadostovalo za naslednjih 50 let.

ljanju denarja, saj bi za primerno opremljenost v petih letih potrebovali 5,5 milijona. Računajo na samoupravne interesne skupnosti, tozde in tudi občinski proračun dosej pa je KS sama dajala sredstva za te namene. Še sreča, da so vsaj gasilci in prva pomoč razmeroma dobro opremljeni. Gasilci bodo v kratkem dobili voz z gasilnim aparatom na peno, ki bo kos tudi požaru lokomotive. Poveljnik GD Sevnica Martin Znidarič za letošnjo akcijo NNNP napoveduje vključevanje vseh industrijskih enot; v vsaki sredini naj bi potekala drugačna vaja.

Poveljnik štaba CZ v krajevni skupnosti Sevnica Ratomir Kljakovič je poudaril, da je že lanskoletna

25 LET LISCE

Največja delovna organizacija v sevniški občini, Konfederacija Lisca, praznuje te dni srebrni jubilej. V počastitev tega praznika so pripravili številne slovesnosti. Že v soboto zvečer so mladi iz Lisce in Jutrjanke pokazali svoje znanje o preteklosti mladinske organizacije, v vedrem razpoloženju pa je minilo nedeljsko popoldne v polni jedilnici Lisce, saj je kulturna komisija povabila v goste pikrega Vinka Šimeka — Sraufencigerja. V ponedeljek so v Lisici odprli razstavo o razvoju podjetja v četrto stoletje, predstavljajo pa se tudi likovniki-amaterji iz Lisce. Lepo število ljudi je pritegnil tudi prost ogled delovnih prostorov Lisce. Na šahovskem turnirju so se pomerile ekipe Jutrjanke, Kopitarne, Stillese in pripadnikov JLA, ki gradijo mirensko cesto. V teh dneh se bodo v vseh tozdiš Lisce zvrstile priložnostne proslave, v soboto pa bo še 9. športno srečanje delavcev Lisce v Sevnici, na katerem pričakujejo okoli 300 udeležencev. Na sobotni razširjeni seji delavskega sveta bodo 140 jubilarantom podelili priznanja in nagrade, 38 delavcem pa za 20-letno zvestobo.

akcija NNNP pokazala, da je potrebno v štabe in enote vključiti več mladih in strokovno usposobljenih ljudi. Potrebovali bi predvsem enotne CZ za specializirane enote, za medicinsko pomoč, geofoniste, ki rešujejo ljudi iz ruševin, in za reševanje na višinah. Pri uresničevanju programa pa predstavljajo težavo sredstva. Premalo je tudi podpor družbenopolitičnih organizacij. „Če lo nosilci akcije NNNP, SZDL in drugi pri razvoju civilne zaščite v krajevni skupnosti stojijo ob strani“, je povedal poveljnik Kljakovič. Delo na področju CZ pa ne bi smelo stoneti predvsem le na štabu CZ, stani ne, ker naj bi bil sevniški program razvoja CZ v pomoč drugim krajevnim skupnostim v občini.

PAVEL PERC

SEVNIŠKI PABENKI

ASFALT PRED ROKOM — Sevniška krajevna skupnost in njena cestna služba pospešeno posodablja ulice v samem središču mesta. Asfaltna preproga je že prekrila cesto na Dobravo, Trubarjevo cesto in Grič, čeprav so nekateri krajevni pričačevali, da bodo to lahko storili le v oktobru. Krajevna skupnost je tako najlepše nagradila trud krajevnih, ki so precej prispevali tudi s prostovoljnimi delom in zbrali denarne prispevke. Cestariji pa so razveselili tudi vse, ki jim ni vseeno, kakšen je videz mesta. Asfaltna zaplate so namreč položili povsod, kjer so sevniški komunalci še pred kratkim iskali asfalt zaradi popravila vodovoda ali kanalizacije.

SINDIKAT PRESKRBE PRASEK — V sevniškem Stillešu je osnovna sindikalna organizacija pred kratkim preskrbela za svoje delavce pralni prašek. Vsak delavec je lahko dobil 9 kilogramov praška, spomnil pa so se tudi svojih upokojencev, za kar so jim ti še posebno hvaležni. Izjemno odmevno akcijo so izpeljali preko neposredne povezave s proizvajalcem. Nekateri izven podjetja so zaradi akcije zagnali vik in krak. Kaj šele bo, če bo sindikatu uspelo kot ima v načrtu, delavcem preskrbeti premog in cement!

SEVNIŠKE VESTI

Investicije SIS pod drobnogledom

V šolstvu in otroškem varstvu bodo investicije v srednjeročnem načrtu neokrnjene

Na eni izmed zadnjih sej predsedstva občinske konference SZDL je tekla razprava tudi o osnutkih samoupravnih sporazumov o temeljnih planov samoupravnih interesnih skupnosti za naslednje srednjeročno obdobje. Mimo tega, da so bili v osnutkih bistveno okleščeni nekateri načrti, je predsedstvo še predlagalo, naj SIS pripravijo izvlečke osnutkov samoupravnih sporazumov, ker so taki predlogi za javno razpravo.

Sicer pa je predsedstvo v celoti zavrnilo osnutek o temeljnih plana občinske zdravstvene skupnosti, medtem ko so šli osnutki samoupravnih sporazumov interesnih skupnosti za telesno kulturo, socialno skrbstvo, zaposlovanje in otroško varstvo „skoz“ brez pripomb.

Precej sprememb bo treba vnesti v osnutek samoupravnega sporazuma občinske izobraževalne skupno-

sti, ki ne bo mogla izvesti programa celodnevne šole v Velikem Gabru, odgovodati pa se bo morala tudi nakupom zemlje za šole. Bistveno naj bi bil okrnjen tudi program šolanja za odrasle in vprašanje prehoda na oddelke po 32 učencev, kjer se bo treba držati načela postopnosti. S tem bo ta skupnost prihranila v naslednjih petih letih več kot 7 milijonov dinarjev, kar bo lahko vložila v izboljševanje kvalitete pouka.

Medtem ko bodo vse investicije z

zdravstvu spet šle pod stabilizacijski drobnogled, pri čemer bo treba v investicije regijskega pomena določiti način sofinanciranja — odprte tudi vprašanje širjenja strokovnih služb v regijskem zdravstvenem centru — pa bodo investicije v kulturno neokrnjene. Kulturni dom v Trebnjem bodo začeli graditi, vendar je treba investicijo še enkrat ovrednotiti in določiti, kdaj naj bi bila urejena. Glede na velike potrebe po vzgojno-varstvenih ustanovah bodo tudi investicije na tem področju neokrnjene, samo da bo vrstni red nekoliko spremenjen. Najprej naj bi vrtec zgradili v Trebnjem, šole potem naj bi prišli na vrsto ostali kraji.

Kot kaže, so s tako resno obravnavo osnutkov samoupravnih sporazumov že postavljene temeljni bolj smotrno obnašanje pri naložbah. V prihodnosti bo vedetno treba spregovoriti tudi o organizacijskih in kadrovskih vprašanjih v teh skupnostih. Tu seveda ne gre samo za učinkovitost teh skupnosti, marveč tudi za zasedenost s kadri. V nekaterih kadrov manjka, druge pa jih je glede na obseg dela preveč.

Tudi traktor razvažajo pošto

Franc Tomič je poštar že devet let — Pozimi težko

Trebelno je nedavno dobilo modernizirano cesto, tako da je pot v Mokronog zdaj precej lažja. Kljub temu je večina poti v tem koncu še brez asfalta in rumeni moped poštarja Franca Tomiča se po tistih dolgih in strmih klančih kar precej upeha. Še posebno težko pa vleče v četrtek, ko v trebeljanske hribe pride Dolenjski list. Tudi minuli četrtek je bil prtljažni prostor na mopedu, katerega je Tomič dobil šele nedavno, poln našega časnika.

Tomič je še mlad, pa je že devet let poštar. Pravi, da ima rad ta poklic, čeprav se ne more kaj prida pohvaliti z osebnimi dohodki. Ko pa mu omeniš, da verjetno dobi tudi napitnino, ko raznaša pokojnine, jedro odgovori: „Kaj boš pa jemal od tistih tisoč dvesto kmečke pokojnine!“

Ko teče naprej beseda o poštarstvu, ki je zanimiv, saj Tomič pozna na Trebeljanskem vsako hišo, vsako družino, se potopiš edino le brez zimo. „Pozimi je pa res težko priti sem gor. Vendar ljudje, ki

so v teh krajih že tako slabo povezani s svetom, ne bi trpeli, da lakšen dan ne bi bilo pošte. Zato sem lani kar sam vozil pošto v avtom in sem verjetno imel zaradi tega še izgubo. Enkrat sem šel celo s traktorjem. Letos si bom nabavil „amija“, ki požre malo bencina, pa verige bom dal na kolesa. Ni hudič, da ne bi prišel do vsakega zaselka.“ pravi Franc Tomič.

Potem prižge motor rumenega poštnege mopeda in že odbrzi po prašnih cestah k ljudem, katerim prinaša veselo in žalostne novice, ob četrtekih pa Dolenjski list, ki ga ima skoraj vsaka hiša. J. S.

TREBANJSKE IVERI

VIŠJE CENE, A MESA SE NI — Vaj tako je bilo videti v Dolenjski blagovnici v Trebnjem, ki so pred kratkim vsilili na kavljih samo tekli četrtek viseli in prekrajane slastni kosi špeha ali prekrajaneanine. In tu lahko spet uporabimo stare pregovore, ki pravi, da je kovačeva kobilica največkrat bos. Trebanjci kot veliki rejci živine ostajajo brez mesa, in vse kaže, da si bodo Trebanjci poleg lastne pekarnice oskrbeli še lastno klavnico.

TREBANJSKE NOVICE

PAVEL PERC

Kdaj do zalog za dva meseca?

Preskrba, cene, srednjeročni načrti — to največ zaposluje IS skupščine občine Črnomelj — Blagovne rezerve le za 20 dni — Slabši rezultati gospodarjenja?

Zgodič vprašanjem preskrbe je zadnje mesece dokajšnjo pozornost posvetil tudi izvršni svet skupščine občine Črnomelj, sklepe, ki Emonina tozda in kmetijsko zadruge zadovoljujejo za odgovorne naloge, pa bo treba čimprej uresničiti.

Glavni kamen spotike je, da Bela krajina ne premore večjih skladiščnih zmogljivosti. Črnomaljska občina ima zdaj le za 20 dni blagovnih rezerv, zato si prizadevajo, da bi zaloge moke, sladkorja, olja in soli v prihodnje zadostovale vsaj za dva meseca. V ta namen bodo skušali preurediti nekatere opuščene podružnične šolske stavbe. Dolgoročno rešitev pa bo edino v gradnji skladišč in hladilnic za potrebe širše Dolenjske.

Da bi zagotovili nemoteno preskrbo z mesom, so v Črnomlju ubrali drugo pot kot v številnih občinah, ki so se odločile za t. i. kompenzacije.

Pravočasno dvoje poročil...

Črnomaljska mladina se pri vsakdanjem delu srečuje z dokaj težavami, za mnoge so krivi mladi sami, zato so o dejavnosti mladih pred kratkim govorili tudi v okviru občinske konference ZK.

„Mnogim nevesočnostim bi se lahko ognili, če bi bili mladi komunisti dejavniji,“ pravi Jože Stegne, predsednik OK ZSMS. „Zal tudi ti ne kažejo pretiranega zanimanja za tvorniške reševanje nastalih težav, zvečne stojijo ob strani. Opažamo, da je bilo storjenih precej napak pri kadrovanju v vodstva osnovnih organizacij. Kako naj sicer pojasnimo, da smo v predvidenem roku dobili le dvoje poročil in programov za delo v prihodnje, osnovnih organizacij pa je 63.“

Potrebna bo reorganizacija večjih osnovnih organizacij, tako bo lažje rešiti vprašanje mentorstva in mladim vsposodovati k delovanju. Stegne: „Delo mladih ni zgolj lepljenje plakatov za plese ipd., za pravo delovanje pa nam manjka tesnejša povezanost z drugimi družbenopolitičnimi

Regresirali bodo privezo telet, izdelan je načrt za ovčerejo, v pripravi pa je analiza o možnostih razvoja kmetijstva, in sicer s posebnim poudarkom za živinorej, kjer naj bi dosegli dolgoročneje dohodkovno povezovalje med proizvajalci, predelovalci in trgovino. Za ovčerejo so naravni pogoji, zato je treba najti primernega nosilca tovrstne dejavnosti ter okrepi pospeševalno službo.

Izvršni svet spremlja tudi preskrbo z reprodukcijskimi materiali, katerih pomanjkanje že povzroča motnje v proizvodnji (Belt). Priča-kujejo, da bodo zato v prihodnjih mesecih rezultati gospodarjenja slabši; manjši dohodek, neporavnane obveznosti in nižanje življenjske ravni — to so obeti, ki ne ohrabrujejo. Da bi storil, kar je v njegovi moči, si je izvršni svet zadal troje sklopov nalog. Bdi nad preskrbo z živili in reprodukcijskimi materiali, spremlja gibanje cen in priprave novih sred-

nje-ročnih načrtov.

Kar zadeva cene, prihaja tudi do zahtevkov po neupravičenih podražitvah, tovrstnih poskusov pa je manj, odkar izvršni svet pripravlja razgovore s poslovodnimi delavci, jih seznanja s sistemskimi spremembami blagovne menjave s tujino, skupaj pa ocenjujejo gospodarska stanja in možnosti vključevanja črnomaljskega združenega dela v izvozna prizadevanja. Pri tem je treba omeniti, da bi bili dosežki lahko večji, a, so črnomaljski tozdi žal najslabše opremljeni. Izhodi iz tega ni samo v novi opremi, tudi razpoložljive stroje bi bilo moč bolj izkoristiti, če bi bilo med delavci več zanimanja za inovatorstvo.

D. R.

ČRNUMALJSKI DROBIR

ŠOLSKA ZIBELKA — Šolarjem, ki hodijo v šolo v Ulici Otona Zupančiča, ostali res lahko zavidajo. Šola je sicer stara in dotrajana, nujno potrebna popravila, vendar ima veliko „prednost“ pred novimi in sodobnimi šolskimi stavbami: sem ter tja se zamaje, to zibanje pa se najbolj občuti na šolskih hodnikih. Samo tega še niso ugotovili, ali se hodniki zibljejo zato, ker otroci preveč norijo, ali pa so učiteljice „prežetke“. Vsekakor pa šolniki že lep čas opozarjajo na nujnost popravila, tudi zaradi hude prostorske stiske.

SEJNI PINGPONG — Kako se je miza za namizni tenis znaša v občinski sejni sobi, niti ni tako važno, čeprav bi jo gotovo v kakšni telovadnici ali drugje v krajevni skupnosti znali smotneje uporabljati, namesto da zložena leži v občinski hiši. Morda pa je hotel s tem kdo povedati nekaterim dolgozevnim razpravljalcem na raznih sejah, da bi bilo bolje, ko bi si postavili mizo, vzeli loparje in belo žogico in se pomerili. Marsikdaj bi bil tak dvoboj krajši pa tudi zabavnejši kot vijugasto besedovanje.

Črnomaljski poročevalci

organizacijami; akcije čestokrat niso usklajene, nimamo pregleda, koliko mladih deluje v društvih. Mladino še zmeraj težji pomanjkanje prostorov za delovanje kar je pereče zlasti v Črnomlju.“

Da bi poživili delo na terenu, bo posebna skupina članov OK začela obiskovati osnovne organizacije, se seznanjala s težavami in nakazovala možne rešitve. Dodajmo, da si občinsko vodstvo mladih prizadeva razširiti zanimanje za delovne akcije. Tako bo v kratkem 40 mladincev sestavljalo pohod MDB, ki bo iz Kota preselila brigadirsko naselje v Lokve, kjer bo poslej središče mladih za izobraževanje in podobne dejavnosti.

VOJAKI SO POMAGALI

Z deli pri gradnji vodovoda v Adlešičih, ki jih poleti brigadirji niso končali v celoti, so prvi dve soboti in drugo nedeljo v septembru nadaljevali vojaki in mladinci. Akcije se je vsekakor udeležilo po 70 vojakov.

Vesela jesen po metliško

Izletni bodo, sorodniki bodo pridrveli z gajbami — Ni groženj z množtvom kulturnih prireditev

Ne, beseda ne bo tekla o pevkarškem festivalu belokranjskih narečnih viž, tudi o gospodarsko-kmetijskem sejmu ne, ker Metlika enostavno tega ne premore, zapisali bomo le nekaj misli o tem, kaj se bo dogajalo, oziroma česar ne bo jeseni v občini, ki ima v grbu dva črna krokarja.

Izletni bodo, izletniki tudi, veseli, razigrani, s harmonikami ali brez njih. Kot vsako leto. Kosila in vino in gibanice bodo v Hotelu Bela krajina, v gostišču Na dragah, na Veselici bo poleg vsega tega še ribji paprikaš, drugod odojčki in janjčki na raznih. Kot vsako leto.

Ne najbolje zastavljena izhodišča

Nekatere zahteve v dokumentih presegajo metliške mpznosti

Osnovna naloga političnega delovanja v metliški občini še naprej ostaja prizadevanje za stabilizacijo gospodarstva. To velja še toliko bolj, ker polletni rezultati gospodarjenja niso najbolj razveseljivi.

Prav v teh dneh teče javna razprava o osnutkih samoupravnih sporazumov o temeljnih planov interesnih skupnosti za prihodnje srednjeročno obdobje. Ta razprava bo pokazala, kaj bodo v občini na tem področju niso lahko uresničili, kajti nekatera izhodišča niso prav realno zastavljena. V občini nasploh ugotavljajo, da aktivnosti pri pripravi srednjeročnih planov nekoliko zanujajo, nekatere zahteve v teh dokumentih pa presegajo možnosti, ki jih bodo imeli v obdobju.

Na trtah je grozdje, Vinska klet ga bo odkupovala, krompirja bo pa jabolk pa hrušk in sliv, ki se bodo počasi spreminjale v slivovico, fižola, zelja pa tudi korenja bo. Kot vsako leto.

Sorodniki bodo pridrveli z gajbami, z vrečami, s košarami, z avtomobili s prtljajniki, ostareli starši bodo prazno napolnili, ljubeči otroci bodo prevallili Gorjance, zahvalili se bodo in marsikdo izmed njih bo izbrisal iz svojega spomina Belo krajino do naslednje jeseni. Kot vsako leto.

Ni pa slišati, da bi kdo pripravljval turistično-zabavne prireditve (morda pa le bo vinska trgatev), da bi kdo grozil z množtvom kulturnih predstav, razstav, da bo kdo presenetil s folklorno obarvanim programom, da bodo kje plesi, da pripravljajo kdo prospekte, drobčen, učinkovit, takšen, ki bi privabil marsikoga sem, kjer so jeseni bogate, lepe, tople, živobarvne.

S skromno izjemo Viatorja nima nihče nikakršnih načrtov, zamisli, ki bi spravila vso to neobdelano in obdelano naravo v denar, ki bi dala mestu urejeno živahnost, pečat turističnega kraja. Saj res: morda pa bo vse to uresničilo Turistično društvo, ki se je pričelo svetlikati iz gošče turistične neurejenosti. Ali pa bo vse tako, kot je vsako leto?

T. GAŠPERIČ

JESENSKI PROGRAM

Na seji občinske konference ZKS Metlika, ki jo pripravljajo za konec meseca, bo tekla beseda o uresničitvi Titove pobude o kolektivnem vodenju in odgovornosti v metliški občini, ocenili pa bodo še idejno-politično usposabljanje v pretekli izobraževalni sezoni in sprejeli program za to sezono. Na naslednji jesenski seji bo govor o pripravah na usmerjeno izobraževanje, planih in samoupravnih odnosih in krajevnih skupnostih in temeljnih organizacijah združenega dela.

VEDNO VEČ DEKLET

Za kandidate za voznike motornih vozil organizirajo v Metliki vsako leto sedem do osem tečajev prve pomoči. Tečaj traja deset ur, obiskuje ga pa po 25 študentev, ki na koncu opravljajo izpit. Zadnje čase je za ta tečaj in s tem tudi za izpit za motorna vozila več zanimanja med dekleti, ki očitno hočejo tudi na tem področju dohiteti ali celo prehiteti svoje vrstnike.

SPREHOD PO METLIKI

2. MLADINSKO MEDNARODNO PRVENSTVO JUGOSLAVIJE v namiznem tenisu bo 25. in 26. oktobra v telovadnici metliške osnovne šole. Doslej je prijaviло udeležbo osem držav, nastopili pa bodo domala vsi državni prvaki. Ljubiteljem bele žogice se obeta enkratna prireditev, kakršne mesto še ni imelo. Splača si torej že zdaj rezervirati zadnjo oktobrsko soboto in nedeljo.

ČRNUMALJSKI VIATOR PONUJA SINDIKALNIM ORGANIZACIJAM dvodnevne izlete v Beograd, kjer si ogledajo udeleženci „hišo cvetja“, Avalo in druge zanimivosti našega glavnega mesta. Pred dnevi so bili na takšni poti, ki velja 1300 dinarjev za osebo, delavci iz Kometa, zdaj se odpravljajo skupina iz Beti, učenci drugega razreda poklicne tekstilne šole Beti pa se bodo odpravljali v prestolnico Jugoslavije 25. in 26. septembra. Zanimanje za Viatorjevo ponudbo je vedno večje, zaradi česar se pri Viatorju nič ne jezijo.

STANKO KRIZ, učitelj z metliške osnovne šole, ni samo delaven med domačimi tamburami, ampak se odpelje enkrat na mesec preko meje v Italijo, kjer v Trstu in v nekem manjšem kraju blizu poučuje mlade igranja na te zanimive instrumente. Stanko pravi, da mu je to dodatno delo prijetno in da mladi Slovenci na oni strani meje hitro dojemajo, da napredujejo, četudi so svoja tamburška orkestra ustanovili pred kratkim.

TRTE SO OBLOŽNE Z GROZDI, da hodijo vinogradniki naokoli žarečih oči, prav pa bi bilo, če bi obetajočo se bogato jesen izkoristili tudi za turistično dejavnost. Ne bo odveč, če si ob tem obudimo spomine na v preteklosti zelo uspele vinske trgateve na Veselici ali na Vinomeru.

metliški tednik

Le čisto vino

Stabilizacija še ni rodila pravih sadov

Prizadevanje za stabilizacijo poteka v kočevski občini še vedno preveč znotraj Zveze komunistov in še tu v mnogih primerih ne preveč uspešno. Tako so ugotovili na zadnji seji občinskega komiteja ZK, ko so razpravljali o oceni aktivnosti komunistov in organizacij ZK pri uveljavljanju načel ekonomske stabilizacije.

Ob analizi polletnih rezultatov gospodarjenja je bilo sicer ugotovljeno, da je gospodarstvo doseglo v primerjavi z lani občuten napredek. Vendar komunisti še niso angažirali širših krogov, da bi postala stabilizacijsko pravilo obnašanja. Komunisti so še prepozno premalo iznajdljivi, saj ne najdejo glavnih problemov v svoji sredini, če pa jih najdejo, jih običajno ne znajo rešiti. Marsikje dobi vtis, da sekretar ZK premalo pozna probleme v tozdu ali delovni organizaciji.

Odnosi v proizvodnji marsikje še niso dovolj samoupravno urejeni. Tudi odnosi med tozdi še ne, sploh pa so posebno poglavje odnosi med proizvodnimi tozdi in delovno skupnostjo skupnih strokovnih služb. Svobodne menjave dela in dohodkovne povezanosti marsikje ni.

Zaradi vsega tega ni bilo vse od novega leta sem neke posebne aktivnosti komunistov na področju stabilizacije. Kaže, da marsikje še vedno mislijo, da bo šlo še naprej dobro, če je šlo doslej. Zato je pravilna odločitev komiteja, da bodo prihodnje sejo občinske konference ZK temeljito pripravili in osvetlili vpliv komunistov na stabilizacijo.

JOŽE PRIMC

PREDSEDNIK SPET DERŽEK

Na nedavni volilni skupščini občinske strelske zveze, ki je bila združena s proslavo 25-letnice občinske Strelske zveze Kočevje, so izvolili nov upravni odbor, za predsednika pa ponovno Ernesta Deržka, nov nadzorni odbor (predsednik Tone Hočevar) in samoupravno sodišče.

Srebrni jubilej strelcev

Kočevski strelci dosegajo vedno boljše rezultate, predvsem z zračno in vojaško puško — Načrt: novo strelišče

Strelci občine Kočevje slave te dni 25-letnico obstoja svoje organizacije. 15. septembra 1955 je bil namreč v Kočevju ustanovljen okrajni strelski odbor, predhodnik današnje občinske Strelske zveze Kočevje. Prvi strelci pa so se zbrali že tri leta prej, ko so začeli graditi sedanje strelišče.

Strelska organizacija je skrbela za vaje v streljanju, tekmovanja, ustanavljanje strelskih družin itd. Leta 1958 so bile registrirane štiri strelske družine, leta 1962 7 družin, leta 1978 osem, v zadnjih dveh letih pa so bile ustanovljene še štiri, da jih je danes skupno 12. Med njimi so najdelavnejše in najuspešnejše Itas, Tekstilna, Rog, Kočevski tisk, Šalka vas, Koprivnik, Dijaški dom in Melamin.

Posebno velik napredek je strelstvo doseglo v zadnjih dveh letih. Zgrajeno je bilo strelišče za zračno puško na Rudniku, ki je last Itasa, ter prenovljeni strelišči v Koprivniku in Stari cerkvi. Tako so v občini zdaj že štiri zaprta strelišča za streljanje z zračno puško. Uredili so tri shrambe za strelske potrebščine. Popolnoma pa so tudi prenovili strelišče za streljanje z vojaškim orožjem in uredili njegovo okolico, za kar so strelci opravili 710 prostovoljnih delovnih ur.

V bodoče nameravajo ustanovljati še nove strelske družine, predvsem v krajevnih skupnostih. Najboljše občinske sodnike bodo poslali na izpite za republiške sodnike. Organizirali bodo tečaj za trenerje. Gradili bodo nove strelske objekte in začeli s pripravo za gradnjo novega strelišča na 10 in 100 m. Sodelovali bodo z ostalimi občinskimi strelskimi zvezami, predvsem pa s Postojno, Kranjem in Novim mestom.

Tako delo in načrti vplivajo tudi na to, da je strelstvo vedno bolj privlačno, strelci pa dosegajo vedno boljše rezultate. Medtem ko sta lani izpolnila normo za uvrstitev na republiško tekmovanje v streljanju z zračno puško le dva kočevska strelca (Nada Udakar in Ivan Klun), jih je letos že dvajset na republiškem tekmovanju pa je izpolnila normo za nastop na zveznem tekmovanju Na-

da Učakar. Uspeh bi bil lahko boljši, če bi kočevski strelci večkrat tekmovali izven občine in si tako pridobili potrebno psihično stabilnost za večja tekmovanja, saj jih prav trem ovira, da ne dosegajo izven občine še boljših rezultatov.

DROBNE IZ KOČEVJA

POKOPALIŠČU OGRAJO — Izkopali so jame za betonske stebre ograje novega kočevskega pokopališča in pripeljali ostali potrebni material. Ogradili bodo toliko sedanega pokopališča in dodatnega zemljišča, da bo najmanj deset let zadostovalo za pokopavanje.

POLHOV BO VELIKO — Bukovega žira je veliko, zato bo tudi polhov več, kot jih je bilo zadnja leta. Polh je zaščiten in se lahko lovi samo od 25. septembra do 15. novembra. Za izvajanje predpisa o lovu polhov bodo skrbeli miličniki in lovski čuvari. Kršiteljem bodo odvzeli priprave za lovljenje, denarna kazen pa znaša 2.000,00 din in še po 200,00 din za vsakega protipravno ujetega polha. Vse to velja za navadnega polha, medtem ko so podleski ter vrtni in drevesni polh zaščiten vse leto in se jih torej sploh ne sme loviti.

PRIPRAVE ZA GRADNJO KANALIZACIJE — Betonske cevi za gradnjo kanalizacije iz smeri Rudnika in v novih naseljih do čistilne naprave že razvažajo.

FANTIČI SE TEPEJO PO NOVEM — Pretepi mladih fantov po gostinskih lokalih so se po mnenju očividcev tehnično in kulturno izboljšali. Nič več se ne pretepajo s stoli in steklenicami, ampak uporabljajo sodobne borilne veščine. Minuli teden sta se dva fantiča pomenila pred točilno mizo kar v karateju. Gostje so mirno in zbrano opazovali ta kulturni pretep. Nihče ni branil ali miril. Fantiča sta breala in udarjala ter boj spremljala iz vpitjem, ki pa res ni bilo podobno japonskim krikom, ampak bolj sočnim kletvicam.

KOČEVJSKE NOVICE

Le počasi do celodnevne šole

Že za sedanjo šolo premalo denarja za popravilo streh, centralnega gretja in kuhinje

Na centralno osnovno šolo Ribnica se je skupaj s podružnicama šolama v Dolenji vasi in Sušju vpisalo letos 954 učencev ali 20 manj kot lani. Enega učenca več imajo le na šoli v Dolenji vasi, medtem ko jih ima šola v Sušju 45 ali 6 manj kot lani.

Vsi učenci dobe učbenike v šoli. Ob koncu šolskega leta jih namreč poberejo, po potrebi dokupijo nekaj novih in jih nato za malenkostno odškodnino dajo učencem. Za nakup učbenikov namreč zadnji dve leti prispeva tudi občinska izobraževalna skupnost. Le delovne zvezke plačajo starši v celoti, priskrbi pa jih tudi šola.

Komu pomoč

Izvršni svet občine Ribnica je pred kratkim razpravljal tudi o tem, kdo vse naj bi dobil pomoč iz občinskega sklada skupnih rezerv.

Previdalno je mnenje, da so do pomoči oziroma posojila upravičeni: Komunala Ribnica (za nakup strojev za predelavo nasipnega materiala v pesek), Mercator (za zagotovitev boljše oskrbe z mesom) in ITPP (za osamosvojitve, da ne bo več odvisno od uvoza.) Za poravnava izgube Hydrovoda Kočevje — Ribnica pa so menili, da je to stvar tiste občine, v katere sklad skupnih rezerv gospodarstva vplačuje prispevek, se pravi kočevske. Nekatere OZD izmed naštetih so za pomoč ali posojilo iz sklada rezerv že zaprosile, druge pa še ne.

Na seji izvršnega sveta so sklenili tudi, da mora v skladu ostati še nekaj denarja, ki ga bodo uporabili v primeru, če bi v obdobju do konca leta zašla v težave še kakšna OZD. Do polletja večjih težav ni bilo, saj nobena OZD v ribniški občini ni poslovala z izgubo.

Oddelke podaljšane bivanja imajo le na centralni osnovni šoli, in sicer letos 9, lani pa so jih imeli 7. Zaradi zaposlenosti staršev je vedno večje zanimanje za podaljšano bivanje, v katerem je zdaj zajetih skupno 192 učencev.

Kovinarji tekmovali

Nedavnega tekmovanja kovinarjev občine Ribnica se je udeležilo 14 varilcev in 13 kovinostugarjev iz OZD Riko, Donit, ITPP in Žičnica. Tekmovali so v praktičnem delu in teoriji, ki je obsegala strokovno področje, samoupravljanje in varstvo pri delu.

V skupini varilcev z oglikovim dioksidom je zmagal Alojz Knavs (Rikostroj) — 582 točk, 2. Janez Gorše (Rikostroj) — 473, 3. Filip Samsa (Rikostroj) — 461, 4. Andrej Tanko (ITPP) — 5. Marjan Samsa (Rikostroj) itd. Kovinostugarji: 1. Jože Mihelič 848, 2. Jože Oberstar 812, (oba ITPP), 3. Jože Zajc, 4. Stane Krže (oba Rikostroj), 5. Ivan Košir (Riko-DSSS) itd.

Zmagovalca obeh skupin se bosta udeležila republiškega tekmovanja, ki bo od 3. do 5. oktobra v Litostroju v Ljubljani. Občinsko tekmovanje je organiziral odbor sindikata delavcev proizvodnje in predelave kovin pri občinskem svetu Zveze sindikatov Ribnica.

— Zakaj se je to jesen začel tak naval turistov na Ribnico? — Ker so prebrali v Delu, da so v gozdovih gobe, spočijejo pa se lahko tudi ob Ribniškem jezeru. Žal Ribničani za to jezero ne vedo, zaradi česar so turisti močno razočarani.

Celodnevne šole še nimajo nikjer, v okviru srednjeročnega programa 1981 — 1985 pa jo načrtujejo najprej v Dolenji vasi, nato v Sušju, končno pa na razredni stopnji v Ribnici. Vprašanje pa je, če bodo program zaradi slabih materialnih možnosti lahko v celoti izvedli.

Temeljitega popravila sta potrebni že zdaj obe stari šolski zgradbi v Ribnici in Sušju, v dolenjski šoli pa je treba popraviti centralno ogrevanje. Poseben problem je šolska kuhinja na centralni šoli v Ribnici, ki je v kleti in ni urejena po vseh sanitarnih predpisih. Komisija, ki jo je pregledala, je zahtevala, da je treba kuhinjo do leta 1982 urediti, ali pa jo bodo zaprli. V kratkem se bo treba odločiti: ali ustrezno preurediti kuhinjo in osnovni šoli ali pa povečati zmogljivosti kuhinje v vrtcu (kjer se zdaj hranijo učenci, ki obiskujejo podaljšano bivanje). Rešitev pa mora biti dolgoročna, kar pomeni, da mora upoštevati tudi potrebe bodoče celodnevne šole.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

MENZO ŠIRIJO — V RIKO Ribnica širijo menzo, ker so sedanji prostori premajhni. Število zaposlenih namreč hitro narašča. Lani so imeli 405 zaposlenih, letos pa že 490 ali 21 odstotkov več, razen tega pa imajo še 70 vajencev.

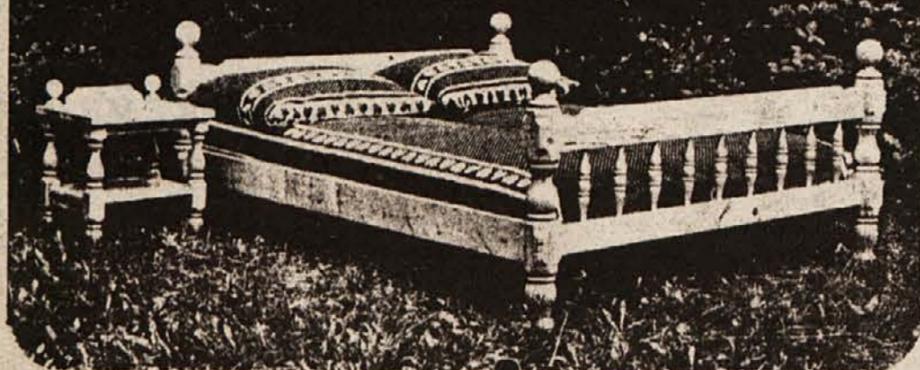
POŠKODOVANA KAPELICA — V Nemški vasi pri Ribnici je poškodovana kapelica ob glavni cesti. Gornji del z ostrejšem je počen in delno premaknjen. Domačini so povedali, da je do poškodbe prišlo tako, ker je visoko naložen tovornjak zadel ob žico, ki je bila napeta med kapelico in bližnjo hišo. To pa niso vse vidne nepotrebne poškodbe v tej vasi. Tudi tabli z oznako naselja, ki sta na obeh koncih vasi ob cesti, sta polomljeni. Tega pa skoraj gotovo ni zakrivil tovornjak, ampak najverjetneje preveč močni posamezniki.

REŠETO

**lip
bled**

lesna industrija
64 260 bled ljubljanska c.32
telefon:064-77 - 661
telegram:lip bled
telex:34 525 yu lipex

PRODAJALNE:
DOLENJKA - BLAGOVNICA TREBNJE
POSLOVALNICE MERCATORJA: METLIKA, NOVO MESTO, RIBNICA,
KOČEVJE IN KRŠKO
VSE POSLOVALNICE SLOVENIJA LEŠA V LJUBLJANI

STRUŽENO POHIŠTVO

Naraven les s svojo strukturo in barvo daje toplino in svojevrstno prijetnost struzenemu pohištvo, ki s svojo bogato obliko sprošča in osvobaja človeka v domačem ambientu.

Struzeno pohištvo s svojimi razkošnimi oblikami in dimenzijami poudarja trdnost in trpeznost, z barvami pa nam pomaga pri usklajevanju in pozitivni prostora.

Struzeno pohištvo, ki zajema postelje z nočnimi omaricami s svojo uporabno funkcijo omogoča prilagajanje prostoru po širini in višini ter namenu. Služi nam lahko za vsakdanji počitek, prijeten oddih na dopustu, vikendu ali hotelu.

Struzeno pohištvo je izdelano iz prvovrstnega masivnega smrekovega lesa, površinsko obdelano v naravni barvi lesa ali z lužili in lakirano s prozornim nitro lakom v pol mat izvedbi.

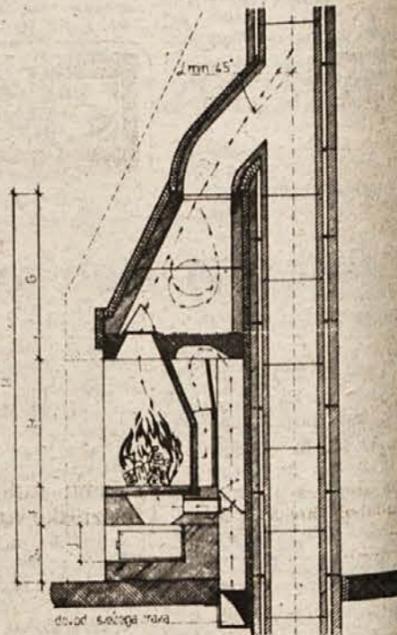
**INDUSTRIJA GRADBENEGA
MATERIALA
GRADNJA ŽALEC**

**schiedel
odprti kamin
ANTIKA**

Schiedel odprti kamin tip ANTIKA je nov izdelek na našem tržišču.

Moderna centralna kurjava nam ogreba prostore z vso tehnično popolnostjo, ki je odprti kamin ne more nadomestiti, kljub temu pa je odprti kamin s svojo tisočletno tradicijo pri nas vedno bolj iskan. Čar odprtega kamina je bil vedno v njegovem zunanjem izgledu. Stari oblikovalci so videli svojo glavno nalogo v tem, da so zunanost kamina oblikovali s tako umetniško dovršenostjo, da je dajala kaminu osrednje mesto v urejenem družinskem okolju. Suhoparna tehnična popolnost pri sodobnih gradnjah stanovanj še bolj podžiga naše želje po estetskem okolju. Odprti kamin omogoča s svojo široko paleto oblik in materialov doživljanje lepote odprtega ognja, kar pri centralni kurjavi najbolj pogrešamo. Dopolnjevanje centralne kurjave z odprtim kaminom nam pomaga ustvariti tako atmosfero in ugodje, ki si ga želimo primerno vremenu in času.

TIP	II	III
Prostornina prostora v m ³	do 90	do 120
Velikost ognjišča v cm ²	70/50	90/70
Profil dimnika v cm H-4,5 m	20	25
Profil dimnika v cm 3 m-H-4,5 m	25	30
Dovod svežega zraka v cm ²	240	360
Odprtina na oblogi kamina za dovod zraka v prostor na bočnih straneh cm ²	120	180
Teža kamina v kg	420	630

Industrija gradbenega materiala GRADNJA ŽALEC
UPRAVA ŽALEC
telefoni: (063) 710-740, 710-741, 710-719, 710-773
telex: 33533 YU - SIGRAD
PROIZVODNJA, PRODAJA IN TEHNIČNE INFORMACIJE
Latkova vas pri Preboldu
telefoni: (063) 722-027, 722-078, 722-089, 722-151, 722-144

**S POVEČANJEM
PRODAJNIH POVRŠIN —
BOGATEJŠA PONUDBA BLAGA**

v prodajalnah:

»DEKOR« — Metlika, C. bratstva in enotnosti 51

(kompleten program stanovanjskega in kuhinjskega pohištva, akustike, talne obloge in posebno bogata izbira zaves in posteljnine)

»KOKRA« — Metlika, Partizanski trg 2

(program otroškega perila, volne, perila, pletenin in metrskega blaga)

OBIŠČITE NAS V PRENOVLJENIH PRODAJALNAH!

**TRGOAVTO Koper
POSLOVALNICA Brežice**

Obveščamo cenjene kupce, da posluje nova trgovina z rezervnimi deli za avtomobile ZAS-TAVA, opremo, orodjem, avtomobilskimi gumami, avtokozmetiko in ostalimi potrebščinami za avtomobile

v BREŽICAH — Milavčeva 16, v stavbi AMD. Tel.: (068) 62-476

DELOVNI ČAS: vsak dan od 7. do 16. ure in ob sobotah od 7. do 12. ure.

PRIPOROČAMO SE ZA OBISK IN NAKUP!

GRANITNE KOCKE

CESTNO PODJETJE
NOVO MESTO
TOZD Vzdrževanje cest
Črnomelj
ČRNOMELJ, Zupančičeva 4

PRODAJA RABLJENE
GRANITNE KOCKE
(10 cm x 10 cm x 10 cm)

primerne za tlakovanje dvorišč in poti.

Cena je 0,70 din za kocko.
Informacije dobite po telefonu 76-360.
698/39-80

OGLAŠUJTE V DL!

KINOLOŠKO DRUŠTVO NOVO MESTO

prireja v nedeljo, 28. septembra, ob 9. uri
OCENJEVANJE ZUNANJOSTI PSOV
na rokometnem igrišču Loka, Novomesto. (Ocenjevanje se lahko udeležijo čistokrvni psi, starejši od 9 mesecev).
679/38-80

Novo cene Jatovih letalskih vozovnic

iz Ljubljane v:	enosmerna vozovnica
Niš	1.306 din
Maribor	401 din
Pulj	458 din
Sarajevo	836 din
Skopje	1.270 din
Split	756 din
Titograd	1.110 din
Tivat	1.133 din
Zadar	698 din

iz Zagreba v	enosmerna vozovnica
Beograd	858 din
Dubrovnik	973 din
Maribor (via Beograd)	1.042 din
Niš	1.122 din
Pulj	653 din
Skopje	1.270 din
Titograd	1.042 din
Zadar	778 din
Priština	1.339 din
Split	744 din
Tivat	1.019 din
Sarajevo	778 din

S 1. septembrom je JAT uvedel nove cene letalskih vozovnic na notranjih progah. Objavljamo cene za polete iz letališč Ljubljana in Zagreb, ki sta dolenjskim potnikom najbolj dostopni.

GRAŠKI VELESEJEM
od 27. septembra - 5. oktobra 1980

TURISTIČNE ZANIMIVOSTI

BREŽICE – V galeriji Posavskega muzeja je do 28. septembra odprta razstava Alenke Gerlovič vsak dan od 8. do 13. ure.

CELJE – Do 29. septembra je v Domu JLA odprta zanimiva razstava INOVACIJE V NOB.

Do 28. septembra pa je odprt 13. SEJEM OBRTI IN OBRTNE OPREME. Sodeluje 1500 obrtnikov različnih strok. Posebnost letošnjega sejma je prikaz lesne stroke. Izdelke prodajajo po znižanih cenah. Kot spremljajoča prireditve pa so športne igre slovenskih obrtnikov.

IDRIJA – Jubilejni koncert Idrijske pihalne godbe bo v soboto, 27. septembra, v okviru praznovanja 313-letnice delovanja.

KRANJ – V kasarni STANETA ZAGARJA je odprt MUZEJ PREDERNOVE BRIGADE.

KRANJSKA GORA – V kranjskogorskem hotelu Lek gradijo nov trakt, ki bo povezan s starim delom. Provedevajo, da bodo dela končana do maja 1981. Prireditvena dvorana pa bo nared že v marcu, ker jo bodo uporabljali za potrebe prireditev v okviru finala svetovnega pokala v alpskem smučanju od 26. do 28. marca 1981.

SOLČAVA – Obnovljene solčavske poti na 2000-metrske vršace spet privabljajo ljubitelje planin. Solčavska planinska pot sicer ni krožna, čeprav je tudi to mogoče. Mrzla gora (2202 metra) ni obvezna, tokler nima zavarovanih poti. Na Oševu, Ruduhu, Strelovcu, Kroščku, Ojstrico, Planjavo, Brano,

ZDRAVSTVENI DOM TREBNJE prodaja rabljen FIAT 750 na licitaciji, ki bo dne 30. 9. 1980 ob 14. uri pred reševalno postajo.

701/39-80

Turško goro in Štajersko Rinko so izhodišča iz Solčave, Robanovega kota in Logarske doline. Poleg devetih vrhov je obvezen cilj tudi 5 planinskih koč. Doslej je Solčavsko planinsko pot zaradi prevladujočega števila dvatisočakov prehodilo samo 72 planincev. Turistično društvo Solčava pa je izdalo ličen dnevnik.

LJUBLJANA – Odbor za izgradnjo poti spominov in prijateljstva je izdal propekt, v katerem je opisana kratka zgodovina Ljubljane med NOB; izšla je v nakladi 200.000 izvodov, naročite pa ga lahko pri Odboru za izgradnjo poti spominov in tovarštva v Ljubljani, Prečna ulica, telefon 061/327-353.

PROSTE PRENOČITVENE ZMOGLJIVOSTI – Kot je iz poročil Turistične zveze Slovenije razvidno, so vsi hoteli in zasebne turistične sobe odprti. Prostora je dovolj, vendar priporočajo rezervacije.

TO-MO-DI

TOPLI

MONTAŽNI DIMNIK Z GIBLJIVO KISLOODPORNO OGNJESTALNO SAMOTNO CEVJO

Uporablja se za peči in kotle od 4 000 do 100 000 kcal/h

Proizvaja:
MONTAŽNO INDUSTRIJSKO PODJETJE
61000 Ljubljana, Opekarska 13
Tel.: 22-113 20-641
Telef.: 31420 YU KIP

Prodaja
in strokovni nasveti:
OPEKARNA ZALOG
Tel.: 21-403, 22-291

in slovenske pismenosti. Za jugoslovanske turiste je mika ven tudi obisk najjužnejše jugoslovanske karavle čuvarjev naših meja pri sv. Naumu. Pogovor z našimi vojaki, pogled skozi periskop iz naše opazovalnice proti albanski karavli odkrije delček dežele, s katero smo med drugo svetovno vojno delili usodo.

J. SAJE

V vseh Dolenjkinih samopostrežnih prodajalnah, marketih in na novomeški tržnici si boste lahko od 26. septembra pa do konca oktobra nabavili za ozimnico:

- JABOLKA – zlati delišes in jonatan,
- ČEBULO,
- KROMPIR in
- PAPRIKO

po ugodnih cenah

Sindikalne organizacije, ki nameravajo organizirano nabaviti ozimnico za svoje delavce, naj se neposredno povežejo s komercialno službo trgovskega podjetja DOLENJKA, Glavni trg 28, tel.: 21-274.

707/39-80

POSLOVALNICA NOVO MESTO
Novi trg 6, telefon: 068/21-333, 23-404
TELEX: 35811 KOM-NOV

Tradicija, širok izbor programov za izlete, letni in zimski oddih in strokovna potovanja po domovini in tujini. Prodajamo tudi letalske in železniške vozovnice. Po želji zaključenih sindikalnih skupin in društev pripravljamo posebne programe.

OBIŠČITE NAS – POSKRBELI BOMO, DA BO VAŠ PROSTI ČAS LEPSI!

697/39-80

salon pohištva novoles
NOVO MESTO

VAM NUDI IZ SVOJEGA PROGRAMA:

- STILNO POHIŠTVO „MARSEILLE“
- MODERNO POHIŠTVO „KRKA“
- KOPALNIŠKI PROGRAM „KOLPA-SAN“

Programe drugih proizvajalcev za opremo stanovanjskih prostorov, kuhinj, belo tehniko in notranjo dekoracijo.

novoles-novomesto, Komandanta Staneta 38, telefon (068) 25-091

Biseri iz ribjih lusk

Tradicija izdelovanja ohridskih biserv sega že 50 let nazaj. Izdelovalci kvalitetnih originalnih ohridskih biservov pa je dandanes že zelo malo. Eden izmed njih je Tomče Ivanovski Ohrida. Tudi on jih izdeluje iz treh vrst ribjih lusk ribice plašice. Kar 800 kilogramov teh prebivalcev Ohridskega jezera mora umreti, da dobijo samo 1 kilogram uporabnih lusk. To je njih v posebnih topilih, ki so svetovna skrivnost. Jedro Tomčetojih biservov so školjke bisernice, ki jih razkosa v poljubne oblike, obruba, prerita z diamantnim svodom in s posebnim nanosom emulzijo, ki nastane s topjenjem ribjih lusk. Tako nastanejo biseri „sedef“, ki se prav tako svetijo in so privlačni za oko. Vendar ni vse zlato, kar se svetli! Tudi originalni ohridski biseri ne, pravi Tomče Ivanovski, če na sedef ni nanosnih do 6 plasti laka z razredčeno emulzijo. Šele tako nastanejo originalni ohridski biseri, ki so svetli, vendar lomijo svetlobo, ki jih pogledamo proti soncu. Življenjska doba originalnih ohridskih biservov je od 30 do 50 let. Sedef pa je od nepravilnih biservov, mnogo krajši dobo. Za malo denarja malo svetlobe. Pod Tomčetojihimi spretnimi prsti pa nastajajo originalni biservi.

Vendar niso biseri samo drobne školjke, ampak ves Ohrid. S svojo dolžino 66 kilometrov, od kate-ri pa sosednji Albaniji, privablja na ohridsko obalo Ohridskega jezera, številne domače in

tuje turiste. Vsi po vrsti pa občudujejo dobro ohranjene kulturozgodovinske spomenike iz bogate ohridske preteklosti. Bogastvo fresk v cerkvah priča o predanosti in pomembnosti pobornikov slovanstva

OHRID

3 dni, 3.700 din po osebi odhodi:

OKTOBER: 3., 10., 17., 24.
NOVEMBER: 7., 14., 21., 28.
INFORMACIJE IN PRIJAVE V POSLOVALNICAH:

NOVO MESTO, Novi trg 6, telefon: (068)21-333, 23-404
LJUBLJANA, Miklošičeva 11, telefon (061)323-496

Stalna prodaja kopalniških elementov kolpa-san s tovarniško napako - po nižjih cenah

Letovati in spoznavati

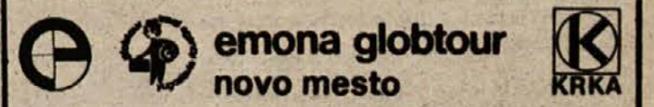
Vse več delavcev delovnih organizacij iz novomeške in krške občine letuje v počitniškem naselju Nerezine, ki ležijo na obali lošinskega kanala v podnožju zelenih obronkov planine Osorščice.

Septembra so ponovno zabrneli gradbeni stroji, ki naselju dajejo končno podobo. Storjenega je že veliko, veliko pa je še potrebno popraviti, da bodo Nerezine z več kot 3.000 prebivalci v sezoni zaživele s polnim utripom sodobne turistične naselbine.

Sprehod v zgodovino razkrije, da je v prvem tisočletju pred našim štetjem na otokih živelo ilirsko plemo Liburni, ki so bili drzni morjeplovci in gusarji. Po dvestoletnem vojskovanju so jih Rimljani v začetku našega štetja premagali in jih vključili v svojo provinco Dalmatia. Po Ptolomeju in drugih virih je bilo glavno mesto Cresa in Lošinja Apsoros (Osori), ki je bilo močno rimsko

mesto na umetno izkopanem kanalu Kavanela. Po glavnem mestu sta se oba otoka imenovala Apsyrtydes (Absorum), v srednjem veku Isola di Osoro (osorski otok), Cres in Lošinj pa se kot imeni pojavita šele v 14. stoletju.

Vse do osvoboditve izpod tujih jarmov v drugi svetovni vojni sta otoka menjavala gospodarje in zati-ralce. Šele po priključitvi matični domovini se je začel razvoj usmerjen v najbolj množično „industrijo“ – turizem, ki je korenito spremenil podobo obeh otokov.

LIPICA – VILENICA – POSTOJNA
prevoz, vstopnine in kosilo – 690 din

SLOVENSKE GORICE
prevoz, kosilo, preizkušnja vina, vstopnine – 760 din

OTOK KRK
prevoz, kosilo, mostnina, pokušnja pršuta in vina – 840 din

ODHODI VSAKO SOBOTO od 20. septembra do 25. oktobra 1980.

Izleti so namenjeni sindikalnim skupinam, društvom in posameznikom, ki jih bomo realizirali, če bo najmanj 40 prijavljenih potnikov.

INFORMACIJE IN PRIJAVE:
GLOBTOUR NOVO MESTO, cesta komandanta Staneta 19, telefon: 068/25-125

662/37-80

Trnova turistična pot do Nerezin se prične, s čakanjem na trajekt v Brestovi. Sedem ali več ur polzevega premikanja marsikomu zagreni veselje do potovanja. Toda potrebno je priti do Porozin na otoku Cresu in dalje do Nerezin na otoku Lošnju. Dobrišen del ceste je že posodobljen, da je vožnja po hribovitem Cresu prijetna. Pogled na modrino morja pa vrne voljo do turističnega življenja. Sicer pa se tudi tu obetajo boljši časi. V načrtu je gradnja novih trajektnih pristanišč na otoku Krku in Cresu, ki bosta povezana z novo trajektno progo kot eno izmed etap nove „otoške magistrale“ od Kvarnera do Zadra.

Sama po sebi se vsiljujejo nešteta vprašanja, če je in kaj sploh je zanimivega na „teh pustih otokih“ razen sonca in morja, kot nekateri negajo.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Cetrtek, 25. septembra - Uroš Petek, 26. septembra - Kozma Sobota, 27. septembra - Vincenc Nedelja, 28. septembra - Venčeslav Ponedeljek, 29. septembra - Mihael Torek, 30. septembra - Rafael Sreda, 1. oktobra - Terezija Cetrtek, 2. oktobra - Miran

LUNINE MENE

1. oktobra ob 4.18 - zadnji krajec

KINIO

BRESTANICA: 27. in 28. 9. ameriški barvni film Dekle za slovo. BREŽICE: 26. in 27. 9. kenijsko-italijanski barvni film Safarjski rally. 28. in 29. 9. hongkonški barvni film Zmajeva igra smrti. 30. 9. italijanski barvni film Pasquvalino lepotec.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

VZAMEM V REDNO ZAPOLSTEV moškega ali pa honorar. Pogoj: osebni avto. Roletarstvo, Slakova 7, Novo mesto, Radi Bogomir.

GOSTILNA POD LIPO KOSTANJEVICA na Krki, zaposli natakarico ali dekle z znanjem v strežbi po 7 ur v izmenah. Osebni dohodek je dober. Ostalo po dogovoru.

SLUŽBO IŠČE

VZAMEM V VARSTVO otroke. Informacije po tel. 23-698, samo v dopoldanskem času.

STANOVANJA

IŠČEM sobo s kopalnico opremljeno ali neopremljeno v mestu. Ponudbe po telefonu 84-141 do 14. ure.

STANOVANJE na Drski zamenjam za stanovanje na Mestnih njiyah ali Kristanovi. Naslov v upravi lista (3563/80).

SOBO ODDAM dvema fantoma ali dekletoma, s centralno kurjavo ogrevano, z oktobrom. Katič, Kajuhova 17, Krško.

PRODAM trisobno stanovanje z garažo, centralnim ogrevanjem in telefonom v naselju Heroja Maroka v Sevnici. Ponudbe pošljite pod šifro „SONCA LEGA“.

Motorna vozila

PRODAM SKODO (rumene barve), letnik 1974, registrirano do 20. 5. 1981, neparno, prevoženih 63900 km. Ivan Meserko, Ljubljanska 4, Novo mesto.

PRODAM Z 101, letnik 1978. Informacije po telef. 21-242 popoldan.

CRNOMELJ: 26. in 28. 9. zahodno nemški film Mrzlca letnih noči. 28. in 29. 9. italijanski vifm Sam proti klanu.

KOSTANJEVICA: 27. 9. italijanski film Petrica ožigosanih. 28. 9. hongkonški film Bruce Lee, obudujemo te. 1. 10. ameriški film Pasje popoldne.

KRŠKO: 27. in 28. 9. ameriški film Skrivnost švicarske banke.

MIRNA: 27. 9. ameriški film Rdečilo za ustnice.

MOKRONOG: 27. in 28. 9. italijanski film Nori seks.

NOVO MESTO: Od 26. do 28. 9. ameriški barvni film Zmaj v Sanfrancisku. 29. in 30. 9. švedski barvni film Tavanje pod soncem. 1. in 2. 10. ameriški barvni film Demonsko seme.

RIBNICA: 27. in 28. 9. ameriški barvni film Žili.

SEVNICA: 25. in 26. 9. ameriški barvni film Ljubezenske in druge dogodivščine. 27. in 28. 9. ameriški barvni film Izobčenec John Weis.

ZARADI odhoda v JLA prodam motor MZ 150 ccm3 po ugodni ceni. Brane Seničar, Dol. Kamence, 68000 Novo mesto.

PRODAM ZASTAVO 125 P, letnik 1977. Franc Plut, Zalag 11, 68000 Novo mesto.

PRODAM R 8 v dobrem stanju. Hren, Smolenja vas 76.

PRODAM R 4, letnik 1978, rjave me talik barve. Alojz Marolt, Podbočje 51.

PRODAM ZASTAVO 101, letnik 1976. Slavko Klobčar, Podgrad 26, Stopiče.

UGODNO PRODAM 125 PZ, letnik 1975, karamboliran. Slakova 7, Novo mesto.

PRODAM lado karavn, letnik 1978. Janez Nardin, Meniška vas 60, Dolenjske Toplice. Oglad od 16. do 20. ure.

PRODAM Z 101 v nevoznem stanju. Oglad vsak dan. Milan Goršin, Potov vrh 38, Novo mesto.

UGODNO PRODAM zelo dobro ohranjeno škodo do lux, letnik 1974. Strajnar, Cankarjeva 10 a, Brežice.

PRODAM dobro ohranjen wartburg, letnik 1972. Franc Svetec, Gornjanska 15, Kostanjevica.

PRODAM ZASTAVO 101, letnik 1975. Oglad vsak dan v Metliki pri KZ od 7. do 14. ure. Nikola Hrnjak, Brašljeva 6, Metlika, tel. 77-261.

PRODAM Z 101, letnik 1975, registrirano do maja 1981. Oglad dopoldne in popoldne. Pavel Čerček, Segova 8, Novo mesto, tel. 24-147.

PRODAM Z 101, letnik 1975, dobro ohranjeno. Cena po dogovoru. Franc Stricelj, Semič 49/A, tel. 78-324.

PRODAM KOMBI Z 430 F, letnik 1975, registriran, po zelo ugodni ceni. Branko Vrtačnik, Gregorčičeva 17, Brežice, tel. (068) 75-427.

TOMOS AVTOMATIK 3 M (nov), prodam. Cesta herojev 33 a, Novo mesto.

PRODAM Z 750, letnik 1979. Darinka Zavri, Sentrupert 90.

UGODNO PRODAM Z 1300 na plin. Oglad dopoldan. Ivan Skuf-

ca, Stakova 1, Bršljin, Novo mesto.

PRODAM Z 750, letnik 1970, dobro ohranjeno. Grabnar, Šmihel 13.

PRODAM WARTBURG KARAVAN. Franc Bartolj, Jablan 37, Mirna peč.

PRODAM VW, letnik 1967. Pečjak, Rimska 29, Trebnje.

PRODAM R 4 TLS, letnik 1977. Naslov v upravi lista (3565/80).

PRODAM dobro ohranjeno škodo 100 L, letnik 1972. Jože Kranjc, Dolenji Boštanj 7 a, Boštanj (od 14. ure dalje).

PRODAM ASCONO 16 S, 75 KM, letnik 1978, prevoženih 38000 km za 32 M. Informacije po tel. (68) 61000 do 14. ure ali na naslov Viktor Pavlič, Zdole 51, 68272 Zdole.

PRODAM BMW 1602, letnik 1971 ali zamenjam za manjši avto. Rajko Poznič, Brezje 10, Senovo.

PRODAM enosono traktorško prikolico in avto Škoda, letnik 1973. Polde Krnc, Gornje Impolje 3, 68293 Studence.

PRODAM karamboliran Austin 1300 v voznem stanju. Prečna 71, Novo mesto.

PRODAM FIAT 750 SC, star 10 mesecev. Dol. Kamence 27, Novo mesto.

Kmetijski stroji

PRODAM TRAKTOR SCHLUTER 38 KM. Anton Felician, Vel. Podlog 35, 68273 Leskovec pri Krškem.

PRODAM TRAKTOR ZETOR 25 KM v dobrem stanju in mešalec za BCS tudi v dobrem stanju. Marija Gabirjel, Makovec 22, Tržišče.

PRODAM mali traktor Zetor (14 KM). Pogon na obe osi. Jože Gosenar, Blatnik 6, Crnomelj.

UGODNO PRODAM malo rabljen ličkalnik za koruzo. Judež, Praproče 2, Šentjernej.

PRODAM

POCENI PRODAM trajno žarečo peč EMO, kavč, 2 m omare za opremo samske sobe, otroško posteljico z vložkom. Kličite na tel. 23-356 popoldne.

PRODAM grozdje (šmarnico) v Bendjahu. Ivan Vovko, Brezje pri Račju.

PRODAM malo rabljeno sedežno garnituro (raztegljiv kavč, dva fotelja in klusko mizico). Vida Matjašič, Segova 89 Novo mesto, tel. 25-707. Oglad vsak dan od 16. do 20. ure.

PRODAM prvovrstni umetni fasadni kamen za cokolj (60m2 črnega in 40 m2 oker). Franci Kocjan, Zagrad 3, 68275 Škocjan.

PRODAM dve harmoniki (navadni) malo rabljeni. Oglad vsak dan od 14. ure dalje in v nedeljo ves dan. Dolenja Straža 30.

PRODAM 10 vreč po 50 kg fasade TERABONA bele barve. Cena za 1 kg je 4,10 din. Alojz Stamecar, Čužnja vas 40, 68231 Trebelno pri Mokronogu.

PRODAM opeko Novi Bečaj, eno leto staro. Janez Turk, Dol. Toplice 27.

PRODAM novo ostriše za hišo. Gazvoda, Kotarjeva 6, Novo mesto.

PRODAM dobro ohranjene omare za dnevno sobo. Anton Cvelbar, Kristanova 28, Novo mesto.

PRODAM deske 3 x 400 in 2,5 x 400, obrezane, pribl. 2,2 m3. Naslov v upravi lista (3562/80).

PRODAM različni gradbeni material rabljeni - novejši: ostriše, zidna opeka, radiatorje, cistemo za olje itd. Informacije po tel. Krško, 71-048.

NEMŠKO OVCARKO, staro 3 leta z rodovnikom, ugodno prodam. Hrvatini, Irča vas 31, Novo mesto.

PRODAM 400 l belega vina. Anton Kim, Goriška vas 8, Škocjan.

PRODAM 10 m bukovih drv. Tel. 76-191.

PRODAM omaro za dnevno sobo, sedežno garnituro in kavč. Oglad vsak dan od 16. ure dalje. Naslov v upravi lista (3566/80).

PRODAM grozdje (šmarnico) na Ljubnu in vinograd. Danica Jakše, Ob Težki vodi 21, Novo mesto.

PRODAM pisalni stroj še v garanciji. Jakše, Ob Težki vodi 21.

UGODNO PRODAM spalnico. Kotnik, Trdinova 6, Novo mesto.

PRODAM kopalno kad in avtoradio Blaupunkt. Kristanova 1, Novo mesto.

PRODAM električni mešalec. Bojanc, Mačkovec 2, Novo mesto.

POČITNIŠKO PRIKOLICO Adria caravan 305, letno-zimsko, opremljeno s hladilnikom ter centralnim ogrevanjem, odlično ohranjeno, skupaj z baldahinom, ugodno prodam. Lojze Pavlič, Vel. Bučna vas 39, Novo mesto.

PRODAM češko dirkalno kolo (3 prestave). Tel. 23-977 od 14.-15. ure.

PRODAM suhe hrastove plohe in peč za centralno kurjavo. tel. 24-953.

KUPIM

KUPIM hišo v okolici Kostanjevice, Krškega ali Brežice. Naslov v upravi lista (3564/80).

POSEST

PRODAM sadni vrt primeren za gradnjo vikenda v Vinjem vrhu. Interesenti naj se zglase po tel. (068) 84-924 v večernih urah.

PRODAM vinograd in zidnico v bližini Suhorja. Franc Banovec, Adamičeva 33, Novo mesto

ZIDMOCI, OBRITNIKI! Prodajmo poslovno stanovanjsko zgradbo v izmeri 22 x 18, še nedograjeno (druga plošča), primerna za gostinski lokal. Interesenti naj se oglase na tel. (068) 71-345.

NUJNO PRODAM manjšo hišo z vrtom (voda, elektna in hiši). Mali vrt 19/B, Globoko pri Brežicah, Pero Bogut, Rodoč 43/B, 79000 Mostar.

PRODAM parcelo, primerno za vikend (10 a). Dostop z vsakim vozilom, elektrika na parceli. Anton Jerman, Sela 8, 68340 Crnomelj.

PRODAM parcelo, primerno za vinograd. Jožefa Pavlin, Dol. Stara vas, Škocjan.

HIŠO, GOSPODARSKO POSLOPJE, okrog 3 ha zemlje, ugodno prodam v Obrežju pri Zidanem mostu. Bojana Jazbinšek, Trubarjevo naselje 7, Rimske Toplice.

RAZNO

MLAJŠA ZAKONCA z veseljem do dela, iščeta v bližini do 40 km iz Ljubljane manjšo kmetijo z možnostjo preužitka. Ponudbe pod šifro „PRIDNA IN DELOVNA“.

OSEBA, ki je vzela kolo na Mestnih njivah pred blokom, naj ga vrne, ker je bila opazovana!

PREKLICI

FRANCKA PAVLIN iz Leskoveca 8, Brusnice, prepovedujem pašo in gonjo živine po mojem travniku v Dol. Mokropolju. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

JOŽICA KOVŠČEK iz Herinje vasi 17, opozarjam vse, ki širijo laži o meni, da jih bom sodno preganjala, če s tem ne prenehajo.

CESTITKE

DRAGI SESTRI REZKI REBSELJ iz Poljan pri Dol. Toplicah želimo za 70. rojstni dan še veliko let, zdravlja in zadovoljstva. Sestra Anica in svakinja Micka ter vse nečakinje in nečaki.

OBVESTILA

NOVOST! Obveščam cenjene stranke, da izdelujem slike za potne liste, voziškat dovoljenja in osebne izkaznice. 4 slike dobite takoj, cena zelo ugodna. Obratovni čas v ponedeljek in petek od 7. do 9. ure in od 15. do 20. ure. Priporoča se fotograf CVETKO TRAMTE, Breška vas 3, Šmarješke Toplice.

CENJENE STRANKE OBVEŠČAMO, da smo s 1. septembrom pričeli z zaščito avtomobilov na Partizanski cesti 21 v Novem mestu. Priporoča se soboslikarstvo in pleskarstvo IVAN BOBIC, tel. 21-115.

AVTO-MOTO DRUŠTVO SEVNICA

Ob smrti svoje drage mame CECILIE ŠTULAR se iskreno zahvaljujem za obisk in podarjeno cvetje sodelavkam iz družbene prehrane IMV Novo mesto. Še posebna zahvala tov. Mariji Vardijan. CILKA JAKŠE.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 12. 9. do 20. 9. 1980 so v brežiški porodnišnici rodile: Božica Kelekovič iz Bestovja - Maria, Romana Golja iz Pleterja - Bogdana, Milena Skomina iz Vel. Obrežja - Roberta, Dragica Lajuh iz Sentenarta - Vesno, Milena Radanovič iz Bojsnega - Gregorja, Snežana Bežjak iz Htastine - Martino, Ana Ilič iz Brežic - Dejana, Mirjana Leskovec iz Vel. Rakovice - Danijela.

AVTO-MOTO DRUŠTVO SEVNICA

prodaja na licitaciji:
1 osebni avto VW 1200
1 osebni avto Z 750
Licitacija ob 27. septembra ob 10. uri v društveni garaži.
706/39-80

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 11. do 17. septembra so v novomeški porodnišnici rodile: Ivanka Čepelak z Rake - Petra, Četka Mervar iz Velike Bučne vasi - Majo, Olga Medved iz Dolnje Boštanje - Jureta, Bernarda Kočvar iz Zelebeja - Hinka, Milena Božič iz Spodnjih Dol - Andreja, Milena Petrič iz Metlike - Brigito, Mihaela Trlep iz Gomjih Selc - Dejana, Jurdica Povhe z Rake - Bojana, Jurdica Zafran iz Krškega - Jermolka, Zehida Sarič iz Kanizance - Jasmina, Jožica Janežič iz Puščave - Moniko, Darinka Novak iz Paradiža - Sonjo, Olga Mihelič iz Osojnika - Heleno, Anica Škrbec z Ratača - Gregorja, Janja Dragan iz Soteske - Dušana, Jožefa Keber iz Birne vasi - Darjo, Ljudmila Peterlin iz Zabuškova - Martino, Majda Bartolj iz Dolenje Straže - Dejana, Antonija Kužnik iz Srednjega Lakenca - Toneta, Darinka Plut z Grma - Bojzeta, Antonija Klančar iz Šmarje - Petra, Milena Savšek iz Velike vasi - Alenko, Antonija Grobelšek iz Brevtance - Andreja, Sonja Kotar iz Leskoveca - Matejo, Marjeta Svajl iz Dolnjega Maharovca - Staneta, Anica Zupanič iz Krasinca - Tončka, Irena Šuštaršič iz Dolenje Straže - Roberta, Ana Adlešič iz Jadincev - Marjana, Milena Bašelj iz Sentjemeja - deklico, Blažka Tomažević iz Sevnice - dečka, Slavka Judež iz Praproč - deklico, Terezija Rabuzelj z Pristave - deklico, Amalija Jerman iz Razbor - dečka, Ivanka Jerman iz Crnomlja - dečka, Slavica Pašk iz Gornje vasi - deklico in Anica Barič iz Mršče vasi - deklico. - Cestitam!

GOBARJI!

GOBARSKA DRUŽINA NOVO MESTO vabi na DETERMINATORSKE VEČERE
V Osnovni šoli Grm, razredu za tehniški pouk
VSAK PONEDELJEK ob 19. uri.
Determinator je dr. Boh. 708/39-80

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: Časopisno založniško podjetje DOLENJSKI LIST, Novo mesto - USTANOVI TEL: občinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Niko Rihar.

UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Milan Markelj (namestnik), Rja Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik priloge), Bojan Budja, Jože Primc, Drago Ruzija, Jože Simičič, Jožica Teppy, Ivan Zoran in Alfred Železnik. Tehnični urednik priloge: Dušan Lazar. Ekonomska propaganda: Janko Saje in Marko Klinec.

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 8 din, letna naročnina 298 din, plačljiva vnaprej - Za delovne in družbene organizacije 600 din - Za inozemstvo 600 din ali 32 ameriških dolarjev oz. 55 DM (oz. ustreza druga valuta v tej vrednosti) - Devizni račun 52100-620-170-32000-009-8-9 (Ljubljanska banka, Temeljna dolenska banka Novo mesto).

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 160 din, 1 cm na določeni strani 200 din, 1 cm na srednji ali zadnji strani 250 din, 1 cm na prvi strani 320 din. Vsak mali oglas do 10 besed 60 din, vsaka nadaljnja beseda 6 din - Za vse druge oglase velja do preklica cenik št 11 do 1. 1. 1980 - Na podlagi mnenja sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 do 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov.

TEKOCI RAČUN: pri podružnici SDK v Novem mestu: 52100-603-30624 - Naslov uredništva: Glavni trg 7 p. p. 33, telefon (068) 23-606 - Naslov uprave: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3, p. p. 33, telefon (068) 23-611 - Naslov ekonomske propagande in malih oglasov: 68001 Novo mesto, Glavni trg 5, p. p. 33, telefon (068) 22-365 - Nenaročenih rokov in fotografij ne vračamo - Časopisni stavek, filmi in prelom: ČZP Dolenjski list, Novo mesto - Barvni film in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

Najdražje kar sem imela mi je usoda vzela...

ZAHVALA
Ob nenadni in tragični izgubi našega ljubelega komaj 21-letnega nepozabnega sina, brata strica, svaka in vnuka

JOŽETA NOŠETA

iz Gabrja pod Gorjanci

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste z nami v najtežjih dneh sočustvovali, nam nudili pomoč in izrekli sožalje, nas tolažili, podarili vence in cvetje ter ga tako velikem številu spremili na zadnji poti. Posebno lepo se zahvaljujem DO Avtopromet Gorjanci Straža za vsestransko nudenje pomoči ter organizacijo pogreba, pevskemu zboru iz Toplic za ganljive žalostinke ter duhovniku za opravljeni obred. Najlepša hvala Martinu Luzarju za ganljive besede na domu in govornikoma za poslovlne besede pri odprtem grobu. Zahvaljujem se tudi Društvu šoferjev in avtomehanihov ter gasilskemu društvom Gabrje, Brusnice, Ratež, Potov vrh za spremstvo na zadnji poti ter DO IMV Novo mesto in Šmarjeta za podarjene vence ter organizaciji ZSMS iz Gabrja za sočustvovanje in pomoč. Vsem za vse najlepša hvala.

Žalujoci: neutolažljiva mama in oče, sestri Jožica in Mimica z družinama, sestra Slavica in bratec Silvester, stara mama ter strici in tete z družinama

V 68. letu starosti nas je po težki bolezni za vedno zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

ZAHVALA
V 68. letu starosti nas je po težki bolezni za vedno zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

IVAN ILOVAR

iz Gorenje vasi pri Šmarjeti

Iskreno se zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za vso pomoč v najtežjih trenutkih, izrečeno sožalje, darovane vence in cvetje ter za tako številno spremstvo na zadnji poti. Hvala kolektivom Petrol - TOZD Trgovina na debelo, PE Brežice, skladišče Novo mesto in Brežice, kolektivom bencinskih servisov, kolektivu Krke - oddelek antibiotike, Zavoda, Zbure in Orešje, moškemu pevskemu zboru Dobrava, KUD Škocjan za zapete žalostinke, govorniku za poslovlne besede ob odprtem grobu in župniku za opravljeni obred. Iskreno se zahvaljujem dr. Kržanu in dr. Kapšu za lajšanje bolečin med težko boleznijo. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: žena Pavlina, sin Ludvik z družino, hčerke Pavlica in Ivica z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Po kratki in težki bolezni nas je v 75. letu za vedno zapustila naša draga in skrbna mama

NEŽKA RUPAR

iz Telščic pri Škocjanu

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste darovali cvetje in vence, sosedom, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, vsem, ki so nam izrekli sožalje, duhovnikom, župniku in kaplanu za opravljeni obred in poslovljne besede, krajevni skupnosti Tržišče za izrečene besede pri odprtem grobu ter Lovski družini Tržišče, ter vsem tistim, ki ste pokojno spremljali na zadnji poti.

Žalujoci: sinovi Tone, Jože, Ivan, Stane, hčerke Štefka, Slavka z družinami ter Lojze in Ivanka, brata Jože in Matija, sestra Lojzka ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

V 72. letu starosti nas je zapustil naš dragi ata, stari ata in stric

JANEZ SKUBIC

zidar v pokoju
iz Češče vasi 26 pri Novem mestu

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, počastili pokojnikov spomin ter ga spremili na njegovo zadnjo pot. Pristrčna hvala dežurnemu zdravstvenemu osebju za lajšanje bolečin, sosedom in sorodnikom za pomoč v najtežjih trenutkih, delovni organizaciji Kovinar Novo mesto za podarjeni venec in duhovniku za opravljeni obred.

Žalujoci: sin Julij z družino, žena in hči Betka ter ostalo sorodstvo

zeleni vlak

Proga Novo mesto – Ljubljana:

07,12	Kandija	17,38
07,13	Novo mesto – center	17,37
07,15	Novo mesto – Bršljin	17,36
07,35	Trebnje	17,16
08,32	Ljubljana	16,22

razen ob sobotah, nedeljah in praznikih

Vozovnice lahko dobite tudi v turističnih poslovalnicah GLOBTOURA in KOMPASA.

GRO „TEMPO“ TOZD KARLOVAC KARLOVAC Obala I. Mažuranića 15

Na podlagi sklepa delavskega sveta TOZD Karlovac z dne 8. septembra 1980 razpisujemo prosta dela in naloge:

- 1.) 40 ZIDARJEV
- 2.) 30 TESARJEV
- 3.) 8 ŽELEZOKRIVCEV – ARMIRCEV
- 4.) 30 NK DELAVCEV

Pogoji: pod točkami 1., 2. in 3.:

- potrdilo o strokovni usposobljenosti KV delavcev pod točko 4.;
- odslužen vojaški rok v JLA

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas, razpisana dela in naloge pa se opravljajo na področju Karlovca. Prednost pri zaposlitvi imajo kompletne brigade. Stanovanje in prehrana delavcev je organizirana v Hotelu za samce v Karlovcu. Osebnih dohodkov po Pravilniku o osebnih dohodkih, terenski dodatek pa znaša 45,00 dinarjev dnevno.

Pismene ali ustne ponudbe zainteresiranih kandidatov sprejema: GRO „TEMPO“, TOZD Karlovac, Karlovac, Obala I. Mažuranića 15.

Razpis velja do zasedbe.

705/39-80

ZAHVALA

Po nepremagljivi bolezni nas je komaj v 50. letu starosti zapustila naša draga mama, žena, stara mama in sestra

MARI VIDMAR

roj. Poglavec
Dol. Straža 38

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih, izrekli sožalje in sočustvovali z nami ter podarili toliko vencev in cvetja ter pokojno v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se Onkološkemu inštitutu iz Ljubljane, vsem zdravnikom in sestram internega oddelka Splošne bolnice Novo mesto za lajšanje bolečin, posebno pa sestri Karli. Hvala godbi iz Novolesa in duhovnikom za opravljeni obred.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je zapustil naš oče in mož

FRANC ŠAŠEK

iz Malega Orehka

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali v najtežjih trenutkih, vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter se udeležili pogreba. Posebno se zahvaljujemo kolektivu IMV za darovane vence, denarno pomoč in udeležbo na pogrebu. Hvala sosedom Ovniček, Hočevnar in Turk za nesebično pomoč, dekanu za opravljeni obred in lepe poslovljne besede ter p. Cirilu.

Žalujoci: žena Franciška, hči Franciška z družino, sinova Franc z družino in Ivan ter sestra Marija z možem

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta, moža, dedka

FRANCA ČERNETA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti, darovali vence in cvetje, se poklonili njegovemu spominu in sočustvovali z nami. Se posebej toplo se zahvaljujemo zdravnikom in osebju žilnega in pljučnega oddelka novomeške bolnišnice, dr. Vodniku, delavcem Mercator TOZD Gradišče Trebnje, sosedom in prijateljem.

Vsi njegovi

Novo mesto, 17. 9. 1980

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljubljene mame, stare mame, sestre, svakinje in tete

NEŽKE KENE

iz Globokega

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste v težkih trenutkih sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojno v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Se posebno zahvalo izrekamo sosedom Sulerjev in Živičevim za nesebično pomoč, govornikom Verstovšku, Podvinskemu in Cizlu za lepe in občutene poslovljne besede, lovskega pevskemu zboru za zapete žalostinke in župniku za opravljeni obred. Pristrčna hvala kolektivu šole Globoko, predstavnikom SGP Pionir Krško, DO Vrtnarstvo Celje za podarjene vence in številno spremstvo. Vsem in vsakomur posebej še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni!

ZAHVALA

V 51. letu starosti nas je po zelo težki bolezni zapustil naš mož, oče, stari oče, sin, brat in stric

ANTON GRABRIJAN

iz Livolda 41, Kočevje

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjene vence in cvetje. Zahvaljujemo se tudi delovnim kolektivom Itas, Tekstilana in Inkop iz Kočevja in Postaji milice Sevnica ter OO ZSMS Livold za darovane vence, govornikom Itasa in tov. Vrabču pa za tople besede.

Žalujoci: žena Anica, sin Zmago z družino, sinova Dušan in Srečko, mama, brata in sestra z družinami ter ostali

ZAHVALA

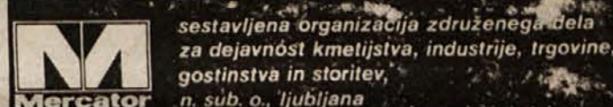
Prezgodaj je ugasnilo plemenito srce našega dobrega moža, očeta, sina, brata in starega očeta

ALOJZA TRATNIKA

iz Luterskega sela

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, darovali vence in cvetje, nam izrekli sožalje ter spremili pokojnika na zadnji poti. Prav tako se zahvaljujemo DO Pionir MKO Agrotehnika Ljubljana, kolektivu OŠ Brusnice in Hotelu Grad Otočec, duhovnikom in pevcem.

Žalujoci: vsi njegovi

sestavljen organizacija združenega dela za dejavnost kmetijstva, industrije, trgovine, gostinstva in storitev, n. sub. o. Ljubljana

Delavski svet TOZD Gradišče po sklepu z dne 22. 9. 1980 razpisuje naloge in dela

VODJE SPLOŠNE SLUŽBE

Kandidati morajo poleg z zakonom oziroma z družbenim dogovorom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- višja ali srednja šola upravne ali ekonomske smeri
- tri leta oziroma pet let delovnih izkušenj na ustreznih delih in nalogah
- moralno politične lastnosti

Naloge razpisujemo za 4-letno mandatno obdobje in je po njegovem izteku na ta dela oziroma naloge kandidat lahko ponovno imenovan. Sposobnosti kandidata ocenjujemo po 3-mesečnem poizkusnem delu.

Kandidati naj pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev vložijo v 15 dneh, kadrovske službi Mercator-Rožnik, TOZD GRADIŠČE Trebnje, Golijev trg 11.

Kandidate bomo o izbiri pismeno obvestili najkasneje v 30 dneh po zaključku objave.

Delavski svet TOZD Gradišče Trebnje
703/39-80

V SPOMIN

Žalosten in boleč je spomin na 26. september, ko nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

ANTON KASTELIC

iz Poljan 6, Mirna peč

Mineva žalostno leto, odkar te je nepremagljiva bolezen prezgodaj iztrgala od nas. Zelo tiho in prazno je brez tebe, ne moremo verjeti, da te ni. Hvala vsem; ki se ga spominjate, mu prinašate cvetje in prižigate svečke na njegovem preranem grobu.

Žalujoci: žena Francka, sinova Tone in Jože, hčerka Francka z družino, hčerka Anica, brata Janez in Jože, sestra Mici z družino ter ostalo sorodstvo

